

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СХОДОЗНАВСТВА ім. А. Ю. КРИМСЬКОГО
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ КИТАЄЗНАВЦІВ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

КИТАЄЗНАВЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ

漢學研究

№ 2, 2023

Заснований у 2011 р.

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

Затверджено до друку Вченою радою
Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України 06.08.2023 (Протокол № 3)
та Вченою радою ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана» 30.03.2023 (Протокол № 7)

Головний редактор:

Цимбал Л. І., д. е. н., професор

Науковий редактор:

Кіктенко В. О., д. філос. н., старший науковий співробітник

Редакційна колегія:

Білошапка В. А., д. е. н., професор

Блудова Т. В., д. е. н., професор

Бубенок О. Б., д. і. н., професор

Гальперіна Л. П., к. е. н., професор

Дмитрів І. І., к. філ. н.

Дроботюк О. В., к. е. н.

Ісаєва Н. С., д. філ. н., доцент

Калюжна Н. Г., д. е. н., доцент

Корнилюк Р. В., д. е. н.

Корсак Р. В., д. і. н., професор

Кудирко Л. П., к. е. н., професор

Кшановський О. Ч., д. філ. н., професор

Ло Цзюнь, д. філос. в літературознавстві (КНР, Пекін)

Макарівс Пламен, д. філос. н., професор (Болгарія, Софія)

Маршалек-Кава Джоанна, д. політ. н., доцент (Польща, Торунь)

Отрощенко І. В., д. і. н., старший науковий співробітник

Петкова Л. О., д. е. н., професор

Примостка О. О., д. е. н., професор

Пун Вай Чін, д. філос. в економіці, доцент (Малайзія, Субанг-Джая)

Родіонова Т. А., к. е. н.

Сандул М. С., к. е. н.

Сюй Баофен, д. філос. в літературознавстві, професор (КНР, Пекін)

Тарасенко М. О., д. і. н., старший науковий співробітник

Хамрай О. О., д. філол. н., старший науковий співробітник

Хуан Чжоюе, д. філос. в літературознавстві, професор (КНР, Пекін)

Черкас Н. І., д. е. н., доцент

Яворська Г. М., д. філол. н., професор

Комп'ютерний дизайн та макетування:

Михальченко М. С.

Адреса редакції:

01001, Київ 1, вул. Грушевського 4, кім. 211

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

При передруку посилання на «Китаєзнавчі дослідження» обов'язкове.

*Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.*

Включено до Переліку наукових фахових видань України категорії Б у галузі філософських, філологічних, політичних та економічних наук (спеціальності 033 «Філософія», 035 «Філологія», 051 «Економіка», 052 «Політологія», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 292 «Міжнародні економічні відносини») відповідно до Наказу МОН України від 26.11.2020 № 1471 (додаток 3).

Свідоцтво про державну реєстрацію: KB 23663-13503ПР від 17.12.2018.

ISSN 2409-904X (Print)

ISSN 2616-7328 (Online)

© Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, 2023

© ГО «Українська асоціація китаєзнавців», 2023

© ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», 2023

ЗМІСТ

Історія, філософія, наука та культура Китаю

- Jie Li.* Nationalism in Modern China – From the Late 19th Century to the Early 21st Century5
- K. Stetsiuk.* Chinese space policy narrative in 2000–2022: comparative analysis of five white papers on space19
- V. Golod.* Sinicization of Islam through the historical evolution32

Політичний та соціально-економічний розвиток Китаю

- М. В. Саврасов.* Китайський тіньовий банкінг у новому конструкті тінізації світової економіки.....42
- P. Shevchenko.* Chinese Grand Strategy Implementation after 1990: Goals, Tools, Phasesи52
- V. Klus, S. Yakubovsky.* Changes in trade flows between China and the US amid the trade war70
- О. В. Дроботюк.* Вплив західної економічної думки на економічну політику Китаю: друга половина ХХ – початок ХХІ ст.80

Переклади китайської літератури

- І. О. Костанда.* Цао Пі «Дянь Лунь. Лунь Вень»98

TABLE OF CONTENT

History, Philosophy, Science and Culture of China

<i>Jie Li.</i> Nationalism in modern China: from the late 19 th century to the early 21 st century	5
<i>K. Stetsiuk.</i> Chinese space policy narrative in 2000–2022: comparative analysis of five White Papers on space	19
<i>V. Golod.</i> Sinicization of Islam through the historical evolution	32

Political, Social and Economic Development of China

<i>M. Savrasov.</i> Chinese shadow banking in the new construct of shadowization the world economy.....	42
<i>P. Shevchenko.</i> Chinese Grand Strategy implementation after 1990: goals, tools, phases.....	52
<i>V. Klus, S. Yakubovsky.</i> Changes in trade flows between China and the US amid the trade war	70
<i>O. Drobotiuk.</i> Influence of Western economic thought on Chinese economic policy: latter half of the 20 th – early 21 st century.....	80

Translations of Chinese Literature

<i>I. Kostanda.</i> Cao Pi “Dian Lun. Lun Wen”	98
--	----

ІСТОРИЯ, ФІЛОСОФІЯ, НАУКА ТА КУЛЬТУРА КИТАЮ

UDC 172.15(510)"18/20"

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2023.02.005>

NATIONALISM IN MODERN CHINA: FROM THE LATE 19TH CENTURY TO THE EARLY 21ST CENTURY

Jie Li

Doctor of Philosophy in History, University of Edinburgh
Lecturer, Department of History, Hong Kong Baptist University
Kowloon Tong, Hong Kong
jjelican2009@hotmail.com

In this article, the author specifies that two kinds of nationalism which have had deep rooted tradition in the history of modern China: One is positive or constructive and the other is negative or destructive.

The research traces back the origin of modern Chinese nationalism to the aftermath of Opium Wars in the 1840s, when China was under the rule of Qing Dynasty (1644–1911), to its recent development in the early 21st century. It argues while the positive nationalist sentiment has united Chinese people to resist the foreign invasion since the late 19th century and to defy the repression of the communist rule in 1976 and 1989, respectively, however, since the late 1990s, nationalism in China has been exploited and manipulated by the Chinese Communist Party to divert people's attention from China's domestic problems, achieve the Party's political goals, and legitimise its authoritarian and repressive rule in China.

Such virulent and rampant nationalism culminated in the early 2000s and manifested in many violent anti-Japanese demonstrations and protests across the country. Those anti-Japanese sentiments were not only limited in political, ideological, and territorial levels, but sometimes they permeated into the fields of entertainment, sports, as well as education.

Compared to the anti-Japanese emotion during the second world war in China, which had united the whole nation and inspired all walks of Chinese people to withstand and pull back the Japanese invaders, the hatred towards Japan in the early 21st century had little to do with true patriotism. Rather, the enmity stirred by the Chinese Communist regime produced nothing but chaos, violence, social scandals, and even hooliganism and fascist behaviours.

The article concludes that the collapse of communism in the Soviet Union and Eastern Europe forced Chinese Communist leaders to redefine and re-adjust Communist ideology by supplementing it with more nationalist characteristics, so that it could be a more persuasive and more effective means of defending the legitimacy of the one-party state. However, it needs to point out that the vainglorious and fanatic nationalism could not be taken advantage by any political ruling parties, as this kind of nationalism would not have any value for political legitimacy.

© 2023 Jie Li; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of The Chinese Studies. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

At the end, the research might foresee that negative nationalism is a double-edged sword, but the positive one is not. The Chinese Communist regime in the future might be under the shadow of negative nationalism and driven by it, which may lead the country to the very dangerous situation of a dead end. In short, the Party is just shooting itself in its own foot.

Key words: patriotism, nationalism, anti-Japanese demonstration, Chinese Communist Party, Tiananmen Incident, Deng Xiaoping, Sino-Japanese conflicts.

НАЦІОНАЛІЗМ У СУЧАСНОМУ КИТАЇ: ВІД КІНЦЯ ХІХ СТОЛІТТЯ ДО ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Цзе Лі

У цій статті автор вказує на два види націоналізму, які глибоко вкоренилися в історії сучасного Китаю: перший – позитивний, або конструктивний, а другий – негативний, або деструктивний.

У дослідженні простежується походження сучасного китайського націоналізму починаючи від наслідків опіумних війн 1840-х років, коли Китай перебував під владою династії Цін (1644–1911), до його нещодавнього розвитку на початку ХХ століття. Попри те, що позитивні націоналістичні настрої об'єднали китайський народ для опору іноземному вторгненню з кінця ХІХ століття і опору репресіям комуністичного правління в 1976 і 1989 роках, відповідно, з кінця 1990-х років націоналізм у Китаї експлуатується і використовується для маніпуляцій Комуністичною партією Китаю, щоб відвернути увагу людей від внутрішніх проблем Китаю, досягти політичних цілей партії і легітимізувати її авторитарне і репресивне правління в Китаї.

Кульмінацією такого агресивного і нестримного націоналізму стали численні насильницькі антияпонські демонстрації та протести по всій країні на початку 2000-х років. Ці антияпонські настрої не обмежилися лише політичним, ідеологічним та територіальним рівнями, також вони проникли у сферу розваг, спорту та освіти.

У порівнянні з антияпонськими настроями під час Другої світової війни в Китаї, які об'єднали націю і надихнули всі верстви китайського населення вистояти і дати відсіч японським загарбникам, ненависть до Японії на початку ХХ століття мала мало спільного зі справжнім патріотизмом. Навпаки, ворожнеча, розпалена китайським комуністичним режимом, призвела до хаосу, насильства, соціальних скандалів і навіть до хуліганських і фашистських проявів.

Автор доходить висновку, що крах комунізму в Радянському Союзі та Східній Європі змусив китайських комуністичних лідерів переосмислити, модифікувати комуністичну ідеологію, доповнивши її більш націоналістичними елементами, щоб зробити її більш переконливим і ефективним засобом захисту легітимності однопартійної держави. Однак слід зазначити, що марнославний і фанатичний націоналізм не міг бути використаний жодною політичною правлячою партією, оскільки такий вид націоналізму не мав би жодної цінності для політичної легітимності.

Отже, негативний націоналізм – це палиця з двома кінцями, а позитивний – ні. Китайський комуністичний режим у майбутньому може опинитися під тінню негативного націоналізму і керуватися ним, що може завести країну в дуже небезпечну ситуацію глухого кута. Іншими словами, партія просто стріляє собі в ногу.

Ключові слова: патріотизм, націоналізм, антияпонська демонстрація, Комуністична партія Китаю, інцидент на Тяньаньмень, Ден Сяопін, китайсько-японські конфлікти.

Introduction

In this article, I specify that two kinds of nationalism which have deep rooted tradition in the history of modern China: One is positive or constructive and the other is negative or destructive. In fact, in this research I have distinguished the former as patriotism and the latter is nationalism, however, for the sake of following the stereotype of Chinese sense, most of the time the article uses both definitions (patriotism and nationalism) interchangeably.

The origin of modern Chinese nationalism could be traced back to the aftermath of Opium Wars in the 1840s, when the Chinese under Qing Dynasty (1644–1911) suddenly felt that they had been not only under the long time exploitation of an alien regime (Manchu rule), but were also facing the encroachment of the rapacious Western imperialism. When the Boxer Uprising occurred in 1900, Chinese nationalism turned to its peak in an extreme form, and it definitely fits into my classification of the second kind of negative nationalism. In the subsequent May Fourth movement in 1919 during the Republican period (1911–1949), it was the external crisis which helped to bring the nationalism at home, such as the Treaty of Versailles, imperialism, foreign treaty ports, and the Japanese aggressiveness. Although Xiao Jiansheng once commented that the May Fourth movement led by the university students was somewhat the origin of violent revolutionary tradition in modern China, which involved all means of destructions and brutalities (Xiao Jiansheng 2009, 325–329). However, at least the crisis compelled the Chinese, particularly the youth, to think about the very reason of Chinese backwardness and feebleness. When the Japanese launched the wholesale invasion in China after 1937, Chinese nationalism turned into its most mature and sophisticated form. As one mainland Chinese scholar argues, that the 8-year war of resisting Japanese from 1937 to 1945 was the most glorious chapter in modern Chinese history, since all people, no matter you were Republicans, Communists, or ordinary citizens, united together to fight against the Japanese, for the country's independence and the dignity of a nation (Han Gang 2005, 79–80).

After the Communist took power in China, under the stifling decades of Mao Zedong era (1949–1976), the revival of Chinese nationalism was never to be the national agenda of the regime, and the spontaneous expression of patriotism was superseded by the love of the Communist Party, or more exactly, the cult of Chairman Mao. Only at the closing dates of Mao Zedong era, the massive nationalism was seen at first in the April Fifth movement in 1976, then the massive university student protests against the rampant Japanese products in China in the 1980s during the Hu Yaobang era (1982–1987). Afterwards, there was a notable example of university student demonstrations happened in 1989, and it was considered to be the revival of May Fourth nationalist tradition of Chinese youth after seventy years break. However, from the bloody suppression of the 1989 patriotic upheaval to the death of Chinese Communist paramount leader Deng Xiaoping in 1997, such mass movements were heavily cracked down in their embryonic stage.

However, a new sequence of nationalist expressions was resumed at the end of the 20th century in China. The episodes started with students demonstrating outside the American Embassy in Beijing in 1999, to protest the U.S. bombing of the Chinese Embassy in Belgrade, the capital city of former Yugoslavia. Then it came the incident on April 2001, when an American surveillance plane and a Chinese jet fighter

collided over the South China Sea, as well as the 2000 and 2004 Taiwan presidential elections. The last was the most important one – the nationwide anti-Japanese demonstrations since 2000, and particularly in the year of 2005. Unlike the predecessor on May Fourth in 1919, almost of all of the mass nationalist movements since 1999 were no longer civil-organized but directly or indirectly state-sponsored in nature, with the exception of *Falungong* demonstrations in April 1999. Those fanfares had more familiarities with the Boxer Uprising one century ago, which was under official patronage and acquiesced by the Qing government then. However, the Chinese Communist Party (CCP) was alerted to those turbulences when every time the movements reached the peak. At the end of each demonstration, the Party always showed the determination to end the protests before the cards stacked against it, and tried by crook or by hook to avoid the repeat of Tiananmen in 1989.

The Oxford historian Roderick Phillips once wrote: “What generally motivated nationalism were grievances, fostering the belief that a national group was being oppressed, discriminated against, or could flourish only if allowed to control its own destiny...For most of the nineteenth century it was liberals who had championed the nation-state and national institution as the best means to attain the freedoms, education, and general improvement in the human condition that they sought. But from the late nineteenth century, nationalism became associated instead with intolerance, authoritarianism, and beliefs in national supremacy. Nationalism became a force for international misunderstanding and even conflict. This kind of crude, blustering nationalism is often called jingoism” [Phillips 1996, 63].

In order to examine Phillips’s argument, in the following chapters I will present several examples to analyze two kinds of Chinese nationalism – positive and negative, ones are the April Fifth movement in 1976 and the June Fourth movement in 1989, and others are the Anti-Japanese social disturbances since 2000, particularly the demonstrations in 2005.

At the times of 1976 and 1989

The year of 1976 was a turning point in contemporary China, there were three worthies in Chinese Communist leadership died (Zhou Enlai, Mao Zedong, and Zhu De) successively, and the Tangshan earthquake in Hebei Province broke out in August shocked Chinese society to a greater extent. Those events happened merely within the natural law, however, the demonstrations in March/April in Tiananmen Square at the capital city of Beijing was out of everybody’s speculation.

After the Chinese Premier Zhou Enlai died of cancer on January 8, 1976, hundred thousands of Chinese people voluntarily gathered in Beijing, to pay the homage to their beloved deceased leader. They brought not only wreathes, but also pamphlets, poems, and even the big posters to People’s Hero Monument, which was located at the heart of Tiananmen Square. Their mourning for Premier Zhou was less a condolence to his death than a criticism to the “Gang of Four” (Jiang Qing, Yao Wenyuan, Wang Hongwen, and Zhang Chunqiao) and even the paramount leader Mao Zedong then. The Chinese people bravely attacked the “Gang” as the usurpers of the state, and blamed them for their destructive efforts which led China into a chaotic abyss during the past decades. The “Gang of Four”, which still controlled the Chinese political affairs then, accused the mourners as “reactionaries” as well as the “second capitalist roader” – Deng Xiaoping, was the black hand behind the curtain. The consequence was that the “Gang” prevailed at last, and they

ordered the police to suppress the mourning and arrested many demonstrators. Deng Xiaoping was purged once again.

The real intention of the Chinese people in Tiananmen Square in 1976 was to target on Mao Zedong, rather than a tribute to Zhou Enlai. As Graham Hutchings comments: “This was largely the result of an extraordinary postscript to Zhou’s career. If, in life, simple humanity was enough to elevate Zhou above other Communist leaders in the eyes of many, in death his policies and personality were publicly commemorated as a means of criticizing the ‘Gang’, the Cultural Revolution and even Mao himself” [Hutchings 2001, 494].

The April Fifth movement, as posthumously defined, was the first spontaneous Chinese mass patriotic movement which marked by its anti-dictatorship characteristics since the founding of the People’s Republic (PRC) in 1949. Perhaps, many people may recall that the “Hundred Flowers” movement in 1956 was also a genuine consciousness-waken movement for many Chinese, to engage in the anti-Communist Party regime. However, in my opinion the movement in 1956 could not be compared with that in 1976, as the “Hundred Flowers” was officially initiated by the Party and sanctioned by Mao, although it turned into a reverse result by fiercely attacking the Party’s lax and bureaucratic style instead of superficially venting resentments. So, it was not surprised that Mao decided to suppress “Hundred Flowers” later in the form of “Anti-Rightist” campaign in 1957. Conversely, in 1976 the demonstrators could dare to take to the streets in the disguise of mourning a diseased premier, but in fact they wished to express their feeling of not to be enslaved anymore by a totalitarian state. Considering that the April Fifth movement in 1976 had just been coming out of the atrocities of the Cultural Revolution (1966–1976) and the suffocating Mao Zedong era (1949–1976), so the movement was deserved to be highly appreciated in its real sense of spontaneity and patriotism.

Another time was in 1989, when the former CCP leader and a liberal reform advocate Hu Yaobang, who had been forced out of office by the conservatives two years before, died prematurely in heart attack on April 15 (his death was allegedly caused by the inflammatory insults of the hardliners during an informal Party meeting on April 8), the history of 1976 was repeated again. Hu’s eclipse galvanized thousands of university students in Beijing to march to Tiananmen Square, carrying memorial wreaths and chanting “Down with dictatorship!” and “Long live democracy and science!” The protest was disguised in the memorial of Hu, however, Hu’s image was in fact like Zhou Enlai’s in 1976, the students targeted on the corruption, inefficiency, as well as authoritarianism of the CCP regime instead.

For more than six weeks, millions of students demonstrated for democracy in Beijing’s Tiananmen Square and more than one hundred other cities from every Chinese province. Unlike the demonstrations in 1976, in 1989 all walks of life joined the chorus of university students’ protests; they all demonstrated peacefully and expressed their genuine patriotism by criticizing the Party for convulsing the country of China. At the later stage of the demonstrations, the students started a hunger strike in Tiananmen, and Beijing citizens flocked to the square to show their support. Unfortunately, the consequence of demonstrations in 1989 was worse than that in 1976; the 1989 patriotic movement was brutally suppressed by the Party with more bloodshed in the form of military massacre at the midnight of June 4.

In the early 21st century

The enmity between China and Japan was mostly a historical issue; it derived from the Japanese intrusions on China from the beginning of last century and then the large scale of invasion during the 1930s and 1940s. Not only the Japanese imperial ambition causes the anxiety of Chinese government, but also the atrocities upon the Chinese people which left so much memories of suffering seems intolerable.

Although Chairman Mao Zedong decided not to require Japanese repay the war-torn compensation when Sino-Japanese diplomatic relationship established in 1972, however, Chinese ambiguous feeling toward Japanese was still strong. Such pent-up animosity emerged in post-Mao era, the massive university student protests against the rampant Japanese products in China in the mid-1980s, was not only a symbol of Chinese youth's patriotism and anti-Japanese imperialism, but also a sign of dissatisfaction for the gloomy Chinese reality in the 1980s. Unfortunately, Chinese Communist regime did not grasp this lesson and failed to take timely action to curb the anti-Japanese hostility, and it resulted in the further turmoil of Chinese university students in the summer of 1989.

After the 1989 incident, the anti-Japanese and other nationalist issues were subsided but came back again in the 21st century. In April 2001, Junichiro Koizumi became Japan's Prime Minister and resumed the practice of doing obeisance at the Yasukuni Shrine to the war dead in Tokyo that August [Hughes 2006, 146]. In January 2003, despite warnings from Chinese government and other Asian countries, Japanese Prime Minister Junichiro Koizumi paid a formal visit to the Yasukuni shrine, the third time during his tenure [Hughes 2006, 148]. In October 2003, three Japanese students offended and insulted Chinese students during a cultural festival at China's North-Western University in Xi'an, by performing a skit and doing an obscene mock striptease. Several thousand Chinese students joined a large demonstration and the demonstrations spread from campus to the city. While Chinese students assaulted the Japanese students in their dormitory and ordinary citizens in Xi'an attacked Japanese restaurants until stopped by the police [Hughes 2006, 149]. Afterwards, popular anti-Japanese activities multiplied across the country. In this year, the issue of chemical weapons left in China by Japan after World War II also came to spotlight after one person was killed and dozens were injured by the explosion of wartime gas munitions in the northeast [Hughes 2006, 151]. Furthermore, the exposure of an orgy involving hundreds of Japanese businessmen and Chinese prostitutes in the city of Zhuhai in Guangdong Province caused widespread disgust and outrage [Hughes 2006, 67].

The territorial dispute over the Diaoyu Islands (called the Senkakus by the Japanese) and the surrounding waters of the East China Sea, which lie between China and Japan and claimed by both countries, is becoming a hot topic for nationalist expression in the 21st century. The Federation of Chinese Civilians Alliance for Defending the Diaoyu Islands founded in 1996, had made three attempts to land on the islands, beginning in June 2003 [Shirk 2007, 172]. During the January 2004 expedition, the patriot-sailors withstood an attack by ten Japanese warships with water cannons [Shirk 2007, 172]. On March 23, 2004, activists of the Alliance zig-zagged around Japanese coast guard vessels and successfully landed on the Diaoyu Islands. Hours later, they were arrested by Japanese authorities for illegal entry. This incident triggered a flag-burning protest in Beijing and a similar protest by Japanese nationalists in Japan as well [Shirk 2007, 172].

The anti-Japanese mood is not only expressed in the streets, but also in the virtual world. There are three major Chinese nationalism websites which have played the key role in triggering and organizing the attack on Japanese since 2000: www.1931-9-18.org; www.chinablog.com; and www.china918.net.

Anti-Japanese website of the Alliance of Patriots, www.1931-9-18.org, established in May 2002 by Beijing software engineer Lu Yunfei, has more than one hundred thousand registered members and has posted more than 1.5 million messages in all [Xu Wu 2007, 81]. On April 17, 2005, it posted a record 5,995 new messages commenting on the demonstrations. The activists of the China Patriot's Alliance encountered no government interference to their organization of online petition drives against Japan [Xu Wu 2007, 81]. The Alliance used its website to gather more one million signatures demanding that the Japanese government make amends for the Chinese injured by buried Japanese chemical weapons in August 2003 [Xu Wu 2007, 82]. The following month, the Alliance collected more than eighty thousand signatures in just ten days to demand that the Ministry of Railroads in China not award any contracts for a planned bullet train between Shanghai and Beijing to Japanese companies [Xu Wu 2007, 82].

In 2004, a noisy nuclear-powered Chinese submarine entered Japanese waters and provoked a rare military alert on the part of the Japanese self-defence forces; the Chinese apologized later but a military face-off a dangerous possibility. In the six hours after, the website of www.chinablog.com, posted the news about the Japanese government's decision to allow an oil and gas company to start drilling in the area in July 2005, twenty-four hundred people posted messages of "strong indignation and condemnation," saying things like "it is an encroachment on China's foremost interests," and "Japan intends to hinder China's development by the act." The official Xinhua news agency reported on the outraged online reactions, which guaranteed that senior officials would hear about them [Xu Wu 2007, 83].

In the months leading up the April 2005 demonstrations, an online petition initiated by www.china918.net, urging the Chinese government not to support Japan's application to become a permanent member of the United Nations Security Council until it properly acknowledged its historical crimes [Xu Wu 2007, 84]. It was signed by more than forty million people, and people from different occupations rounded up signatures, with no hint of disapproval from Party authorities [Xu Wu 2007, 85].

However, in the wake of 2005 anti-Japanese demonstrations, the CCP leaders decided to tighten the grip over the Internet. For one example, the Ministry of Information Industry issued a new regulation in mid-2005, requiring bloggers and owners of personal websites to register with the government or be forced offline [Xu Wu 2007, 87].

The Sino-Japanese conflicts are not only confined in political, ideological, and territorial levels, but sometimes they might have permeated into the fields of entertainment, sports, as well as education. In 2004, when a Chinese fashion magazine featured a photograph of the popular film star Zhao Wei wearing a dress decorated with an imperial Japanese flag, and the international well-known Chinese movie director Jiang Wen who was reportedly to pay a visit to Yasukuni Shrine in Tokyo, in the name of drawing inspiration for his new production, a wave of popular indignation from the Chinese general public generated in the printed press and on the internet. Both Zhao and Jiang were condemned and insulted as traitors [Hughes 2006, 146–147].

In summer of 2004, the final match of Asian Soccer Cup between team Japan and team China ended with a massive protest in Beijing after Japan defeated China. The Chinese crowd assaulted a Japanese diplomat's car, breaking the rear window and the diplomat was injured. The Chinese government had to send People's Armed Police (PAP) to dismiss thousands of angry soccer fans [Hughes 2006, 151].

Since 1949, PRC schoolbooks and propaganda have been retelling the story of Japan's victimization of China and China's heroic defeat of Japan. On the other side, the Japanese government had recently approved a new textbook that glossed over the slaughter of civilians in the notorious Nanjing Massacre in 1937 and denied Japan's responsibility for its wartime inhumanity to China. When the Chinese Foreign Ministry summoned Japan's ambassador to China to hear its objections to the newly revised Japanese textbooks in April 2005, the ambassador's rejoinder, related to the press by the Japanese Embassy, was that China's own education has created anti-Japanese sentiment among China's youths [Shirk 2007, 170]. In the same month, a poll reported the unsurprising finding that 96 percent of people believe that the Japanese government's approval of new textbooks "has seriously hurt the Chinese people's feelings" [Shirk 2007, 175].

In the year of 2005

Now it is turn to pay attention to violent student demonstrations against Japan erupted in twenty-five cities in China in April 2005.

The first large-scale street demonstrations broke out on Saturday on April 9, 2005 in Beijing, immediately after the commemoration of the victory of 1945 resistance of Japanese invasion. More than ten thousand students marched through Beijing calling for a boycott of Japanese goods and opposing Japan's bid for a permanent membership on the U.N. Security Council [Shirk 2007, 84]. The students waved China's national flags and called for a month-long boycott of Japanese goods. They targeted on Japanese electronics goods by smashing electronic billboards advertising Canon cameras and other Japanese electronic products, kicking and hammering Toyota automobiles caught in the melee, and breaking the windows of Japanese banks and restaurants [Shirk 2007, 84]. Although thousands of municipal and riot policemen followed the demonstrators and guarded the Japanese Embassy, scores of emotional protesters turned violent, throwing paint and bottles at the Japanese Embassy and at Japanese restaurants and business en route [Shirk 2007, 85]. The next day, when the students marched into the heart of Beijing, onlookers cheered them along the way, and some of them joined the parade. The Beijing police and PAP prevented the large march from entering Tiananmen, but allowed a small contingent to enter the foreign embassy district and diverted the rest. Arriving at the Japanese Embassy and the ambassador's residence, the demonstrators threw bottles, tiles, stones, and eggs over the heads of the cordon of PAP, who stood with plastic shields and cattle prods and surrounded the buildings [Shirk 2007, 86]. At the same day, thousands of Chinese demonstrators were marching on the Japanese Consulate in Guangzhou and Shenzhen [Shirk 2007, 86]. Meanwhile, beer consumers across China began to reject drinking Japanese beer Asahi as well as its Chinese partner brands, because the Asahi Corp sponsored Japan's right-wing group which drafted the new history textbook [Shirk 2007, 86]. In response to the online calling for a boycott of Japanese goods, an electronic appliance supermarket in Zhengzhou, Henan Province withdrew from its shelves all the Japanese brand [Shirk 2007, 87-88].

The Beijing demonstration was only part of a national wave of violent anti-Japanese protests. On April 16, 2005, the day when Japanese Foreign Minister Nobutaka Machimura arrived in Beijing for an emergent diplomatic meeting, hundreds of thousands of people took to the streets in Shanghai, Tianjin, and Hangzhou [Hughes 2006, 146]. As many as 20,000 demonstrators marched through Shanghai's main arteries, shouting slogans, and smashing the Japanese Consulate with rocks and bottles, attacking against Japanese restaurants, shops and even passerby [Hughes 2006, 147]. The local government at one point had to cut off cell phone service near the Japanese Consulate in Shanghai in an effort to stop the protest from escalating. The next day, this wave of demonstrations extended to Shenyang, Nanning, Chengdu, Guangzhou, Kunming, and Hong Kong [Hughes 2006, 148].

The demonstration on April 16 in Shanghai was also the largest and most violent. A city government spokesman estimated the size of the crowd at twenty thousand, but some eyewitness believed it was as large as one hundred thousand [Hughes 2006, 150]. Demonstrators wore T-shirts decorated with the blood-splattered face of Japanese Prime Minister Junichiro Koizumi and carried signs vilifying him. They damaged the Japanese consulate, Japanese restaurants, and Japanese cars, and kicked and beat up some unfortunate people who were caught in the mob [Hughes 2006, 150–151].

There was a survey quoted by Susan Shirk: In 2002 43.3 percent of people said they had unfriendly feelings against Japan. By 2004 the number had risen to 53.6 percent [Shirk 2007, 151]. As Susan Shirk analyses, it seems that much of the Chinese antipathy toward Japan is genuine and historically rooted [Shirk 2007, 151]. And in the 2005 nationwide demonstrations, students were indeed joined by workers, professionals, and business people moved by patriotic emotion and personal conscience. It was unprecedented since the June Fourth movement in 1989. However, although it was “genuine and historically rooted” in the past generations, the article here still considers that the post-1980s Chinese generation has no genuine hatred towards the Japanese in the 21st century. This hatred is man-made and self-invented. The feelings and the angers are not genuine and most of them are produced by the official media and manipulated by the Communist government, as the anti-Japanese sentiments since 2000 is Chinese government's deliberate act to desperately shift the attention away from internal problems, and to put the blame on the Japanese side. On the other hand, by receiving *carte blanche* to participate in unbridled protests in the streets, young people in China today are catching a pretext to vent their grudges, as well as yelling for a new life value which may replace the collapsed and abandoned communist system. Therefore, it was not surprise to see, after three weeks of protests in 2005, the Communist Party finally sent a clear signal that it was time to stop before the situation turned to be undesirable. In a *tour de force* of “China: Fragile Superpower”, the author Susan Shirk has outstandingly analyzed the plight of the CCP in the year of 2005: “Once the authorities allow students to demonstrate outside the Japanese embassies, it is a struggle to restore order without the students turning on them. The government knows that demonstrations against Japan can escalate into antigovernment demonstrations. If they allow people to trash the Japanese embassy, how can they stabilize relations with these important countries on which China's economic growth, and its political stability, depend? Once people have gotten a taste of freely protesting against the approved targets of Japan, how do you contain their demands to participate in politics? Sometimes people

express their domestic dissatisfactions by criticizing foreign policy, you see that a lot in China. The students joined in anti-Japanese protests because they want to participate politically. It's a way of demanding rights. Nationalism could be the one issue that could unite disparate groups like laid-off workers, farmers, and students in a national movement against the regime..." [Shirk 2007, 64].

The criticisms toward Chinese government's dealing with Japan come from not only the foreign professors, but also the domestic scholars. Recently, the *People's Daily* journalist Ma Licheng, who has published an article to downplay the nationalist inflammatory works of "China Can Say No" and "Behind the Demonization of China" before, criticized the anti-Japanese outbursts since 2000 were a characteristic of fascism [Hughes 2006, 146]. Ma suggested the need of building a friendly relationship between China and Japan, and he warned the Chinese government should focus their attention on the escalating domestic predicaments [Hughes 2006, 146]. Ma even went so far to have sympathy with the anxieties of the Japanese about being threatened by China economically and militarily. His words, no doubt, were dubbed by many Chinese extremists as a "traitor". In the summer of 2003 Ma was expelled from the *People's Daily* and eventually took a post working for Phoenix TV in Hong Kong [Hughes 2006, 151].

Conclusions

In their marvellous book "Nationalism, National Identity, and Democratization in China", the authors of both Baogang He and Yingjie Guo classify the nationalism in many forms: White nationalism in Europe, black nationalism in Africa, anti-colonial nationalism in Asia, politics-religious nationalism in the Middle East, popular nationalism in Latin America, melting-pot nationalism in the U.S., and messianic nationalism in the former Soviet Union [Baogang He, Yingjie Guo 2000, 2-3]. The authors also divide Chinese nationalism into two categories – state and popular: "State (or official) nationalism refers to any doctrine, ideology or discourse in which the Chinese Party-state strives to identify itself as the nation, or claims that its goals embody those of the nation and are essential to its nationhood. Popular nationalism comes from "below" and represents unsystematic, popular national sentiments. Popular nationalism is reflected in, for example, folk music and literature. While the formation of popular nationalism is always a natural process, the ideas and beliefs of state nationalism is the massive protest against a group of right-wing Japanese who built a lighthouse in the disputed Diaoyu Islands. Ordinary Chinese in HK and Taiwan organized mass demonstrations in response to what was perceived as an aggressive action by the Japanese. By contrast, the Chinese government did not actively protest, and university official at Shanghai's Fudan University in mainland China, ripped down posters critical of Japan... The core goal of Chinese nationalism is not only to promote and protect the national interests of China, but also to restore its "greatness". Mao Zedong, Deng Xiaoping, and Jiang Zemin are all nationalists in the sense that they were, or are ambitious for China to regain pre-eminence in power and influence as quickly as possible. In the post-2000 era, Chinese nationalism reflects a growing national confidence that, as a result of the economic development of the "big dragon" and the spread of the concept of "Greater China", China can provide successful model for developmental states" [Baogang He, Yingjie Guo 2000, 2-3].

As Baogang He and Yingjie Guo continue, the nationalism in China is not only a weapon set against the foreign powers, but also a weapon used by domestic

non-ethnic Chinese; for example, other minorities may use their own definition of nationalism against the Han Chauvinism and hurt the unity of the country: “It is suggested that Chinese nationalism is essentially a state nationalism sponsored and manipulated by the Party-state, which is inventing a pan-Chinese national identity to protect the Chinese nation-state from secessionist tendencies. It is recognized, however, that Chinese nationalism is not monolithic and also contains popular elements that undermine the CCP’s rule. Its anti-Communist, anti-Party-state thrust can create a condition, or intellectual environment, for Chinese democratization. Nevertheless, the alliance between nationalism and democracy will be expedient. Chinese nationalism, whether official or popular, comes into conflict with democracy when it confronts the national identity/boundary problem. They clash with each other where territoriality is involved” [Baogang He, Yingjie Guo 2000, 192].

Some mainland scholars in the book of “The Grown-up China” (*Chengzhang de zhongguo*) distinguish between the positive and negative effects of nationalism:

The positive effects [Fang Ning, Wang Bingquan, and Ma Lijun 2002, 342]:

- can facilitate the solidarity of a nation or a country;
- can safeguard the multiculturalism and toleration; can resist the imperialism, colonialism, and chauvinism;
- can boost a country’s confidence, dignity, self-strengthening, heroism; for example, for the 2001 bid for Olympic game in 2008;
- can preserve a country’s cultural tradition, mutual respects, trust, and morality;
- can replace the outdated state ideology and legitimate the rule of current regime;
- can protect the independence of a sovereignty, enhance the economic and commercial development of a country; become the motivation of going forward for a country which is mired in difficulties; can eradicate the regionalism and prejudice; can assert the concept of “citizenship”; can generate democracy, political participation, and national belonging.

The negative effects [Fang Ning, Wang Bingquan, and Ma Lijun 2002, 343]:

- may generate war and endanger peace;
- may cause Islamic fundamentalism;
- may produce terrorism;
- may introduce irrationality, hysterics, separatism, and warmongering;
- may cultivate dictatorship and totalitarianism;
- may perpetuate conservatism and isolationism.

At the end, the authors try to evaluate the CCP’s “rediscovery of nationalism” in the following words: “Promoting nationalist themes as a way to bolster the legitimacy of the Communist Party, because now that almost no one believes in Communist ideology anymore. The CCP began to tout its patriotic credentials as a way to rally popular support. To Jiang Zemin and his colleagues trying to bolster the Communist Party’s popularity after the Tiananmen crackdown, it seemed like a good idea to bind people to the Party through nationalism now that Communist ideals had lost their luster. As the nationalism sentiments and activities emerged since 2000, some attributed its origin to the CCP’s intentional manipulation aiming to salvage its legitimacy after the collapse of the Communism ideology. Nationalism has replaced the vacuum of state ideology left by the Marxism in post-Mao Communist China. They are extreme nationalism, anti-democracy, anti-freedom, and fascism” [Fang Ning, Wang Bingquan, and Ma Lijun 2002, 344].

As my comparisons in preceding chapters, the April Fifth and June Fourth were positive nationalism as well as genuine patriotism, however, many post-Deng demonstrations (except *Falungong* and the mass petitions or *shangfang*), particularly the demonstrations in the 2000s, they had nothing to do with patriotism and they were indeed fascism and were out of benightedness, ignorance, and megalomania. Please note that the negative nationalism always happened in the post-Communist era, particularly in the multination states, and the notable examples of these were Slobodan Milosevic in former Yugoslavia and Vladimir Zhirinovskiy in the Russian Federation. The collapse of communism in the Soviet Union and Eastern Europe forced Chinese Communist leaders to redefine and re-adjust Communist ideology by supplementing it with more nationalist characteristics, so that it could be a more persuasive and more effective means of defending the legitimacy of the government. As Zheng Yongnian says: “Anti-Japanese demonstrations in 2005 China fully prove that nationalism and racism are the two sides of one coin. Otherwise, nationalism cannot have political legitimacy” [Zheng Yongnian 1998, 112].

Another Chinese scholar Xu Zhiyuan even suggests that many Chinese university students who demonstrated in front of the gate of American Embassy during the NATO bombing of Chinese Embassy in Belgrade was the excuse to attack American for their visa problems for entering USA [Xu Zhiyuan 2005, 13]. Like this research paper, Xu also compares the nationalism movements in the 1980s with those in post-Deng era in the following way: “The Chinese youth today when they go to street to take part in demonstrations and they always say ‘To love our country is innocent’. That means ‘to demonstrate in China today may be guilty’. So, nationalism or patriotism in China today is an excuse for Chinese youth to demonstrate. Nationalism is the only one choice for releasing their pent-up energy and expressing their dissatisfaction for China’s reality. Compare the Chinese youth today (post-1980s generation) to the Chinese youth in 1989 (Tiananmen generation), the former is hollow and hypocritical, while the latter were simple and sincere” [Xu Zhiyuan 2005, 4–5].

What Xu hints is that in 1989 Chinese students were more democratic in outlook, but in 1999 they were no longer redolent of democracy, but more nationalistic in real sense.

Today’s Chinese nationalism like Qigong phenomenon (Chinese deep breathing exercise) in the 1980s, and Super Girl Contest (Chaolu jingsai) in the early 2000s, they are the entire artificial mirage and designated to avoid the stark reality. On the other hand, the nationalism in China since 2000 reflects a sense of fin-de-siècle anxiety and ennui.

Of course, for the Communist government in Beijing, the nationalism is the political asset to be exploited of. It can legitimate their rule after the Tiananmen Massacre. But they are also fully aware that the nationalism is a weapon with side effect. As Susan Shirk quotes, a senior Chinese Party official admitted that nationalism is a double-edged sword: “As a diplomat for our country, I am a passionate patriot myself. Some people criticize us as being “too soft”. However, the description of “soft” or “tough” can never adequately summarize the complexity and delicacy of diplomatic issues. When former leader Deng Xiaoping set up the principle for our country’s foreign policy, he said that we should bide our time, and never claim leadership. We don’t want to be a bully in the world stage. Although China has a fast-growing economy, China as a nation still is a developing country. The first and foremost priority for us today is and in the foreseeable future will be to

safeguard a relatively peaceful environment for the economic development. China has been in the chaotic situation over the past one and half centuries. We have lost so much time. If we lose the current peaceful and stable environment, we may lose all the opportunities” [Shirk 2007, 185].

In my opinion, if the Tiananmen Incident in 1989 was the result of the CCP’s overlook of the mid-1980s demonstrations against the Japanese; so, if the CCP overlooked the situation of anti-Japanese in 2005 again, then another storm of Tiananmen-like youth uprising may be ahead. Particularly considering the predicaments that inflict upon many Chinese young people now, such as unemployment, impoverishment, and economic uncertainty, etc.

While nationalism is a state ideology, however, patriotism is a natural feeling and cannot become a state ideology. In Communist China, patriotism means you have to love the party at first, then the government, and the country is the last. It is built upon mutual distrust, hatred, and suspiciousness. Our predecessors witnessed the genuine patriotism movements in 1919, 1976, and 1989, however, unfortunately we have to live in an era when the vainglorious nationalism in China has been rampant since 2000.

Negative nationalism is a double-edged sword, but the positive one is not. However, China now is following the path of negative nationalism which may leads the country to the very dangerous situation of a dead end. There is an extract from a book about Kang Sheng, who was the head of secret police under Mao Zedong era and regarded as the “King of Hell” (*yanwang*) in the People’s Republic, and the passage in this book sounds like an apocalyptic warning which coincidentally corresponds to the conclusion of this end-term paper: “Not that the danger of succumbing to the ghosts of the past is peculiar to China. Every society is haunted by demons from its collective memory – the graveyard of history. Men and women everywhere have to guard against the temptation to fall back upon the primitive, the barbaric, the demonic. In times of peace and prosperity, it is easy to resist the allure of totalitarianism. But setbacks and disasters can sweeten the siren song of nihilism that is found in all cultures” [Byron, Pack 1992, 426].

A striking statement is to be understood in its full poignancy.

REFERENCES

Chinese sources

An Qi (2002), *Zhongguo minzu zhanqilai liao? – Zhengzhi zhuanxingqi de minzu zhuyi suyuan* [Did the Chinese People Stand Up? – The Origin of Nationalism in the Political Transformation Period], Xiafei’er chuban youxian gongsi, Hong Kong.

Fang Ning, Wang Bingquan, and Ma Lijun (2002), *Chengzhang de Zhongguo: Dangdai Zhongguo qingnian de guojia minzu yishi yanjiu* [The Grown-up China: the Study of National Consciousness of Contemporary Chinese Youth], Renmin chubanshe, Beijing.

Han Gang (2005), *Shishi tanyou* [The Exploration of Historical Stories], Shanghai cishu chubanshe, Shanghai.

Xiao Jiansheng (2009), *Zhongguo wenming de fansi* [Chinese Civilization Revisited], Xinshiji chubanshe, Hong Kong.

Xu Zhiyuan (2005), *Aiguo wuzui: xinyidairen de zhongguo yishi* [Patriotism is Innocent: the Identity of Being Chinese among the New Generation], Tom (Cup Magazine) Publishing Ltd., Hong Kong.

Zheng Yongnian (1998), *Zhongguo minzu zhuyi de fuxing: Minzu guojia xianghe chuqu?* [The Revival of Chinese Nationalism: Where Does the Nation-State Go?], Sanlian shudian youxian gongsi, Hong Kong.

English sources

Baogang He and Yingjie Guo. (2000), *Nationalism, National Identity and Democratization in China*, Aldershot; Brookfield USA: Ashgate.

Byron J and Robert Pack. (1992), *The Claws of the Dragon: Kang Sheng, the Evil Genius behind Mao and His Legacy of Terror in People's China*, New York: Simon & Schuster.

Gries P. (2004), *China's New Nationalism: Pride, Politics, and Diplomacy*, Berkeley: University of California Press.

Hughes C. (2006), *Chinese Nationalism in the Global Era*, New York: Routledge.

Hutchings G. (2001), *Modern China: A Guide to a Century of Change*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press.

Phillips R. (1996), *Society, State, and Nation in Twentieth-Century Europe*, Upper Saddle River, N.J.: Prentice Hall.

Shirk S. (2007), *China: Fragile Superpower*, New York: Oxford University Press.

Wu Xu. (2007), *Chinese Cyber Nationalism: Evolution, Characteristics, and Implications*, Lanham: Lexington Books.

Стаття надійшла до редакції 22.05.2023 р.

UDC 172.15

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2023.02.019>

CHINESE SPACE POLICY NARRATIVE IN 2000–2022: COMPARATIVE ANALYSIS OF FIVE WHITE PAPERS ON SPACE

K. Stetsiuk

PhD Candidate

School of Political Science and Public Administration

Shandong University, Qingdao, China

katelinna@mail.sdu.edu.cn

The People's Republic of China is in a state of transition from the first tier of emerging space actors to developed ones. The country represents a unique case, reaching the same "firsts" but at a faster pace, making a shift from a reactive to a proactive space policy, from being one of the space followers to turning into one of the space leaders.

China has published five White Papers on space activities over the past 23 years: in 2000, 2006, 2011, 2016, and 2022. They provide a concise overview of China's key achievements in this field and its strategic goals for the next five years.

The aim of this comparative analysis is to track the evolutionary processes that took place in the Chinese space policy narrative from 2000 to 2022. The White Papers are compared according to the following five criteria: 1) aims and principles; 2) progress made in space technology, applications, and science; 3) development concepts; 4) international cooperation guidelines; and 5) major bilateral, multilateral, and commercial events in space collaboration.

Such core elements of space technology as the space transportation system, space infrastructure, manned spaceflight, and deep space exploration are considered with a focus on China's achievements in these areas.

This paper attempts to construct a holistic picture of China's space policies based on a critical analysis of the five White Papers. The crucial features that make Chinese space narrative especially progressive, appealing, and captivating are defined. Attention is paid to the essential elements that are of special interest in the field of international relations and foreign politics. The role of Ukraine in bilateral space cooperation is mentioned.

Key words: China's space policy, White Paper, space policy narrative, space technology, international space cooperation.

НАРАТИВ КИТАЙСЬКОЇ КОСМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ У 2000–2022 РОКАХ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ П'ЯТИ БІЛИХ КНИГ ПРО КОСМОС

K. Стецюк

Китайська Народна Республіка перебуває у стані переходу від першого ешелону космічних акторів, що розвиваються, до розвинених. Країна є унікальним випадком, бо досягає тієї ж «першості», але швидшими темпами, здійснюючи перехід від реак-

© 2023 K. Stetsiuk; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of The Chinese Studies. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

тивної до проактивної космічної політики, від одного з космічних послідовників до перетворення на одного з космічних лідерів.

Китай опублікував п'ять Білих книг з космічної діяльності за останні 23 роки: у 2000, 2006, 2011, 2016 та 2022 роках. Вони містять короткий огляд ключових досягнень Китаю у цій галузі та його стратегічних цілей на наступні п'ять років.

Мета цього порівняльного аналізу – простежити еволюційні процеси, що відбувалися у наративі китайської космічної політики з 2000 до 2022 року. Білі книги порівнюють за такими п'ятьма критеріями, як: 1) цілі та принципи; 2) прогрес космічної техніки, додатків та науки; 3) концепції розвитку; 4) керівні засади міжнародного співробітництва; 5) головні двосторонні, багатосторонні та комерційні заходи у галузі космічної співпраці.

Такі основні елементи космічних технологій, як космічна транспортна система, космічна інфраструктура, пілотовані космічні польоти та освоєння далекого космосу, розглядаються з акцентом на досягнення Китаю у цих галузях.

У статті робиться спроба створити цілісну картину космічної політики Китаю на основі критичного аналізу п'яти Білих книг. Визначено ключові риси, які роблять китайський космічний наратив особливо прогресивним, привабливим та захоплюючим. Увага приділяється суттєвим елементам, що становлять особливий інтерес у галузі міжнародних відносин та зовнішньої політики. Згадується роль України у двосторонньому космічному співробітництві.

Ключові слова: космічна політика Китаю, Біла книга, наратив космічної політики, космічні технології, міжнародна співпраця у космосі.

Background

The range of human activities has expanded from the land to the ocean, from the ocean to the earth's atmosphere and sky, and from the earth's atmosphere and sky to the stars. The advent of space technology in the 1950s ushered in a new era of human space exploration [White Paper 2000].

After the foundation of the People's Republic of China (PRC) in 1949, China successfully developed and launched its first satellite created in 1970 [White Paper 2000]. China's space industry has undergone more than 60 years of extraordinary development since its establishment in 1956, and it now rates among the world's most advanced nations in numerous key disciplines of space technology.

Since the Chinese government published the first White Paper (WP) on Space Activities in 2000, the country's space sector has flourished [White Paper 2006]. The Chinese leadership views the space industry as a vital component of the country's future prosperity and is committed to the peaceful exploration and use of space. In 2016, April 24 was declared China's Space Day to maintain this tradition and inspire interest in space exploration and development [White Paper 2016].

In 2017, President Xi Jinping noted in his speech that “exploring the vast universe, developing space programmes and becoming an aerospace power have always been the dream we've been striving for” [White Paper 2022]. There has been accelerated and innovative development in Chinese space industry, as evidenced by the final stage of the country's three-phase lunar exploration programme (“orbit, land, and return”), the completion of the high-resolution earth observation system and the Beidou Navigation Satellite System, the ongoing enhancement in the operational capacities of broadcasting and communications satellites, the successful construction of the Tiangong space station, the Tianwen-1's impressive interplanetary

journey and landing outside the Earth-Moon system, followed by Mars exploration. These accomplishments have garnered global attention [White Paper 2022].

China has published five White Papers (WPs) on space activities over the past 23 years: in 2000, 2006, 2011, 2016, and 2022. In order to help the international community better comprehend China's space industry, the WPs are published every five years to provide a concise overview of China's key achievements in this field and its primary goals for the next five years. They demonstrate that China has made significant advances in a relatively brief period of time and can be regarded as a swiftly ascending space power. The emphasis of the Chinese space agenda is on its civilian aspects.

This paper attempts to construct a holistic picture of China's space policies based on a critical analysis of the five WPs. The following structural parts of the WPs are compared:

1. Aims and principles.
2. Progress made in space technology, space applications, and space science.
3. Development concepts.
4. International cooperation guiding principles.
5. Major events (bilateral, multilateral, and commercial).

The **purpose** of this comparative analysis is to track the evolutionary processes that took place in the Chinese space policy narrative from 2000 to 2022, to define the crucial features that make this narrative especially appealing and captivating, and to pay attention to the essential elements that are of special interest for international politics. Excessive technical details (names, numbers, and specific terms) related to rocket science and space research are omitted when they do not add any informative value to the aim of the analysis.

Aims and principles

With minor alterations, all five WPs include four main points: 1) outer space exploration; 2) use of space for peaceful purposes; 3) protection of national interests, economic demands, and technological development; and 4) building up the comprehensive national strength. However, WP-2016 adds a "Vision" paragraph, mentioning "support for the Chinese Dream of the renewal of the Chinese nation" [White Paper 2016]. WP-2016 clearly and openly reflects an aspiration to turn China into "a space power in all respects" [White Paper 2016]. WP-2022 does not mention the concept of the Chinese Dream any longer but stresses the necessity of "a positive contribution to China's socialist modernization" in the added "Vision" paragraph [White Paper 2022]. Moreover, WP-2022 adds a "Mission" paragraph stating that "global consensus on our shared responsibility" should be facilitated [White Paper]. This peculiarity reveals how national priorities have subtly shifted in the narrative and the allocation of responsibilities at the global level.

A list of four to five principles is still the same in all WPs: innovative, coordinated, peaceful, open, and comprehensive development. Their order may vary from paper to paper, but the general meaning is preserved. Only WP-2000 proposes a restricted number of targets. Starting with WP-2006, there is a focus on the "comprehensive development of space science, technology, and applications" [White Paper 2006]. A state plan coordinates all space-related endeavors to promote and enhance the overall quality and efficacy of space development.

There are two sites of interest. In any WP, innovative development is equal to independent development and self-reliance. Despite the fact that China combines

them with opening to the outside world, this constant repetition brings a spirit of developmentalism into the context of the WPs. China, adhering to the path of self-sufficiency and independence, relies predominantly on its own capabilities and resources to modernize its space sector in line with the country's real circumstances and strengths. The second point is a "leap-frog development" term used in two papers [White Paper 2006; White Paper 2011]. This vivid image of a frog that moves with huge leaps fits in rather well with the national narrative of space.

Progress made in space technology, space applications, and space science

The Chinese Academy of Sciences (CAS) initiated a project titled "Strategic Research on China's Science & Technology Roadmap to 2050" in October 2007 with the intention of predicting the development of science and technology in China until the middle of the twenty-first century. The initiative encompasses 18 essential areas of science and technology, with a particular emphasis on strategic goals of space science, applications, and technology [Guo 2010].

To draw an analogy, a Roadmap-2010 is a kind of "bone structure", a skeleton, and a framework. WPs are a "muscle mass", which, attaching to the "bones", gives practical significance to theoretical calculations.

WPs address the three main strategic goals of space technology, applications, and science [Guo 2010]. They summarize the achievements and progress made by the time of publication of each paper according to these goals. Indeed, space science, applications, and technology mutually support and depend on each other. Without the encouragement of novel space science and applications, it is conceivable that the advancement of space technologies would lose its impetus. Without ongoing innovations in space technologies, space science would also stagnate.

Because this sort of achievement is best covered in the news, is most accessible and understood to a large audience, and produces public interest and an emotional response, the components of space technology should be thoroughly viewed. The technical aspect of space exploration is often the focus of narrative construction since it is more obvious to the audience.

1. Space transportation system (launching vehicles and sites)

The constantly increasing number of the Long March carrier rocket launches and successful flights demonstrates a significant improvement in the reliability of China's launch vehicles:

- October 1996 – October 2000: 63 launches, 21 consecutive successful flights;
- October 1996 – the end of 2005: 46 consecutive successful flights;
- 2006–2011: 67 successful launches;
- 2011 – November 2016: 86 launch missions;
- 2016 – December 2021: 183 launch missions.

WP-2000 and WP-2006 mention three launching sites, namely Jiuquan, Xichang, and Taiyuan. WP-2006 states the building of a new space launch site in Hainan (Wenchang); WP-2016 marks the first launch held at this site; and WP-2022 outlines adaptive upgrades made at four launch sites.

2. Space infrastructure (man-made satellites)

China has made steady progress in developing and launching the main types of satellites: 1) remote-sensing (Earth observation); 2) communications and broadcasting; 3) navigation and positioning; and 4) scientific and technological test satellites.

-
- WP-2000: four satellite series
 - WP-2006: six satellite series
 - WP-2011: launching the 4-satellite Beidou Navigation System.
 - WP-2016: completing the 14-satellite Beidou Navigation Satellite System (Beidou-2)
 - WP-2022: completing and operating the 30-satellite Beidou Navigation Satellite System (BDS-3)

3. Manned spaceflight

In record speed, the PRC transitioned from unmanned to manned spaceflight, eventually moving on from astronaut extravehicular activities to building its own space station (the three modules had been successfully completed by November 2022):

- WP-2000: the first unmanned experimental spacecraft;
- WP-2006: China became the third nation in the world to independently develop manned spaceflight;
- WP-2011: China became the third nation in the world to have mastered the essential technology required for astronauts to engage in extravehicular activity;
- WP-2022: China has successfully reached the second stage of its manned spaceflight project and continued further construction of the Tiangong space station.

4. Deep space exploration

Results of deep space exploration appear in three of the last WPs. According to them, the PRC finished the three-step Moon exploration programme consisting of orbiting, landing, and returning. It is remarkable that China has made the leap from cislunar (Moon) to interplanetary (Mars) exploration.

- WP-2011: successful launch of the first two lunar probes.
- WP-2016: soft landing of the third lunar probe.
- WP-2022: epic soft landing of the fourth lunar probe on the far side of the Moon for the first time in human history; return of the fifth lunar probe with samples from the Moon; orbiting and landing of the Mars probe; Mars rover exploration.

As for the space applications, China has come a long way from establishing specialized institutions to providing comprehensive monitoring with the help of remote-sensing technologies (e.g., emergency monitoring of natural disasters around the country and abroad); from using foreign countries' navigation satellites to launching its own full-fledged satellite navigation system; and from providing basic TV broadcasting services to expanding and commercializing the space application industry (e.g., the Internet of Things, tracking of individual movements for COVID-19 epidemics control).

Progress in space science can be observed in each WP as well. A growing number of research tasks indicates the complexity of the process and fills the theory and observations with real practical significance. WP-2011 added achievements in lunar scientific research and space debris monitoring to China's space science agenda. WP-2022 highlights studies on the Moon and Mars geological structures and surfaces based on an empirical approach. It also promotes the idea of space environment governance and the role of China as a responsible space actor, making a positive contribution to mitigating space debris.

Development concepts

In general, development policies expressed throughout the five WPs can be summarized into eight main points:

-
1. Rationally organizing space activities.
 2. Increasing innovation capability in space science and technology.
 3. Bolstering basic space industry capabilities and expediting the industrialization of space activities.
 4. Expanding satellite application industry.
 5. Promoting the commercialization of the space industry and enhancing the system of diverse funding.
 6. Advancing law-based governance by strengthening legislative work.
 7. Boosting team-building and training professionals for the space industry.
 8. Promoting space education and culture among organizations and individuals in all walks of life and sharing knowledge about space science.

The most interesting point in terms of constructing a space narrative is the last message about the popularization of space education and culture in society. The stated objective is to promote public understanding of science while also sparking the interest of young people in the scientific endeavors of discovery and innovation. This implies that China will be more persistent about safekeeping its space history and will increase the number of space museums and experience parks in order to promote space education and enthusiasm (e.g., Shanghai Astronomy Museum is the world's largest planetarium). As a result, more works of literature and art will be produced with a focus on outer space exploration.

International cooperation guidelines

An invariable principle of international space cooperation is the consolidation of space activities around the institutions, specialized agencies, and treaties of the United Nations, which is stated in every WP. The specificity of the Chinese approach to constructing a space narrative in this aspect is manifested in the fact that China emphasizes the special importance of the Asia-Pacific region in the context of space cooperation [White Paper 2006; White Paper 2011]. The PRC narrative is inclusive as it insists on cooperation with both developed and developing countries [White Paper 2006; White Paper 2011; White Paper 2022]. Among the proposed platforms for cooperation are the Belt and Road Initiative (BRI), Asia-Pacific Space Cooperation Organization (APSCO), BRICS, Shanghai Cooperation Organization (SCO), and G20. In WP-2022, for the first time, China adds its own active participation in the development of rules regarding outer space to the principles, which indicates an increasingly proactive country's stance on this issue.

Major events (bilateral, multilateral, and commercial)

The most indicative are the real cases of international space cooperation, which can be conditionally divided into three key areas: the results of bilateral, multilateral, and commercial cooperation.

In *bilateral cooperation*, attention is drawn to the growing number of ties with other states, geographical diversity, and the expansion and deepening of areas of interaction on a bilateral basis. This format is carried out mainly within the framework of the special space committees at the interstate level. It is noteworthy that China's role has changed from being a technology-dependent and consuming follower to being the leader, setting its own agenda, and sharing its own technologies. Among the most frequently mentioned partners are many European states and the ESA, Brazil, other South American states, and a number of countries on the African continent. Bilateral space cooperation is implemented in a variety of ways, ranging from

the creation of reciprocal space programmes and the exchange of academicians and specialists to the cooperative development of satellites or satellite components and the provision of “piggyback” service and commercial launching service.

The role of *Ukraine* in bilateral space cooperation with China previously had high potential for growth and expansion. As noted in WP-2000, Ukraine was on the list of countries with which the PRC signed intergovernmental or interagency cooperative agreements, protocols, or memoranda and established long-term cooperative relations. WP-2006 consolidated space exchanges and collaboration with Ukraine. Under the auspices of the Sino-Ukrainian Joint Commission on Space Cooperation, the two states determined plans for partnership in space. Space cooperation continued to develop incrementally. According to WP-2011, China unfolded extensive cooperation with Ukraine under the Space Cooperation Sub-committee mechanism of the Sino-Ukrainian Cooperation Commission. The two nations signed the “Sino-Ukrainian Space Cooperation Programme”. However, there was an information gap and a sharp decline afterwards. WP-2022 briefly concluded that Ukraine was on the list of countries with which China has collaborated on space products and technologies (without specifying certain actions or decisions).

In the *multilateral format of cooperation*, the Chinese space narrative portrays China as an equal participant and exemplary performer, which over the years has become an ideological organizer, sponsor, and even inspirer of multiple space interactions. Actively participating in all space-related structures of the UN and other inter-governmental organizations, China continues to promote its own format of space relations in the Asia-Pacific region, which gives it a voice in the framework of regional organizations and other cooperation mechanisms established by China itself. Among the most crucial issues that require joint work in multilateral formats are: the problem of space debris; the manufacture and application of small multi-mission satellites; the coordination of the Beidou satellite navigation system with systems of other countries and the global expansion of its capacity; the provision of space-based information for disaster management and emergency response; international academic exchange programmes; and trainings for professionals in the space industry.

Throughout the WP-2022, China has emphasized peaceful cooperation based on mutual interest and aimed at benefiting humanity. The construction of the Belt and Road Initiative Space Information Corridor (BRISIC) is a component of China’s BRI. This 2013-launched strategic initiative is the linchpin of China’s foreign policy, and through land and sea infrastructure investments, it seeks to connect China to the rest of the world via Central Asia and Europe. The construction of the BRISIC will further improve and benefit the development of the BRI.

As for the *commercial component* of international space cooperation, in this part of the narrative, China is presented, first of all, as a “spokesman” for the aspirations of developing countries, to which China provides its capabilities for launching the satellites. Indeed, the PRC has actively promoted the extensive applications of Earth observation satellite data in various countries. China has provided numerous states with free receiving stations for meteorological satellite broadcasting systems and comprehensive systems for the analysis and processing of meteorological data. The PRC has assisted developing nations in boosting their space science and research and made its space facilities available to them. Opportunities for commercial satellite carrying are also provided for interested developed countries.

Discussion

From putting a taikonaut into orbit to launching a lunar rover and a mission to Mars, China's space programme has made incredible strides in the previous two decades. In July 2019, The State Council Information Office of the PRC issued the WP "China's National Defense in the New Era." Outer space is considered as one of the major security fields where national interests should be safeguarded: "Outer space is a critical domain in international strategic competition. Outer space security provides strategic assurance for national and social development [China's National Defense 2019]."

There is no unified consensus among space policy experts on the rationales for Chinese national space policy initiatives. Most foreign researchers tend to believe that the Chinese space programme grew out of military necessity along with the evident ancillary benefit of enhancing China's international political image. China's dual motivations mirrored those of the United States (US) and the Soviet Union, the two original space pioneers [Handberg 2006]. Some experts add a technological component to the list of motivations by stating that Chinese space exploration is driven by the logic of science, technology, and national pride [Suzuki 2019].

Popular belief holds that China's space narrative rests upon three pillars: national development, military empowerment, and great-power competition. China's development in space has been driven by the first two factors since the programme's inception, while the third factor has become especially prevalent in the last decade [Julienne 2021].

Indeed, space activities may be viewed as a substitute for displays of national military power. The 2007 anti-satellite weapon (ASAT) test has undermined China's space sustainability efforts by producing a significant quantity of long-lived orbital debris. It prompted numerous speculations regarding China's stance on space safety and security. The 2007 ASAT test is frequently cited as evidence of ignorance regarding the sustainability of the outer space environment and the recklessness of engaging in a space arms race. However, China has remedied the situation and has not conducted similar debris-generating tests since 2007 [Du 2017]. According to Chinese researchers, current China's positioning on space governance includes four transitions: 1) from "spoiler" of to an adherent to space rules, 2) from a maintainer of space rules to a guider of space rules, 3) from an implementer to an overseer of space rules, and 4) from a receiver of space rules to a provider [He 2021].

The "China threat" school of thought interprets Chinese policy, including its space programme, as a challenge to US dominance posed by China's pursuit of an array of military space capabilities. Proponents of this idea claim China's expanding space capabilities can be used against other spacefaring nations, even though it is difficult to determine the military scope of China's efforts [Hilborne 2016].

Due to the strong dual-use nature of space technology, it is a complicated task to distinguish between civilian and military applications of outer space. Some researchers point out that Chinese space ambitions, which are portrayed as peaceful and for the benefit of all mankind, have a "shadow side." For them, China's military activities in outer space are largely unclear, causing concern and anxiety abroad [Julienne 2021].

The difficulty in assessing the space budgets of states lies in the fact that these data are a state secret in any country in the world, not only in China. Given the difficulties

in separating the civilian and military elements of space programmes, claims for greater transparency in space budgets sound unrealistic. Space expenses can be judged indirectly by the country's military budget, based on publicly available statistics and databases. However, this number will still be approximate.

According to "Trends in World Military Expenditure, 2022" by the Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), the US has the largest military budget in the world (\$877 billion), surpassing China (\$292 billion). In 2022, China increased its defense expenditure for the 28th consecutive year, the longest uninterrupted period of spending growth by any nation [Tian 2023].

The US has by far the largest space budget in the world. With \$61.97 billion of expenditure on its space programmes in 2022, the US government's spending outweighed that of all other governments combined (\$41 billion). China ranks second with \$11.94 billion in 2022 [Euroconsult 2022]. Based on these data, we can conclude that in terms of investment in the space industry, the US remains the leading space power in the world. What is remarkable, however, is that China is making extraordinary progress at a lower cost.

China's stated intention to be a responsible space actor is at odds with the false perception that it poses a possible or imminent threat to space security [Wu 2015]. This mere military security emphasis leads to cognitive biases in the perception of Chinese space policy and a one-sided approach. The most realistic estimate is that China's space programme is the product of a variety of factors, including strong domestic political and developmentalist goals that prove to be complex and multifaceted [Sheehan 2013]. The PRC values space because it has the potential to increase the country's comprehensive national power (CNP), which is the sum of a nation's diplomatic, informational, military, and economic power [Pollpeter 2020]. In brief, China's space activities are intended as a tool designed to simultaneously meet the needs of economic growth, scientific and technological advancement, national security, social progress, domestic political benefits, and boosted international influence [Aliberti 2015].

Certain authors mention that although China's commercial space startups may create some competition for state-owned enterprises and provide new options for acquiring space products and services, they are not anticipated to make any significant technological advances or innovations [Pollpeter 2020]. Nonetheless, this pessimistic trend may undergo substantial change in the near future. China successfully tested a methane-powered carrier rocket on 12 July 2023, signifying the first orbital flight of any methane-powered rocket in the world. The rocket carried an experimental payload into Earth's orbit, according to LandSpace, a Beijing-based private company that devised and constructed this rocket [Zhao 2023a].

Attempts by some researchers to apply central ethical concepts from Chinese philosophy ("harmony" and "benevolence") to the space industry have led them to the conclusion that rather than a conquer-and-dominate attitude toward the space environment, which could pit nation-states against one another, "the Chinese seek to not *own* space but to fully *utilize* space" [Solomone 2013, 57]. In their opinion, China views space as an environment in which humans can live, work, and generate wealth through habitation and resource extraction. Three distinct Chinese space objectives are highlighted: (1) space-based solar power, (2) lunar exploration and asteroid mining, and (3) establishing its own permanent space station [Goswami 2018].

It is necessary to note that the PRC is not a signatory to the “Moon Agreement” (*Agreement Governing the Activities of States on the Moon and Other Celestial Bodies*). Since its inception on 18 December 1979, this agreement has not been ratified by any state that engages in self-launched human spaceflight; thus, it has little to no relevance to international space law [Du 2017].

While the completion and operation of the space station have been resolved, the prospect of space mining remains vague. On the one hand, the China Space Station is a response to China’s exclusion from the International Space Station project. On the other hand, the China Space Station would be the only manned spacecraft in orbit if the International Space Station were to be terminated [Jiang 2021].

But there is no evidence that the Chinese leadership has officially approved many aspects of the expansive vision for space natural resource extraction or the Roadmap issued by China Aerospace Science and Technology Corporation, which outlines space industry plans for technological development until 2050. For instance, the mega-engineering projects presented in the 14th Five-Year Plan (2021–2025) for National Economic and Social Development do not include the majority of the projects described in the Roadmap [14th Five-Year Plan 2021].

It is conceivable that statements made by personnel involved in China’s space programme and goals outlined in the Roadmap are vision statements that do not reflect approved objectives. In English-language sources, generals’ statements on cislunar space are conveyed as official statements, whereas in Chinese-language sources, they are presented as personal opinions [Pollpeter 2020].

A recent survey has revealed that investment in human spaceflight and deep space exploration is primarily supported by the Chinese public. In spite of the high costs, respondents ardently support investments in lunar and Mars exploration. Respondents also believe it is crucial for China to become a leader in space exploration and are positive about the long-term prospects of China’s space programme [Hines 2022].

If the concept of a permanent cislunar presence is approved, China will need to allocate significantly more financial and human resources to its space programme. Many of the proposed initiatives are complicated and expensive. In addition, the allocation of these resources would occur at a time when China’s economic growth is stabilizing and its population is aging, thereby increasing the opportunity costs associated with pursuing costly and potentially hazardous projects.

Conclusions

The five WPs were published in order to map Chinese activities in space. The fundamental purpose of these WPs was to emphasize the progress made thus far, outline plans for the next five years, discuss developmental policies and measures implemented up to that point, make proposals for the future, and emphasize international exchanges and cooperation. It is crucial not to view the Chinese space narrative as merely an effort to demonstrate technological superiority. China sees a direct correlation between investments in space technologies and its national prestige. It is as much about demonstrating visionary leadership as it is about becoming a developed space power by landing on the Moon as the first nation expected to do so in 2030 [Zhao 2023b].

Even if these WPs are only the “tip of the iceberg” in Chinese space policy (due to security concerns), the space narrative, even in its cut-down form, looks powerful, promising, and compelling. Each of the WPs is not just an ambitious “dummy”

or a declaration of intent, but a well-crafted fragment of discourse with real content. The latest WP-2022 features a detailed account of the progress in the space industry over the past 20+ years, a realistic assessment of China's own capabilities, and a balanced approach to short-term and long-term planning. Such a rational view inspires unequivocal trust in the intended audience. It should be noted that, as of 2023, some of the space tasks have already been implemented, highlighting the plausibility and validity of China's strategic goals in space science, applications, and technology.

Space science, applications, and technology are anticipated to be thoroughly developed in China by 2050 and to play a significant role in the country's modernization. With accomplishments and discoveries in the relevant disciplines, they should be able to provide effective solutions to certain problems that the country may confront and grant China a prominent and stable position among the developed space actors of the world.

As China's space programme advances, its commercial and scientific activities will gain prominence and extend the competition to include economics and diplomacy, challenging the US leadership in space just as China challenges the US across the entire spectrum of diplomatic and economic power. In this regard, China's space programme is just "another brick in the wall" of the inevitable and long-lasting transition from the current US-dominated international system to a multipolar one.

The most essential is that China's space narrative contributes to its "strong, rich, and respected" status [Pollpeter 2020]. The PRC views its space programme as a manifestation of national power, serving its political, economic, and military interests. All of these governing principles ultimately relate space activities to the overall objective of bolstering China's CNP.

To complete all of these space-related initiatives simultaneously by 2050 would be an enormous undertaking for any nation. China's space industry faces technological challenges from each of the initiatives. To achieve these goals, China would have to abandon its traditional role as a "fast follower" by leveraging foreign and domestic experience and technology to become the world's technological leader in a wide range of space technologies. In order to accomplish this, the PRC would have to simultaneously address a number of unprecedented technical obstacles in the history of space exploration. It is uncertain whether China's space programme will be able to overcome these obstacles, particularly by mid-century. Time will tell.

REFERENCES

- Aliberti M. (2015), *When China Goes to the Moon...* (Vol. 11). Springer International Publishing, Cham (In English).
- Du R. (2017), "China's approach to space sustainability: Legal and policy analysis", *Space Policy*, Vol. 42, pp. 8–16 (In English).
- Euroconsult (2022), *Government Space Programs*. 22nd edition (In English).
- Goswami N. (2018), "China in space: Ambitions and possible conflict", *Strategic Studies Quarterly*, Vol. 12, pp. 74–97 (In English).
- Guo H. and Wu J. (eds.) (2010), *Space Science & Technology in China: A Roadmap to 2050*. Springer, Berlin; Heidelberg (In English).
- Handberg R. and Li Z. (2006), *Chinese space policy: A study in domestic and international politics*. Routledge (In English).

-
- He Q. (2021), “China’s Space Power Strategy in the New Era”, *Asian Perspective*, Vol. 45 № 4, pp. 785–807 (In English).
- Hilborne M.P. (2016), “China”, *Space Policy*, Vol. 37, pp. 39–45 (In English).
- Hines R.L. (2022), “Heavenly Mandate: Public Opinion and China’s Space Activities”, *Space Policy*, Vol. 60, pp. 101460 (In English).
- Information Office of the State Council of the People’s Republic of China (2000), “*The White Paper on China’s Space Activities (November 22, 2000)*”, available at: <http://www.china.org.cn/e-white/8/index.htm> (accessed 25 May 2023) (In English).
- Information Office of the State Council of the People’s Republic of China (2006), “*The White Paper on China’s Space Activities in 2006 (October 12, 2006)*”, available at: <http://www.china.org.cn/english/features/book/183672.htm> (accessed 25 May 2023) (In English).
- Information Office of the State Council of the People’s Republic of China (2011), “*The White Paper on China’s Space Activities in 2011 (2011, December 29)*”, available at: http://www.china.org.cn/government/whitepaper/node_7145648.htm (accessed 25 May 2023) (In English).
- Information Office of the State Council of the People’s Republic of China (2016), “*The White Paper on China’s Space Activities in 2016 (2016, December 27)*”, available at: http://www.china.org.cn/government/whitepaper/node_7245058.htm (accessed 25 May 2023) (In English).
- Jiang S. and Zhao Y. (2021), “China’s national space station: opportunities, challenges, and solutions for international cooperation”, *Space Policy*, Vol. 57, pp. 101439 (In English).
- Julienne M. (2021), “China’s Ambitions in Space: The Sky’s the Limit”, *Études de l’Ifri*, Ifri (In English).
- Pollpeter K. (2020), “China’s Space Program: Making China Strong, Rich, and Respected”, *Asia Policy*, Vol. 15 № 2, pp. 12–8 (In English).
- Sheehan M. (2013), “Did you see that, grandpa Mao? The prestige and propaganda rationales of the Chinese space program”, *Space Policy*, Vol. 29, pp. 107–12 (In English).
- Solomone S. (2013), *China’s Strategy in Space*. Springer, New York (In English).
- Suzuki K. (2019), “Space Policies of Japan, China and India: Comparative Policy Logic Analysis”, *立命館国際研究 (Ritsumeikan Kokusai Kenkyū)*, Vol. 31 № 5, pp. 49–67 (In English).
- The State Council Information Office of the People’s Republic of China (2019), “*China’s National Defense in the New Era (2019, July 24)*”, available at: http://english.www.gov.cn/archive/whitepaper/201907/24/content_WS5d-3941ddc6d08408f502283d.html (accessed 30 July 2023) (In English).
- The State Council Information Office of the People’s Republic of China (2022), “*China’s Space Program: A 2021 Perspective (2022, January 28)*”, available at: http://english.www.gov.cn/archive/whitepaper/202201/28/content_WS61f35b3d-c6d09c94e48a467a.html (accessed 25 May 2023) (In English).
- Tian N., da Silva D.L., Liang X., Scarazzato L., Béraud-Sudreau L. and de Oliveira Assis A.C. (2023), *Trends in World Military Expenditure, 2022*. SIPRI, Stockholm (In English).
- Wu X. (2015), “China and space security: How to bridge the gap between its stated and perceived intentions”, *Space Policy*, Vol. 33, pp. 20–8 (In English).

Xinhua News Agency (2021), “*Outline of the People’s Republic of China 14th Five-Year Plan for National Economic and Social Development and Long-Range Objectives for 2035*”, translated by Etcetera Language Group Inc., Center for Security and Emerging Technology (In English).

Zhao L. (2023a), “China sends world’s first methane rocket into orbit”, available at: <https://www.chinadaily.com.cn/a/202307/13/WS64aeffb7a31035260b8160a8.html> (accessed 30 July 2023) (In English).

Zhao L. (2023b), “Nation unveils plan on crewed moon mission”, available at: <https://www.chinadaily.com.cn/a/202307/13/WS64aedfeca31035260b8160a0.html> (accessed 30 July 2023) (In English).

Стаття надійшла до редакції 17.05.2023 р.

SINICIZATION OF ISLAM THROUGH THE HISTORICAL EVOLUTION

V. Golod

Ph.D. in Economics, Junior Fellow

A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies of National Academy of Sciences of Ukraine
4, Hrushevskiy str., Kyiv, 01001, Ukraine
vitagolod@gmail.com

On March 22nd, 2023, the holy month of Ramadan started. Millions of Muslims across the globe observe a foundational pillar of practicing Islam – fasting during the month. According to officials¹, China is home to almost 35.000 mosques of which 25.000 are in Xinjiang Uyghur Autonomous Region (XUAR). The Niuji Mosque (牛街礼拜寺), one of the most famous mosques in China, gathered Muslims to celebrate the start of Ramadan (see fig. 1). As observers noticed the number of attendees was relatively small, mostly the older generation and some children. The ban on Islamic classes in mosques for youth may be a reason. It's hard to find any children's literature or other information on Islam in mosques as well as online on Taobao or other Chinese platforms².

The introduction of Islam into China is evident from the 7th century onwards. Dru C. Gladny, Raphael Israeli, Jonathan Lipman, and Michael Dillon among many other international and Chinese scholars focus on the history of Chinese Islam and Chinese Muslim identity. However, the work of Western scholars on Islam in China is entirely separate from the work of Chinese scholars, especially during the Xi Jinping era due to the sensitivity of this topic and obstacles of the field studies arrangement. The Sinicization of Islam³ has been remarkably apparent in the history of China and it has been the subject of debates in various academic circles. During the Xi Jinping era, this discourse was mostly ignored due to political circumstances.

This article aims to introduce scholars' opinions on the historical background of Islam in China across the largest Chinese Muslim ethnic groups – Hui and Uyghur. In terms of understanding the Chinese Muslim identity in contemporary China, it's important to go through its historical evolution. Sinicization of Islam is a crucial part of it. The brief overview of the main papers of scholars would help future researchers to navigate the Islam introduction to China and generate more public discussions on the topic of the Sinicization of Islam.

Key words: Islam, Muslims, Hui, Uyghur, Sinicization.

¹ According to Yang Faming, president of the China Islamic Association. *Global Times*, February 08, 2021. Available at: <https://www.globaltimes.cn/page/202102/1215309.shtml>.

² The search result on Karan or any Islamic literature on Taobao and other Chinese platforms shows “no result”.

³ The term “Sinicization of Islam” refers to the Chinese policy “Islam with Chinese characteristics”, the process of adapting or assimilating Islamic practices, beliefs, and culture to fit within the context of Chinese society and culture. Briefly, it aims to strengthen the Han culture in China.

КИТАЇЗАЦІЯ ІСЛАМУ КРИЗЬ ПРИЗМУ ІСТОРИЧНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ

В. Ю. Голод

22 березня 2023 року розпочався священний місяць Рамадан, коли мільйони мусульман по всьому світі дотримуються посту, основоположного принципу сповідування ісламу. Відповідно до заяв чиновників у Китаї налічується майже 35 000 мечетей, з яких 25 000 знаходяться у Сіньцзяні. У цей день у мечеті Ньюдже (牛街礼拜寺), одній з найвідоміших мечетей Китаю, зібралися мусульмани на святкування початку місяця Рамадан (див. рис. 1). Як помітили спостерігачі, людей прийшло відносно небагато, в основному старше покоління та невелика кількість дітей. Це можна пояснити тим, що заняття з ісламу для молоді та дітей перебувають під забороною. До того ж у мечетях не поширюється дитяча література чи інша інформація про іслам, так само, як неможливо її замовити на китайських пошукових ресурсах.

Поява ісламу в Китаї датується ще з VII століття. Дрю К. Гледні, Рафаель Ізраїль, Джонатан Ліпман і Майкл Діллон – серед інших міжнародних та китайських учених, які досліджували історію китайського ісламу та ідентичність китайських мусульман. Однак роботи західних учених на тему ісламу в Китаї різняться з результатами досліджень китайських учених. Це особливо стало помітно в епоху Сі Цзіньпіна, що пояснюється делікатністю теми та перешкодами в організації польових досліджень. Китаїзація ісламу простежується протягом усієї історії Китаю і була предметом активних дискусій у різних академічних колах. В епоху Сі Цзіньпіна ці дискусії здебільшого ігноруються через політичні причини.

У цій статті автор ставить за мету ознайомити з експертними думками деяких учених щодо історичної еволюції китайського ісламу на прикладі найбільших китайських мусульманських етнічних груп – хуейської та уйгурської. Ідентичність китайських мусульман у сучасному Китаї важливо розглядати кризь призму історичної еволюції. Китаїзація ісламу є важливою частиною цього процесу. Коротке представлення робіт деяких учених допоможе майбутнім дослідникам зорієнтуватися у походженні та розвитку ісламу в Китаї та сприятиме більшій кількості публічних дискусій на тему Китаїзації ісламу.

Ключові слова: іслам, мусульмани, хуей, уйгури, Китаїзація.

Figure 1. Niuji Mosque. The celebration of the start of the Ramadan. Beijing, 2023

Introduction

Islam entered China with Arab and Persian traders on the sea routes from India and Southeast Asia and also on the Silk Road in the seventh century CE. The first Islamic mission to China arrived in 627 CE⁴ from the port of Guangzhou in the south to the Tang Dynasty court in Chang'an (Xi'an). As evidence, the oldest Chinese Islamic mosques⁵ and cemeteries were found in China's southeastern port cities (Gladney, 1996). During the Tang-Song dynasty (618–1279 C.E.) *umma*⁶ in China located within the *fanfang* 番坊⁷ mostly at south-eastern coastal ports. The establishment of the Guangzhou *fanfang* marked the beginning of Islam's presence in China [Meng, 2010]. These early Muslim settlers, also known as *Huihui* (回回)⁸, played a significant role in facilitating trade between China and the Islamic world. The fundamental work on different ethnicities' construction during the Tang period was made by the American sinologist Marc S. Abramson. His book "Ethnic Identity in Tang China" discovered the Tang roots in Inner Asia, including Turks, Persians, and Arabs.

Zvi Ben-Dor Benite in his monograph "From 'literati' to 'ulama': the origin of Chinese Muslim nationalist historiography" described the story of the origins of the Hui ethnicity based on *Huihui yuanlai* (回回原來) [Ben-Dor Benite, 2004]. The emperor Tai Zong (626–49) of the Tang dynasty asked "Muhammad to send a delegation of Muslims to come and save his empire. As a result, three thousand Muslims arrives in China", remained in China, and were allowed to marry Chinese women. As per this legend, the future Hui became their direct descendants. Zvi Ben-Dor Benite in his monograph also mentioned the Chinese scholar Liu Sanjie (ca.1635–1720), who started to write this story, which was circulated verbally before. This was the first attempt to explain Chinese Muslim identity – both Muslims and Chinese. Liu and other Chinese Muslim scholars during the early Qing period gathered a valuable "database" of information on Chinese Islam – *the Han Kitab*. *Huihui yuanlai* creator explained the importance of the Muslim literati elite using the comparison between Muhammad and Confucius, suggesting that as Muhammad is to Islam, what Confucius is to Confucianism. Ben-Dor Benite has concluded that Muslim literati were an integral part of the Chinese Confucian literati elite during that historical period. *This period of Chinese Muslim history could be called the period of immigration and the introduction of Islam to China.*

I.

Under the Mongol Yuan Dynasty (1206–1368) Islam became a permanent feature in China and regular contact with the Middle East has been created. As the Mongols' westward expeditions to Middle and Western Asia brought to China a big number of Muslims, they created settlements around mosques. According to Israeli research data, the total population of Muslims in China in the 14th century

⁴Some researchers refer to 628 CE.

⁵The Huaisheng Mosque (广州怀圣寺) is the oldest mosque in China, that was rebuilt many times over its history.

⁶Umma is an ancient Arabic religious term, the equivalent of community.

⁷Fan (番) denotes an undifferentiated multitude of non-Han others and Fang (坊) means unit(s) of residential area.

⁸The standard word for Muslims in Chinese language documents of the late Yuan period was mostly used for the Hui people.

was around 4.000.000. Islam played a significant role in their political and economic life. The Mongol rulers employed Muslims in administration and military positions. As per Iranian historian Rashid-al-Din Hamadani⁹, Muslims governed 8 of 12 districts during the reign of Kublai Khan, in the remaining districts, Muslims were vice-governors [Morgan, 1994]. Ispah Rebellion or Persian Sepoy Rebellion, the series of civil wars against the Yuan, was led by the Muslim army. However, it was crushed by the Yuan loyalists. Michael Dillon, Dru C. Gladney, Buell Paul D., and Kenneth W. Morgan have covered this earliest period of Islam in China. *During this period Muslims gained power even over native Han Chinese.*

The status of Muslim communities was reduced as well as restrictions were imposed on all foreign religions under the Ming Dynasty (1368–1644). Gladney described the Sino-Muslim communities under the Ming Dynasty as Chinese-speaking and their knowledge of Islam was gained largely through Chinese-language texts such as the *Han Kitab* because very few Chinese Muslims knew Arabic or Persian languages. Only in the 18th century China reestablish its connection with Arabia and Chinese Muslims gained the opportunity to rejoin the larger Islamic world [Barfield, 2000]. The Ming Dynasty also witnessed the construction of some prominent mosques, such as the Niujié Mosque (牛街礼拜寺) in Beijing. Admiral Zheng He, originally Ma He (馬和), was born in a Muslim family of Kunyang, Kunming, Yunnan, led well-known maritime expeditions throughout Asia and Africa during the Ming dynasty, and played a historical role in expanding Chinese influence abroad.

Nanjing has become a centre of Islamic learning. At the same time, Islam first faced challenges as the government restricted the practice of foreign religions. According to E. Caprioni, the natural Sinicization of Islam started at that time by adopting the Chinese language and dress [Caprioni, 2011]. During the Ming dynasty, Hui started to take Chinese names. Islam continued to be practiced in certain areas of China, particularly in the northwest region. *During the Ming rule, there were the first signs of Sinicization. Also, this period was noticed by the formation of the Hui ethnicity*¹⁰.

II.

Dru C. Gladney, Raphael Israeli, Jonathan Lipman, Paul A. Cohen, and many others worked mostly on Hui ethnicity¹¹ historical background and evolution of its identity when it comes to Muslims in China. All of them constituted that from the beginning Islam was a foreign religion in China. Its language was Arabic, and its beliefs and traditions were different from Confucian society. Islam was not a part of the Three Teachings which include Buddhism, Taoism, and Confucianism. Hui people didn't occupy their ancestral territory and didn't distinguish themselves through their language [Gladney, 1996]. That explains why they don't concentrate

⁹ Also known as Rashīd al-Dīn Faḍlullāh Hamadānī, considered the most important single source for the history of the Ilkhanate period and the Mongol Empire.

¹⁰ Włodzimierz Cieciora in his article “Ethnicity or Religion? Republican-Era Chinese Debates on Islam and Muslims” emphasized that debate on Muslim religion and ethnicity continues nowadays.

¹¹ Hui ethnic group is ethnically and linguistically similar to Han Chinese with the exception that most of them practice Islam, engendering distinctive cultural characteristics. Most scholars use the term “Chinese Muslims” or “Muslim Chinese” when mentioning the Hui people.

in a certain province but have intermingled with the Han Chinese throughout China. The economic status of the Hui population during the Ming dynasty solidified. If before the Ming the Hui people mostly spoke Persian and Arabic languages, but influenced by Han culture, they increasingly spoke the Han language [Wan, 2010]. According to Soucek, the Uyghur population became Islamised from the tenth century onward, and only in the 16th century Islam became their dominant religion [Soucek, 2004].

Another researcher Huang Zhenpan formulated that the Hui ethnicity became Muslims following the arrival of the first envoys the Prophet sent to China in the year 627 CE. The mixed marriages (Hui father/Han mother) helped them to avoid complete Han-ness. But at the same time, Huang stated that the Hui are Han, and the history of Chinese Muslims is the history of the conversion of some Han Chinese to Islam¹².

The compatibility of Islam with Confucianism, and the incompatibility of Islam with it, was always at the centre of academic discussions, mostly Western. The Sinicization of Islam or incorporation of it into the majority of Han has become the greatest challenge for Chinese rulers since its early history and has coloured the inter-ethnic relations of anti-Muslim sentiments.

Chen Yuan, the well-known ethnographer, has concluded, that the Hui people were mostly people of central Asia origins, which passed through a long and gradual process of assimilation and Sinicization. He explained the survival of the Hui identity through the absence of Muslim proselytizing in China and not confrontation with Confucianism. Despite the almost completed process of Sinicization, Hui remained after all Muslims [Chen, 1985]. According to Israeli, Muslims cannot be incorporated into the majority of Han, which means to be fully Sinicized, because Islam and Chinese civilization have different principles [Israeli, 2002]. As an example of such contradiction, the Muslims coming from Central and Western Asia during the Mongol invasion during the period of the Yuan dynasty provoked the enmity with indigenous. Muslim rebellion in Northwest and Southwest regions of China continued for almost the whole Qing dynasty period until the nineteenth century and the disharmony between Muslims and non-Muslims in Northwest and Southwest China remains until nowadays.

According to Israeli, because of Islamic teaching, the concept of *khilafah* (political unity), incompatibility of Islam with Confucianism, Chinese Muslims show more solidarity with other Muslims in the world than with Han. That's why Muslims in China through their responses to the Sinicization tensions succeeded to become another centre of world Islam. Gladney has shown the harmonic integration of Chinese Muslims into Han culture through a relationship between nationalism and ethnic religion.

As per Ishfaq, the Sinicization of any religion was required in China to hold the influence in the country, not only Islam but also Buddhism and Christianity. Each has had to alter itself over centuries to allow for their comprehension by people with a distinctly Chinese and often Confucian worldview [Ishfaq, 2018].

¹² Huang Zhenpan was a leader of the Liudong Qingzhen jiaoyu hui, (Islamic Educational Association of [Chinese Foreign Students] in Tokyo). He published an article "Lun Huimin" (On the Hui people) in *Huizu renwu zhi* (jindai), pp. 236–7.

Despite both being Muslims, the Hui ethnicity distanced itself from Uyghurs during the period of “Chinese awakening”¹³ for not to be excluded from the Han nation and not to be confused with the Uyghurs¹⁴. As per Huang Zhenpan, Islam was not transmitted to Hui from Uyghurs¹⁵.

III.

The Qing dynasty (1644–1912) was the most successful dynasty in conquest in Chinese history in terms of the territorial foundations of the modern Chinese nation-state [Rawski, 1996]. Evelyn S. Rawski has written extensively on the Qing period historiography. She showed two different opinions of Qing scholars. The key to the Qing Empire’s success lay in the adoption of Manchu rulers of a policy of Sinicization¹⁶. But other scholarship suggested that in terms of empire-building, the Qing’s success lay in its ability to use the cultural links with non-Han peoples of Inner Asia, including Turkestan, the “New Territory” (Xinjiang). Uyghur Muslims, mostly located in the Xinjiang region (meaning “New Frontier”), were conquered by the Manchu Qing dynasty after the Dungan revolt (1862–1877). Xinjiang became a Chinese province only in 1884¹⁷. Rawski highlighted that “interpretations of Qing history lie at the foundations of contemporary Chinese nationalism”. The tensions between ethnic nationalism and the State goal of a multiethnic nation-state started to be challenging between 1895–1912 when a Chinese nation and a Han ethnic group started to play the dominant role, and it continues nowadays. Chinese Muslim elites of the period 1904–1908 intensified their cultural and religious activity to preserve their unique position as Muslims identifying themselves with the Chinese nation. But the Chinese Muslim elites at the same time wanted to separate the Hui ethnicity from the Uyghurs, which did not speak Chinese and did not live within the traditional Chinese boundaries. *This period was marked by completing the territorial foundation of the modern boundaries, including Xinjiang.*

IV.

The establishment of the Republic of China in 1912 led to the improvement in relations between the different ethnic groups in China and also marked an increase in Sino-foreign interaction, indeed academic activities within the local Muslim community and the Muslim countries of the Middle East. Sun Yat-sen proclaimed that the country belonged equally to Han, Manchu, Mongolian, Hui, and Tibetan¹⁸. This period was noticed by rising the Uyghur nationalism and rebellion that became a grave challenge to the post-Qing rulers. Twice, in 1933–34 and 1944–49, the Uyghurs proclaimed their independence from the East Turkestan Republic. The Chinese Muslim Association was established in 1938 in Wuhan with Kuomintang support

¹³ Western Concepts of China in the Early 20th Century. China was seen as an ‘awakening’ by the West after a time of weakness.

¹⁴ John Fitzgerald, *Awakening China: Politics, Culture, and Class, in the Nationalist Revolution*. Stanford: Stanford University Press, 1996, pp. 23–66.

¹⁵ Huang Zhenpan, ‘Lun Huimin,’ in *Huizu renwu zhi (jindai)*.

¹⁶ Rawski’s conclusion is based on the work of Ho Ping-ti “The Significance of the Ch’ing Period in Chinese History”, *Journal of Asian Studies*, 26.2: 189–95.

¹⁷ Xinjiang Uyghur Autonomic Region (XUAR).

¹⁸ 五族一家与世界大同 - 在北京五族共和合进会与西北协进会欢迎大会的演说 Available at: <http://www.sunyat-sen.org/index.php?m=content&c=index&a=show&catid=46&id=6848>

(國民黨). Chiang Kai-shek's government proclaimed cultural blocs within one ethnic group – the *Zhonghua minzu* despite Sun Yat-sen's concept of five ethnic groups, including Muslims in the category of 'citizens with particular life habits' [Cieciura, 2016]. Muslims served extensively in the National Revolutionary Army and reached high positions during Chiang Kai-shek's time. As an example, General Bai Chongxi became the Defence Minister of the Republic of China. Muslims showed patriotism, contributed military, and put diplomatic enforcement to the National resilience during the Second Sino-Japanese War (1937–1945). The Hui people improved their importance and international image by sending “The Chinese Islamic Goodwill Missions” to the Middle East and Southeast Asia, building a bridge of Sino-Mideast communications [Wan, 2010].

In 1949 the Chinese Communist Party (CCP) promoted atheism that impacted Islam as well as all other religious practices. During the Cultural Revolution (1966–1976), religious institutions, including mosques, were severely damaged or destroyed. However, CCP showed a more loyal attitude toward Muslims as they lived in the north-western area along the border with Soviet Union republics. Uyghurs, Kazakhs, and Mongolians had more religious and ethnic identification with people across the border pushed CCP not to alienate them, and wished to avoid a resurgence of Islamic fundamentalism [Goldman, 1986]. Hui people were recognized as a nationality during the 1950s by the People's Republic of China (PRC).

The restrictions on religion gradually eased in the late 1970s after Deng Xiaoping returned to full power. To maintain stability along its long border, CCP reopened mosques even before churches. Muslims were allowed to make pilgrimages to Mecca. Although the government continues to regulate and monitor religious activities for strategic and political reasons. Goldman argues that the post-Mao effort to be more tolerant of religious practices could be explained not only by political purposes to control public over private worship, but also by attracting travelers on religious channels.

In the first half of the 20th century, Chinese Muslims got under severe control and experienced repression as well as other religions.

V.

Nowadays, the government officially recognizes Islam as one of the five major religions in China, alongside Buddhism, Taoism, Catholicism, and Protestantism. In most of China Muslims have considerable religious freedom, however in Xinjiang activities are restricted, and reported human rights abuses against the Uyghur Muslim community, which have drawn international attention and criticism. There is a dispute between the United Nation (UN) and the Chinese government. China fears the rise of radical Islamic thinking and separatism movements, and the role of exiles in neighbouring states and Turkey, with which Xinjiang's majority Uyghur population shares linguistic and religious ties. The permanent mission of the PRC to the UN Office in Geneva and other international organizations in Switzerland issued a 131-page document¹⁹ referred to latter's note verbal dated on June 26, 2022, where firmly opposed the release of “assessment of the human rights situation in XUAR”

¹⁹ Available at: https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/countries/2022-08-31/ANNEX_A.pdf.

by the OHCHR²⁰. In terms of religious belief, according to officials, Xinjiang fully implements the policy of freedom of religious belief and protects the normal religious needs of believers by the law. OHCHR Assessment of human rights concerns in XUAR issued a document²¹ on August 31, 2022. Chapter VI “Other human rights concerns” reported on the large-scale deprivation of liberty of religious activity in this region.

The Chinese government consistently denies allegations of any discrimination against the Uyghurs and other predominantly Muslim minorities in XUAR, instead advocating a special form of “Islam with Chinese characteristics”²² to prevent extremism and separatism. In the Xi Jinping era, The China Islamic Association (CIA) plays a political, security, and ideological role, promoting patriotism, and serving as an instrument of Muslim assimilation into Chinese society [Golod, 2022]. The officials highlight the representative of all ethnic minorities in regional government and the National People’s Congress as proof of equal rights for all religious and ethnic groups according to the Constitution²³. The head of the CIA, Yang Faming introduced the five-year work plan (2018–22), which launched “for the Sinicization of Islam in China for promoting patriotism, building a system of Islam classics with Chinese characteristics, improving rules and regulations in the field of Islam, strengthening the construction of Islamic culture, engaging in public welfare and charity activities, and training high-quality Islamic personnel”²⁴. The policies of “adapting Islam to local conditions” have faced criticism from human rights organizations and religious freedom advocates, who argue that CCP infringes upon the rights of religious minorities.

It’s important to note that the situation regarding the Sinicization of Islam in China is complex and controversial. There are diverse perspectives on the issue. The Chinese government’s policies and their impact on religious freedom and cultural preservation continue to be subjects of debate and concern. The integration and assimilation of Uyghurs into the State was the most challenging task for the Chinese rulers through the long way of the historical evolution. Even nowadays Chinese nation-building is not over yet, even CCP regularly announces its success domestically and internationally [Golod 2023]. *Sinicization of Islam became one of the mainstream State policies in the modern history of China.*

Conclusions

During Xi Jinping era, Chinese leadership in Central Asia and closer relations with Arabic countries would create more opportunities for Chinese Muslims to develop religious ties, however, under the strict CCP control. The government called the Sinicization of Islam or ‘adapting Islam to local conditions’ the best course for development in Chinese modern society, the only way to co-existence socially and economically in a big multi-national country. From the State’s perspective, the Sinicization of Islam leads to the complete integration of Muslims

²⁰ Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights.

²¹ Available at: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/countries/2022-08-31/22-08-31-final-assesment.pdf>.

²² This form adheres to core beliefs but, from the official point of view, is better adapted to Chinese society and can play a positive role in China’s economic and social development.

²³ Article 36, Constitution of the People’s Republic of China.

²⁴ Global Times. Available at: <https://www.globaltimes.cn/page/202102/1215309.shtml>.

and Chinese society, in other words, the Han majority according to the earlier proclaimed concept of *Zhonghua minzu*.

Throughout the historical evolution, from the introduction till the modern period, the role of Islam and Chinese Muslims was significant, and many scholarly pieces of research have proven it. The current religion's Sinicization campaign explains that CCP considers Muslims as the only minority group that should be localized and has to accept the superiority of the Han. For future academic work on XUAR, despite the economic and touristic development of the region, on-the-ground research became much more difficult nowadays, which will result in less accurate scholarship.

REFERENCES

Abramson Marc Samuel. (2011), "Ethnic Identity in Tang China". The University of Pennsylvania Press, Dec 31. History. 288 p.

Barfield Thomas (Feb. 2000), "Reviewed Work: Familiar Strangers: A History of Muslims in Northwest China by Jonathan N. Lipman", *International Journal of Middle East Studies*, Vol. 32. № 1, pp. 164–166, available at: <https://www.jstor.org/stable/259544>.

Benite Zvi Ben-Dor. (2010), "From Literaty to Ulama: The Origins of Chinese Moslem Nationalist Historiography" in *Nationalism and Ethnic Politics*, Vol. 9, 3 June 2010, Routledge, Taylor & Francis Group, 2004.

Buell Paul D. (1979), "Sino-Khitans Administration in Mongol Bukhara". *Journal of Asian History*. Vol. 13, № 2, pp. 121–151.

Caprioni Eelena. (2011), "Daily Encounters Between Hans and Uyghurs in Xinjiang: Sinicization, Integration or Segregation?", *Pacific Affairs* 84, № 2: 267–87, available at: <http://www.jstor.org/stable/23056763>.

Dillon Michael. (1999), "China's Muslim Hui Community: Migration, Settlement, and Sects". Psychology Press. Dungsans. 208 p.

Gladney Dru C. (1996), *Muslim Chinese: Ethnic Nationalism in the People's Republic*". 2nd ed. Vol. 149. Harvard University Asia Center, available at: <https://doi.org/10.2307/j.ctt1tg5gkz>.

Goldman Merle. (Jan. 1986), "Religion in Post-Mao China", *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 483, Religion and the State: The Struggle for Legitimacy and Power, pp. 146–156.

Golod V. (February 2023), Muslim Identity in Contemporary China Through the Lens of Chinese Nationalism. *Cultural and Religious Studies*. Volume 11, № 2. (Serial Number 99). Pp. 91–98.

Golod V. (2022), The role of the Chinese Islamic Association in Contemporary China. Thesis to the XVI scientific conference "Chinese civilization: traditions and modernity". Pp. 98–100.

Ishfaq S. (2018), "The Sinicization and Suppression of China's Muslim Uyghurs". *Foreign policy journal*, available at: <http://www.foreignpolicyjournal.com/2018/11/23/the-sinicization-and-suppression-of-chinas-muslim-uyghurs/>.

Israeli Rafael. (2002), *Islam in China: Religion, Ethnicity, Culture, and Politics*, Lexington Books, 339 p.

Lipman Jonathan. *Familiar Strangers: A History of Muslims in Northwest China* (Seattle: University of Washington Press, 1998), xxii–xxxiii. Dru Gladney,

Muslim Chinese: Ethnic Nationalism in the People's Republic. Cambridge: Harvard Council of East Asian Studies, 1989, pp. 96–8.

Lei Wan (2010/2), “The Chinese Islamic “Goodwill Mission to the Middle East” During the Anti-Japanese War, *Dîvân DİSİPLİNLERARASI ÇALIŞMALAR DERGİSİ* cilt 15 sayı, 29 pp. 133–170.

Meng Wei. (2010), *The Advent of Islam in China: Guangzhou Fanfang during the Tang-Song Era*. 814 pages.

Morgan D.O. (1994), “Rāshid Al-Dīn Tabīb”. *Encyclopaedia of Islam*. Vol. 8 (2nd ed.). Brill Academic Publishers. pp. 145–148.

Rawski Evelyn S. (Nov. 1996), “Presidential Address: Reenvisioning the Qing: The Significance of the Qing Period in Chinese History”. *The Journal of Asian Studies*, Vol. 55, № 4, pp. 829–850, available at: <https://www.jstor.org/stable/2646525>

Soucek Svat (2000), “A History of Inner Asia”, Cambridge University Press, Feb 17. History. 369 p.

Włodzimierz, Cieciora (2016), “Ethnicity or Religion? Republican-Era Chinese Debates on Islam and Muslims”. *Islamic Thought in China Sino-Muslim Intellectual Evolution from the 17th to the 21st Century* (Jonathan Lipman ed.) (pp. 107–146). Publisher: Edinburgh University Press Ltd.

Yuan Chen. (1985), ‘Huihuijiao ru Zhongguo shilue’ (A historical outline of Islam’s entrance into China), Yinchuan: Ningxia Renmin Chubanshe, Vol. 1, pp. 3–1.

Стаття надійшла до редакції 26.05.2023 р.

ПОЛІТИЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КИТАЮ

UDC 339.972+339.72

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2023.02.042>

CHINESE SHADOW BANKING IN THE NEW CONSTRUCT OF SHADOWIZATION THE WORLD ECONOMY

M. Savrasov

PhD Student

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

54/1, Peremogy ave., Kyiv, 03057, Ukraine

smv75412@gmail.com

The article examines the influence of shadow banking in China on the shadowing of the world economy. The new construct of the shadowing of the world economy includes the facilitation of cross-jurisdictional transactions, comprehensive digitalization, and the introduction of innovations, including financial ones, which, in combination with weak regulation, opacity, and market demand, accelerated the development of shadow banking in the period after the global financial crisis. The introduction of new financial innovations leads to the emergence of new types of institutions that perform the functions of shadow banking. The rapid development of shadow banking has played a positive role in the post-crisis recovery, but highly technical transnational emission, opacity, and significant volumes of shadow banking create the danger of spreading systemic risks and the risks of shadowing the global economy.

The exponential growth of Chinese shadow banking, and subsequently its sharp reduction due to the introduction of regulatory restrictions, affects not only the Chinese financial system but also the global one.

Quantitative estimates were obtained and the direction of the relationship between Chinese shadow banking activities, traditional shadow banking, and the share of the global shadow economy in the world GDP was revealed. The results of correlation analysis and econometric modelling show that the growth of shadow banking and traditional shadow banking in China reduces both the Chinese and the global shadow economy. This is due to the positive impact on the development of entrepreneurship in China, especially small and medium businesses. Since private enterprises in China are generally more efficient than state-owned enterprises, further growth in shadow banking will contribute to the optimization of the economic structure and acceleration of economic growth. Strict regulatory restrictions on shadow banking in China in the context of the growing integration of the Chinese financial system with the world can contribute to the development of negative processes in the Chinese and world economies.

Key words: China, shadow economy, shadowization, world economy, shadow banking, banks' shadow activities, Traditional Shadow Banking.

© 2023 M. Savrasov; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of The Chinese Studies. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

КИТАЙСЬКИЙ ТІНЬОВИЙ БАНКІНГ У НОВОМУ КОНСТРУКТІ ТІНІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

М. В. Саврасов

У статті досліджується вплив тіньового банкіngu в Китаї на тінізацію світової економіки. Новий конструкт тінізації світової економіки включає у себе полегшення крос-юрисдикційних транзакцій, всеохопну цифровізацію, впровадження інновацій, у тому числі фінансових, що в поєднанні зі слабким регулюванням, непрозорістю та запитом ринку прискорило розвиток тіньового банкіngu в період після світової фінансової кризи. Впровадження все нових фінансових інновацій призводить до появи нових типів установ, що виконують функції тіньового банкіngu. Стрімкий розвиток тіньового банкіngu відіграв позитивну роль у післякризовому відновленні, але високотехнічна трансакціональна емісія, непрозорість та значні обсяги тіньового банкіngu створюють небезпеку поширення системних ризиків та ризиків тінізації світової економіки.

Експоненціальне зростання китайського тіньового банкіngu, а згодом його різке скорочення внаслідок запровадження регулятивних обмежень позначаються не тільки на фінансовій системі Китаю, але й на світовій. Висунуто та розглянуто дві основні гіпотези щодо впливу китайського тіньового банкіngu на процеси тінізації світової економіки: 1) тіньовий банкінг Китаю у своїй законній діяльності створює передумови для поширення тіньової економіки у світі; 2) тіньовий банкінг Китаю у своїй законній діяльності зменшує тінізацію світової економіки.

Отримано кількісні оцінки та виявлено напрям зв'язку між китайськими банківською тіньовою діяльністю, традиційним тіньовим банкіngом та питомою вагою світової тіньової економіки у світовому ВВП. Результати кореляційного аналізу та економетричного моделювання свідчать, що зростання банківської тіньової діяльності і традиційного тіньового банкіngu в Китаї зменшує як китайську, так і світову тіньову економіку, що підтверджує гіпотезу 2. Це пов'язано з позитивним впливом на розвиток підприємництва в Китаї, передусім малого та середнього бізнесу. Оскільки в Китаї приватні підприємства загалом більш ефективні ніж державні, подальший приріст тіньового банкіngu сприятиме зростанню продуктивності, оптимізації економічної структури та прискоренню економічного зростання. Жорсткі регулятивні обмеження тіньового банкіngu в Китаї в умовах зростання інтегрованості китайської фінансової системи зі світовою можуть сприяти розвитку негативних процесів у китайській та світовій економіках.

Ключові слова: Китай, тіньова економіка, тінізація, світова економіка, тіньовий банкіng, банківська тіньова діяльність, традиційний тіньовий банкіng.

Дослідження тінізації світової економіки передбачає врахування впливу багатьох факторів, до яких належить і тіньовий банкіng, який надає менш регульовані фінансові послуги ніж традиційний банкіng. Новий конструкт тінізації світової економіки включає у себе всеохопну цифровізацію та впровадження інновацій, у тому числі фінансових, що в поєднанні зі слабким регулюванням призвело до прискореного зростання тіньового банкіngu. Тіньова економіка та тіньовий банкіng – це два різні поняття за своєю суттю, які мають певну схожість завдяки слову «тіньов-а(ий)», але таке означення має різне трактування в кожному терміні.

Так, поняття «тіньова економіка» в широкому розумінні передбачає діяльність, яка не врахована податковими, або контролюючими органами

[Chen & Schneider 2018, 4], здебільшого має негативний сенс. Тоді як «тіньовий банкінг» належить до законної (легальної діяльності) у сфері кредитного посередництва, яке здійснюється поза традиційною банківською системою і може відноситись до офіційної економіки, а може перебувати повністю чи частково в тіньовій економіці (власне, як будь-яка інша економічна діяльність). Тобто термін «тіньовий банкінг» не передбачає однозначного трактування як частини «тіньової економіки». Спільною для трактувань «тіньова економіка» та «тіньовий банкінг» є поза формальна чи поза нормативним регулюванням сутність обох понять. І хоча в тіньовій банківській діяльності трапляється фінансування незаконних економічних операцій, це не є визначальною характеристикою терміна. Спільним у трактуванні понять «тіньова економіка» та «тіньовий банкінг» може бути ризикованість як власне самої тіньової банківської діяльності, так і вища ймовірність створення ризику в економіці.

Тіньовий банкінг хоч і став каталізатором кризових процесів у фінансовій системі, набув прискореного поширення після світової фінансово-економічної кризи у зв'язку з посиленням регулювання банківського сектору і обмеження банківської кредитної здатності. Тобто потреби на фінансовому ринку задовольняли більш гнучкі та менш регульовані установи тіньового банкіngu. У післякризовий період світове позабанківське кредитування зросло удвічі, контролюючи 226,6 трлн дол. США до 2021 року [Katsomitros 2023]. Це, з одного боку, відіграло позитивну роль у післякризовому відновленні, але з іншого – створює небезпеку системних ризиків та ризику тінізації світової економіки внаслідок непрозорості та значних обсягів. Також на глобальному рівні важливим питанням є високотехнічна транснаціональна емісія тіньового банкіngu.

Експоненціальне зростання китайського тіньового банкіngu в період після світової фінансово-економічної кризи та жорсткі обмеження цього сектору з боку регулятора в подальшому привернули увагу дослідників, експертів та аналітиків міжнародних фінансових організацій. На сьогодні триває дискусія щодо оцінки функцій та наслідків діяльності цього сектору фінансової системи Китаю. Так, у праці дослідника Народного банку Китаю вивчено критичну роль тіньового банкіngu Китаю у створенні кредитних грошей і приховуванні кредитного ризику, доведено, що має сенс досліджувати окремо структурні компоненти тіньового банкіngu Китаю (банківську тіньову діяльність та традиційний тіньовий банкінг) та показано, що тіньова банківська діяльність тісно пов'язана з індикатором створення грошей M_2 , тоді як традиційна тіньова банківська діяльність задіяна меншою мірою [Sun 2019]. Новий оригінальний погляд на тіньове банківське обслуговування в Китаї пропонує колектив авторів з Китаю та Гонконгу, які розглядають проблему з точки зору лібералізації подвійної процентної ставки. Зокрема, в цій праці обґрунтовано переваги тіньового банкіngu для підвищення ефективності китайської фінансової системи та продуктивності економіки завдяки оптимізації розподілу фінансування між державними та приватними підприємствами [Wang H., Wang H., Wang L., & Zhou 2019]. Зважену оцінку наслідкам тіньової банківської діяльності надано А. Кастомітросом, який розглядає і ризики поширення кризових явищ, і наслідки дефолту клієнтів тіньового банкіngu Китаю для економіки, і відзначає позитивний ефект тіньового банківського кредитування малого та середнього бізнесу та закликає до пошуку ринкових

рішень щодо оптимізації регулювання тіньового банкінгу [Katsomitros 2023]. К. С. Цай досліджує тенденції та перспективи тіньового банківського обслуговування щодо фінансування малих і середніх підприємств у Китаї [Tsai 2015a] та тіньову банківську діяльність у Китаї з позиції політичної економії державного капіталізму [Tsai 2015b]. Однак відсутні праці з дослідження впливу китайського тіньового банкінгу на тіньову економіку та тіннізацію світової економіки. Тож тема дослідження видається актуальною та практично значимою.

Так, тіньовий банкінг – це зазвичай легальна (законна) діяльність, яка відіграє важливу роль у фінансовій системі, залучаючи до процесу кредитування суб'єктів та види діяльності, які є менш регульованими, менш прозорими, розширюючи таким чином коло позичальників, які не можуть отримати фінансування в банках. Рада з фінансової стабільності розробила визначення тіньових банків, що включає всі суб'єкти за межами регульованої банківської системи, які виконують основну банківську функцію кредитного посередництва (взяття грошей у вкладників і надання їх позичальникам) і включає такі чотири ключові аспекти, як: трансформація строків погашення; трансформація ліквідності; леверидж; передача кредитного ризику (цитовано за [Kodres 2015]).

Тіньовий банкінг поділяється на пов'язаний з банком і не пов'язаний з банком, який власне і вважається традиційним тіньовим банкінгом. Тіньова банківська діяльність пов'язана з банком, передбачає таку, що виходить за межі традиційної банківської діяльності, як позабалансова діяльність або торгівля цінними паперами, що передбачає створення позабалансових організацій, таких як компанії спеціального призначення (*special purpose vehicles, SPV*), для проведення операцій, які не підлягають регуляторному нагляду. Традиційний тіньовий банкінг охоплює такі види фінансової діяльності, що пов'язані з інфраструктурою фінансового ринку, як кредитування цінних паперів, угоди зворотного викупу (*repo*) та діяльність хедж-фондів. Традиційний тіньовий банкінг включає діяльність небанківських фінансових посередників, таких як фонди грошового ринку, інвестиційні фонди, пенсійні фонди, брокери-дилери цінних паперів та багато інших. Різноманітність установ тіньового банкінгу зростає у зв'язку з цифровізацією та впровадженням все нових фінансових інновацій.

Фінансові інновації з кінця минулого століття стали вагомим складником нового конструкту тіннізації світової економіки у зв'язку з можливістю уникати контролю та полегшенням крос-юрисдикційних транзакцій. «Інновації в платіжній системі (електронні гроші, смарт-картки) і зростання небанківського кредиту (тіньовий банкінг) означали зниження важливості традиційних банківських резервів і централізованих національних клірингових систем» (цитовано за [Orphanides 2013]). Рада з фінансової стабільності стверджує, що «відсутність пруденційного нагляду та регулювання тіньової банківської діяльності може ускладнити оцінку та управління системними ризиками, які можуть виникнути внаслідок такої діяльності» [FSOC 2020].

На відміну від традиційних банківських послуг, основним типом фінансування, яке використовується в тіньовому банкінгу, є не депозити клієнтів, а короткострокове фінансування з оптових ринків. Це надає тіньовим банківським установам більшої гнучкості і рентабельності, але й зумовлює більш високу ризикованість тіньової банківської діяльності. Оскільки у періоди шоків, спадів чи криз відбувається вплив короткострокового фінансування,

тоді як банки підлягають жорсткому нагляду і залишаються стабільно функціонуючими. Іншим фактором ризикованості є відсутність доступу до централізованого фінансування, тоді як таку можливість мають банки. Таким чином, терміни «тіньовий банкінг», «тіньова банківська діяльність» акцентують увагу на тому, що ця діяльність відбувається з обмеженим регулятивним надглядом, так би мовити «в тіні» банківської системи.

Особливості китайської економічної моделі ґрунтуються, з-поміж іншого, і на специфічній фінансовій системі, яка тривалий час була закритою для світового фінансового ринку та жорстко регульованою. Останніми роками відбувається певна лібералізація фінансової системи Китаю та її інтеграція зі світовою. Впроваджуючи ініціативу «Один пояс, один шлях», Китай став великим двостороннім кредитором для країн з низьким рівнем доходу і ... став найбільшим офіційним кредитором у світі (цитовано за [World Economic Forum 2022, 47]). Зокрема, у звіті Всесвітнього Економічного Форуму акцентовано увагу, що «кількість суверенних дефолтів зростає, країни-кредитори та компанії можуть стати більш вразливими до поширення боргів, включаючи системно важливі банки, пенсійні фонди та державних кредиторів [World Economic Forum 2022, 47].

Для китайської фінансової системи притаманне домінування банків, які «мають неперевершений привілей над іншими фінансовими установами щодо доступу до індивідуальних та інституційних заощаджень» [Wang H., Wang H., Wang L., & Zhou 2019, 9]. Стимулювання прискорених темпів економічного зростання тривалий час відбувалось за рахунок банківського кредитування державних підприємств та інфраструктурних об'єктів. Така політика призвела до певних структурних викривлень в економіці та фінансах, оскільки державні підприємства не завжди були ефективними, тоді як приватний сектор відчував брак коштів. При цьому жорстке регулювання банків призвело до обмеження приватних підприємців загалом та малий і середній бізнес зокрема у спроможності отримати кредити. Розвиток тіньового банкінгу Китаю не явно централізовано заохочувався після світової фінансово-економічної кризи і був спричинений як потребами забезпечення більш гнучкого кредитування приватного бізнесу, сфери нерухомості, так і загальносвітовою тенденцією, яка зумовлена розвитком та широким впровадженням фінансових інновацій.

Китайський тіньовий банківський бізнес охоплює низку фінансових операцій, що здійснюються небанківськими фінансовими установами, які працюють поза традиційною банківською системою Китаю (хоча великою мірою з нею пов'язані). Ці установи включають трастові компанії, продукти управління капіталом, однорангові (P2P) кредитні платформи та інші типи інвестиційних інструментів.

Динаміка тіньового банківського обслуговування в Китаї пов'язана з темпами економічного зростання та державним регулюванням. Так, спостерігаємо прискорення питомої ваги тіньового банкінгу в фінансовому секторі країни в період відновлення після світової фінансової кризи, коли питома вага тіньового банкінгу зросла з 8% у 2009 році до третини у 2016 році [Katsomitros 2023]. Однак це зростання викликало занепокоєння щодо фінансової стабільності та потенційних системних ризиків. Зі скороченням місцевого фондового ринку урядом було запроваджено більш суворе регулювання позабанківської фінансової діяльності, що призвело до більше дворазового зниження питомої

ваги тіньового банкінгу Китаю у ВВП протягом 2017–2021 років (з 32,4% у 2017 році до 16% у 2021 році) [IMF 2023]. Сума, на яку скоротилися тіньові банківські активи в Китаї протягом 2017–2020 років, становить 1,6 трлн [Katsomitros 2023].

Можна сформулювати такі дві основні гіпотези щодо впливу китайського тіньового банкінгу на тіннізацію світової економіки:

Гіпотеза 1. Тіньовий банкінг Китаю у своїй законній діяльності створює передумови для поширення тіньової економіки у світі.

Гіпотеза 2. Тіньовий банкінг Китаю у своїй законній діяльності зменшує тіннізацію світової економіки.

Для визначення щільності та кількісних показників впливу тіньового банкінгу на світову тіньову економіку нами було застосовано кореляційно-регресійний аналіз та відібрано такі показники, як: питома вага світової тіньової економіки у світовому ВВП ($TE_{\text{світ}}$, %); питома вага тіньової економіки Китаю у китайському ВВП ($TE_{\text{КНР}}$, %); банківська тіньова діяльність та традиційний тіньовий банкінг (трлн юанів). Для аналізу вибрано період, що охоплює час напередодні світової фінансово-економічної кризи до початку пандемії Ковід-19, тобто період з 2006 по 2018 роки (див. табл. 1).

Для визначення наявності та кількісної оцінки впливу тіньового банкінгу на тіньову економіку в Китаї було розраховано кореляційну матрицю щільності зв'язку між питоною вагою тіньової економіки світу (середнє значення) у ВВП ($TE_{\text{світ}}$) та вибраними показниками КНР: питоною вагою тіньової економіки у ВВП ($TE_{\text{КНР}}$), банківською тіньовою діяльністю та традиційним тіньовим банкінгом. Усі отримані коефіцієнти кореляції статистично значимі (мають рівень значимості 0,01), див. табл. 2.

Інтерпретацію результатів кореляційного аналізу здійснено згідно зі шкалою Чеддока [Яровий, Страхов 2015, 10]. Кореляційний аналіз між питоною вагою світової тіньової економіки у ВВП (TE) та питоною вагою тіньової економіки Китаю у ВВП демонструє дуже високу позитивну щільність взаємозв'язку (0,883), тобто зростання тіньової економіки Китаю призводить до зростання сектору світової тіньової економіки і навпаки. Результати кореляційного аналізу свідчать про дуже високий від'ємний зв'язок між світовою та китайською тіньовими економіками та китайським тіньовим банкінгом. Тобто зростання вартості операцій банківської тіньової діяльності та традиційного тіньового

Таблиця 1

Динаміка питоної ваги тіньової економіки (середнє значення) у ВВП світу ($TE_{\text{світ}}$), питоної ваги тіньової економіки у ВВП Китаю ($TE_{\text{КНР}}$), тіньового банкінгу (банківського (БТД) та традиційного (ТТБ))

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
$TE_{\text{світ}}$	12,2	11,9	12	11,9	11,7	11,8	32,6	32,6	32,4	32,4	32,3	32	31,7
$TE_{\text{КНР}}$	33,1	32,8	32,7	33,2	32,9	32,7	11,8	11,8	11,6	11,4	11,4	11,3	11,2
БТД	4,18	4,59	4,37	5,23	6,76	6,83	10,82	15,16	20,06	29,25	43,11	47,97	46,41
ТТБ	нд*	нд	нд	нд	нд	4,34	7,16	11,37	14,92	18,17	21,3	27,5	28,53

Примітки: * – немає даних (нд). Джерело: Elgin, Kose, Ohnsorge and S. Yu 2021; Sun 2019

Таблиця 2

Кореляційна матриця щільності зв'язку між питомою вагою тіньової економіки світу (середнє значення) у ВВП ($TE_{\text{світ}}$) та вибраними показниками КНР (питомою вагою тіньової економіки у ВВП ($TE_{\text{кНР}}$), банківською тіньовою діяльністю та традиційним тіньовим банкінгом

		$TE_{\text{світ}}$	$TE_{\text{кНР}}$	БТД	ТТБ
$TE_{\text{світ}}$	Коефіцієнт кореляції Пірсона	1	0,883**	-0,897**	-0,938**
	Значимість		0,000	0,000	0,001
	Кількість спостережень	13	13	13	8
$TE_{\text{кНР}}$	Коефіцієнт кореляції Пірсона	0,883**	1	-0,919**	-0,961**
	Значимість	0,000		0,000	0,000
	Кількість спостережень	13	13	13	8
БТД	Коефіцієнт кореляції Пірсона	-0,897**	-0,919**	1	0,977**
	Значимість	0,000	0,000		0,000
	Кількість спостережень	13	13	13	8
ТТБ	Коефіцієнт кореляції Пірсона	-0,938**	-0,961**	0,977**	1
	Значимість	0,001	0,000	0,000	
	Кількість спостережень	8	8	8	8

** Кореляція значима на рівні 0,01 (двостороння).

* Кореляція значима на рівні 0,05 (двостороння).

Джерело: розраховано автором за даними таблиці 1

банкінгу призводить до скорочення китайського (-0,919 та -0,961) та середньо-світового тіньових секторів економіки (-0,883 та -0,938) (табл. 2).

Нами побудовано однофакторне регресійне рівняння для Китаю на основі 13 спостережень (табл. 1), в якому залежна змінна Y – це питома вага світової тіньової економіки у світовому ВВП ($TE_{\text{світ}}$, %), незалежна змінна x_1 – вартість банківської тіньової діяльності (БТ, трлн юанів) та a – вільний член (1):

$$Y = a + b \cdot x_1. \quad (1)$$

Статистичні характеристики регресійного рівняння такі: R 89,7%, R -квадрат – 80,4%, коефіцієнт Дарбіна-Уотсона – 1,771, Sig.- 0.000. Тест Дарбіна-Уотсона не рівний 2, але розрахункове значення в межах довірчого інтервалу $d_1 < DW$ та $d_2 < DW < 4 - d_2$, табличне значення розподілу Дарбіна-Уотсона за рівня значимості 0,01 для 13 спостережень при одному факторі такі: $d_1=0,738$, $d_2=1,038$. Тобто $0,738 < 1,771$ та $1,038 < 1,771 < 2,229$. $F = 45,148$ (більше табличного, $F_{кр}=9,05$ ($\alpha=0,01$) ($F > F_{кр}$)). T -статистики для вибраного фактора x_1 ($|6,719|$) і константи a ($|404,814|$) більше табличного (критичного) значення за рівня значимості 0,01% $P < \alpha$. Отже, статистичні характеристики підтверджують вибір факторів та забезпечують достовірність результатів, автокореляція залишків відсутня. Рівняння розрахованої економетричної моделі матиме вигляд (2):

$$Y = 32,982 + 0,022 \cdot x_1. \quad (2)$$

Інтерпретація моделі така. За відсутності впливу вибраної незалежної змінної TE збільшиться під впливом інших факторів на 32,982% (Sig.=0,000), у разі

збільшення тіньового банкінгу на 1 трлн юанів питома вага тіньової економіки знизиться на 0,022% світового ВВП (Sig.=0,000).

Нами побудовано ще одне однофакторне регресійне рівняння на основі 8 спостережень (табл. 1), в якому залежна змінна Y – це питома вага світової тіньової економіки у світовому ВВП ($TE_{\text{світ}}$, %), незалежна змінна x_1 – вартість традиційного тіньового банкінгу (ТТБ, трлн юанів) та a – вільний член (1).

Як показали розрахунки, в цій однофакторній економетричній моделі високі показники R (93,8%), коефіцієнта детермінації (R -квадрат – 88,1%), високий рівень значимості – Sig. 0,001, розрахунковий критерій Фішера (F 44,247), що вище табличного, де $k^2=n-k=6$, ($F_{\text{кр}}$ 13,76 ($\alpha=0,01$) ($F > F_{\text{кр}}$, $P < \alpha$)). T -статистики для вибраного фактора x_1 (|6,652|) і константи a (|330,391|) більше табличного (критичного) значення за рівня значимості 0,01%, $P < \alpha$. Отримали низький коефіцієнт Дарбіна-Уотсона (1,227), але розрахункове значення залишається в межах довірчого інтервалу $d_1 < DW$ та $d_2 < DW < 4 - d_2$, табличне значення розподілу Дарбіна-Уотсона за рівня значимості 0,01 для 8 спостережень при одному факторі такі: $d_1=0,497$, $d_2=1,003$. Тобто $0,497 < 1,227$ та $1,003 < 1,227 < 2,773$. Отже, статистичні характеристики підтверджують вибір факторів та забезпечують достовірність результатів, автокореляція залишків відсутня. Економетрична модель (3) матиме вигляд:

$$Y = 32.930 - 0,036 \cdot x_1. \quad (3)$$

Інтерпретація моделі (3) така. За відсутності впливу вибраної незалежної змінної світова питома вага TE збільшиться під впливом інших факторів на 32,930% (Sig.=0,000), у разі збільшення традиційного тіньового банкінгу на 1 трлн юанів питома вага тіньової економіки знизиться на 0,036% світового ВВП (Sig.=0,001).

Отримані результати кореляційного аналізу та економетричного моделювання свідчать, що зростання банківської тіньової діяльності і традиційного тіньового банкінгу в Китаї зменшує як китайську, так і світову тіньову економіку. Таким чином, підтверджено гіпотезу 2, що тіньовий банкінг у своїй законній діяльності скорочує передумови тінізації світової економіки. Це пов'язано з позитивним впливом на розвиток підприємництва в Китаї, передусім малого та середнього бізнесу. Оскільки приватні підприємства в Китаї загалом більш ефективні ніж державні, подальший приріст тіньового банкінгу сприятиме оптимізації економічної структури та прискоренню економічного зростання.

Разом із тим жорсткі регулятивні обмеження тіньового банкінгу в Китаї в умовах зростання інтегрованості китайської фінансової системи зі світовою можуть сприяти розвитку негативних процесів у китайській та світовій економіках. Тому подальші напрями дослідження полягають у пошуку оптимізації та вдосконалення регулятивних механізмів тіньового банкінгу на наднаціональному рівні.

ЛІТЕРАТУРА

Chen H., Schneider F. Size and causes of shadow economy in China over 1978–2016: based on the currency demand method. Report 1. Beijing: Beijing University, 2018. Retrieved on 6, 2019. 44 p.

Elgin C., Kose M.A., Ohnsorge F. and Yu S. Understanding Informality, CERP Discussion Paper 16497, Centre for Economic Policy Research, London. 2021.

FSOC 2020. “2020 Annual Report”. Financial Stability Oversight Council. Washington, USA, available at: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://home.treasury.gov/system/files/261/FSOC2020AnnualReport.pdf> (accessed 20 May 2023).

Katsomitros A. The dangerous growth of shadow banking 2023. *World Finance*. January 17, 2023, available at: www.worldfinance.com/special-reports/the-dangerous-spread-of-shadow-banking (accessed 20 May 2023).

Orphanides A. Is monetary policy overburdened? BIS Working Papers. 2013. № 435. 37 p.

Sun G. China’s shadow banking: Bank’s shadow and traditional shadow banking. Bank for International Settlements, BIS Working Papers. 2019. № 822. 43 p.

Kodres L. Shadow banks: out of the eyes of regulators, 2015, available at: www.imf.org/en/Publications/fandd/issues/Series/Back-to-Basics/Shadow-Banks (accessed 20 May 2023).

World Economic Forum 2023. *The Global Risks Report 2023. 18th Edition. Insight Report*. Cologny/Geneva Switzerland. available at: <https://www.weforum.org/reports/global-risks-report-2023/> (accessed 20 May 2023).

World Economic Forum (2022), *The Global Risks Report 2023. 18th Edition. Insight Report*, available at: www.weforum.org/reports/global-risks-report-2023/ (accessed 20 May 2023).

Tsai K.S. (2015a). The political economy of state capitalism and shadow banking in China. *Journal of Chinese Economic Studies*. 12(1). Pp. 12–19.

Tsai K.S. (2015b). Financing small and medium enterprises in China: Recent trends and prospects beyond shadow banking.

Wang H., Wang H., Wang L. and Zhou H. *Shadow banking: China's dual-track interest rate liberalization*. 2019. 50 p., available at: SSRN 2606081 (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.cicfconf.org/sites/default/files/paper_772.pdf) (accessed 20 May 2023).

Яровий А.Т., Страхов Є.М. Багатовимірний статистичний аналіз : навчально-методичний посібник для студентів математичних та економічних фахів. Одеса : Астропринт, 2015. 132 с.

REFERENCES

Chen H., Schneider F. (2018), *Size and causes of shadow economy in China over 1978-2016: based on the currency demand method*. Retrieved on 6, 2019 (In English).

Elgin C., Kose M.A., Ohnsorge F. and Yu S. (2021), *Understanding Informality*, CERP Discussion Paper 16497, Centre for Economic Policy Research, London (In English).

FSOC 2020. “2020 Annual Report”. Financial Stability Oversight Council. Washington, USA, available at: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://home.treasury.gov/system/files/261/FSOC2020AnnualReport.pdf> (accessed 20 May 2023) (In English).

Katsomitros A. (2023), “The dangerous growth of shadow banking 2023”. *World Finance*, January 17, 2023, available at: www.worldfinance.com/special-reports/the-dangerous-spread-of-shadow-banking (accessed 20 May 2023) (In English).

Orphanides A. (2013), *Is monetary policy overburdened?* Bank for International Settlements, BIS Working Papers. BIS Working Papers. № 435, 37 p. (In English).

Sun G. (2019), *China's shadow banking: Bank's shadow and traditional shadow banking*. Bank for International Settlements, BIS Working Papers. № 822. 43 p. (In English).

Kodres L. (2015), "Shadow banks: out of the eyes of regulators", available at: www.imf.org/en/Publications/fandd/issues/Series/Back-to-Basics/Shadow-Banks (accessed 20 May 2023) (In English).

World Economic Forum (2023), *The Global Risks Report 2023. 18th Edition. Insight Report*. Cologny/Geneva Switzerland, available at: www.weforum.org/reports/global-risks-report-2023/ (accessed 20 May 2023).

World Economic Forum (2022), *The Global Risks Report 2023. 18th Edition. Insight Report*, available at: www.weforum.org/reports/global-risks-report-2023/ (accessed 20 May 2023) (In English).

Tsai K.S. (2015), The political economy of state capitalism and shadow banking in China. *Journal of Chinese Economic Studies*, 12(1), pp. 12–19 (In English).

Tsai K.S. (2015), Financing small and medium enterprises in China: Recent trends and prospects beyond shadow banking (In English).

Wang H., Wang H., Wang L. and Zhou H. (2019), *Shadow banking: China's dual-track interest rate liberalization*, available at: SSRN 2606081 (chrome-extension://efaidnbmninnibpcjpcglclefindmkaj/https://www.cicfconf.org/sites/default/files/paper_772.pdf) (accessed 20 May 2023) (In English).

Yarovy A.T., Strakhov E.M. (2015), *Bahatovymirnyy statystychnyy analiz: nachal'no-metodychnyy posibnyk dlya studentiv matematychnykh ta ekonomichnykh fakhiv*, Odesa: Astroprint (In Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 20.05.2023 р.

UDC 327

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2023.02.052>

CHINESE GRAND STRATEGY IMPLEMENTATION AFTER 1990: GOALS, TOOLS, PHASES

P. Shevchenko

PhD Student in World Economics
Economics School of Jilin University
Changchun, Jilin province, the P.R.C
shevchenko92ua@163.com

This article is the second part on the issue of China's Grand Strategy. It reveals the dramatic shift in the country's grand strategy under Xi Jinping's leadership, namely from 2017. Now it's crucial to move away from the obsolete understanding of China. Beijing's consideration comes through the lens of Chinese own geostrategic clash with the USA over global leadership, launched by China after 1990.

Despite increased cooperation with the USA during Deng Xiaoping rule, Beijing perceived America as the competitor. Especially after the USSR collapse, US-encouraged efforts to "liberalize" China in 1989 and Gulf War in the Middle East, which convinced Beijing of the American determination to sustain its hegemony by hard force. Chinese Grand Strategy has its goals, tools – political, economic, military means, and three main phases: blunting, building, expansion. All of them are in detail scrutinized in this paper.

Against the background of the Russo-Ukrainian war, Beijing continues to maintain a "neutral" stance and promotes its own vision of ceasefire. China is interested in the end of the war, but it is vital for Beijing if Russo-Ukrainian confrontation result will lead to the strengthening of Russia-China asymmetrical strategic partnership, development of Beijing-led regional alliances in Eurasia, and increase of Chinese global influence.

Key words: China, Chinese Grand Strategy, US-China competition.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ КИТАЮ ПІСЛЯ 1990 РОКУ: ЦІЛІ, ІНСТРУМЕНТИ, ФАЗИ

П. В. Шевченко

Ця стаття є другою частиною дослідження Генеральної Стратегії Китаю. Вона проливає світло на драматичну зміну Генеральної Стратегії Китаю від час правління Сі Цзіньпіна, а саме після 2017 року. Важливо відійти від застарілого розуміння Китаю. Стратегічне бачення Пекіна, яке було сформоване після 1990 року, походить від його конкуренції з Америкою за глобальне лідерство.

Незважаючи на тісну кооперацію зі США під час правління Ден Сяопіна, Китай завжди сприймав основного партнера як конкурента. Особливо після знищення СРСР, підспудної підтримки Вашингтоном спроб «лібералізувати» Пекін у 1989 році та Війни в Заліві, яка переконала Китай у тому, що США готові підтримувати своє глобальне лідерство за допомогою застосування сили. Китайська Генеральна Стратегія має свої

© 2023 P. Shevchenko; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of The Chinese Studies. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

цілі, інструменти – політичні, економічні, військові, та три фази. Всі вони детально розглянуті в цій статті.

На тлі російсько-української війни Пекін продовжує займати «нейтральну» позицію та проштовхує власне бачення закінчення конфлікту. Китай зацікавлений у врегулюванні, однак для нього важливо, щоб війна закінчилась посиленням асиметричного китайсько-російського партнерства, розвитком регіональних альянсів під проводом Китаю в Євразії, а також збільшенням глобального впливу Пекіна.

Ключові слова: Китай, китайська Генеральна Стратегія, американо-китайська конкуренція.

In pursuit of preeminence: Chinese Grand Strategy

What is Chinese Grand Strategy's crucial purpose? How China has been achieving it? In nineteenth century, after disastrous Opium wars (鸦片战争), Qing imperial court official and general Li Hongzhang wrote to Tongzhi Emperor: "...now China is in the midst of great changes unseen in millenniums (数千年未有之变局)"¹. He referred to geopolitical shifts that changed the world and made the West center of global political, military, technological, and economic power. These "unseen changes" meant tragedies for China: century of humiliation (百年国耻), unsuccessful modernization efforts, fall of the Empire.

After one century and half Chinese leader Xi Jinping delivered a speech stating "...today's China is in the new period of history, it's the best time for development, the world is in the midst of great changes unseen in a century (百年未有之大变局)"². China was speaking about "unseen changes" again, but if Li's connotation marked threats, then Xi meant opportunities and outlooks. If Li was saying about stagnation and humiliation, then Xi evoked China's rise (中国崛起) and "Chinese dream" (中国梦) realization – "great national rejuvenation" (中华民族伟大复兴) – restoration of Chinese central role in Asia and possible global leadership achievement.

Xi Jinping's leadership since 2012 marked China's confidence that world is changing due to Chinese growing power with further geostrategic "shift to Asia" alongside with West's decline. This belief was underpinned by numerous state as well as scientific publications arguing, firstly, China's rise, saying that China "overtook America on a corner" (弯道超车), and, secondly, Western decline in such areas: political, economic, cultural, global governance and even ideological [求是网 2019; 江灏锋 2022]. Chinese elites declared modern age a "period of historical opportunity" (历史机遇期) for China and launched the complex grand strategy to adjust their own policy and achieve strategic aims³.

Chinese concentric circles grand strategy is organized around **five major goals**. At the core is the aim to preserve CCP and its overwhelming power in the country. This depends on economic stability. China must save authentic economic "socialism with Chinese characteristics" (中国特色社会主义) system, implicitly rejecting Western liberal social and economic models.

¹张允熠 (2020), "百年未有之大变局"的世界历史意义, available at: <http://theory.people.com.cn/n1/2020/0103/c40531-31533144.html>.

² 新华网 (2021), 中国共产党百年辉煌与百年未有之大变局, available at: http://www.xinhuanet.com/politics/2021-04/01/c_1127281691.htm.

³ 共产党员网 (2020), 习近平同志抓住历史机遇, 对福建的改革开放作出了历史性贡献, available at: <https://www.12371.cn/2020/06/16/ART11592272044133110.shtml?from=groupmessage>.

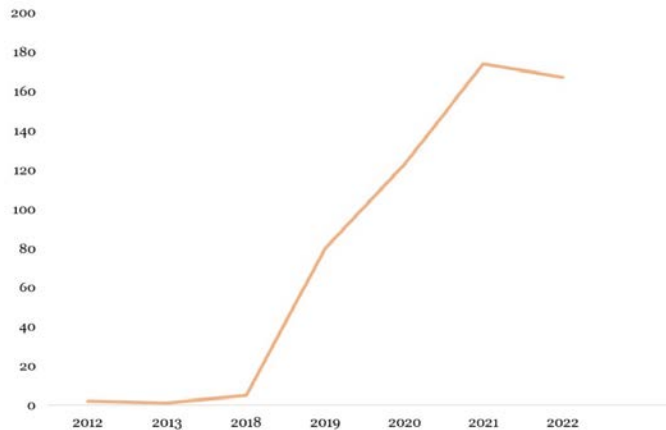

Figure 1. A number of research papers in China exploring “great changes unseen in a century” from the Chinese rise point of view during the last ten years

Source: cnki database

A second target is to maintain economic growth and conduct constant reforms with a purpose to modernize Chinese industry.

A third goal is to achieve national unity by reunification with Taiwan. Fourthly, China seeks to become regional leader in Asia by reestablishing local order, where China will be an indispensable economic partner for neighbors, giving Marxist-oriented Beijing powerful political leverage.

Finally, China is keen to weaken the US-led world order and reorganize it, replacing the USA as global leader, constructing China-led order, where Beijing will more assertively pursue national interests and expand its influence [Rudd 2015]. The last one is the most important Chinese grand strategy purpose now.

If Washington applied the “containment strategy” towards USSR during the Cold War, then China has been employing the “displacement strategy” towards the USA in the post-Cold War period. This grand strategy arose from Chinese assumption that next American competitor after the USSR destruction will be China, both ideologically and economically. Deng Xiaoping wrote, “it seems that one Cold War came to end, but two others have already begun”⁴. Deng was insightful: in 2022 China was proclaimed by Washington as the main competitor⁵.

After the Cold War China and the USA experienced period of engagement, developing mutually beneficial economic connections. However, from the very beginning, Beijing knew it was temporary, and launched a long-term displacement strategy in the 1990s, triggered by trifecta: Tiananmen Square incident – a challenge to internal stability, Gulf War – a fear the US can use military superiority to cope with China, USSR destruction – a perception of the USA as a threat [Doshi 2022, 65].

⁴ Selected works of Deng Xiaoping (1982–1992), We must adhere to socialism and prevent peaceful evolution towards capitalism, 1989, p. 225–226

⁵ Selected works of Deng Xiaoping (1982–1992), We must adhere to socialism and prevent peaceful evolution towards capitalism, 1989, p. 225–226

Chinese elites – realism adepts, understood that for regional and global leadership – restoration of China’s historical “rightful” place, they had to weaken American hegemony short of war and roll back the historical aberration of Western dominance in the world [Kagan 2018]. China had to undermine the hegemon’s three “forms of control” which are possessed by the most powerful state (USA at the moment) to influence others: *coercive domination* (using power to achieve compliance); *motivation* (inducing other states to act according to hegemon’s will); *legitimacy* (having the command right)⁶.

Thus China, as a rising state, firstly decided to *blunt* American grasp over those forms of control, having started from itself – because a rising state can’t challenge global leader if it’s fully dependent on hegemon; secondly, to *build* its forms of control by strengthening bilateral and multilateral relations with other states, initially in the neighborhood; thirdly, to *expand* both blunting and building at the global level on purpose to displace the international leader [Williams 2020].

China followed this grand strategy blueprint since 1989, and its means were varied by Chinese perception of the “US threat” [大学军事论文 2015] and the level of American comprehensive national power.

Thereby, the Chinese displacement grand strategy can be divided into **three phases**.

The first one started in 1989 under Deng’s banner of “hiding capabilities, biding time” (韬光养晦) and extended till 2008, when the USA was struck by Global Financial Crisis. During this period Beijing was quietly committed to self-strengthening and **blunting** American influence over China and Asia.

The second phase’s mottos were Hu Jintao’s “Actively Achieving Successes” (积极有所作为) and Xi Jinping’s “Be Enthusiastic and Achieve Goals” (奋发有为). This phase began in 2009 and finished in 2016 by **building** a framework for Chinese leadership in Asia, when China felt confident and emboldened enough to press the US regional positions after the financial crisis.

The third phase was launched by Xi Jinping as “Great Changes unseen in a century” in 2017. It is implemented against Beijing’s robust belief in China’s rise and West’s decline (东升西降)⁷. Xi Jinping is **expanding** Chinese blunting of the US positions and simultaneously building China’s alternative international order worldwide.

China has been conducting its grand strategy by blunting, building, and expanding efforts across military, political, and economic domains with the final goal to change the USA as a global leader.

The first phase of the displacement strategy (1989–2008) began with Beijing’s realization that China will replace USSR as the main American competitor. Deng Xiaoping argued, “the Western countries are staging a third world war without gun-smoke” [Deng 1992], later Jiang Zemin wrote that “America will be our main competitor for a long time. The USA wants China to develop, but they don’t want us to reunite (with Taiwan), and become very strong. We should struggle and cooperate with America according to our interests” [江泽民文选 2006].

⁶ Destradi S. (2008), *Empire, Hegemony, and Leadership: Developing a Research Framework for the Study of Regional Powers*, GIGA German Institute of Global and Area Studies, available at: <https://www.files.ethz.ch/isn/57203/wp79.pdf>.

⁷ 中华人民共和国国防部 (2021), 我们为什么能够成功, available at: http://www.mod.gov.cn/gfbw/sy/tt_214026/4895576.html.

Perceived Relative Power Gap with External Hegemon			
		High	Low
Perceived External Threat from External Hegemon	High	Blunting	Building
	Low	Accommodation	Dominance

Figure 2. China’s grand strategy logic
as rising power towards American hegemonic position⁸

Beijing started **military blunting**. These efforts were aimed at the creation of Chinese asymmetric military capabilities undermining American military control in the region. Deng Xiaoping and Jiang Zemin wanted China to hold East Asian maritime territory, namely *sea control*, and weaken the US navy’s ability of unhampered traversing in waters nearby China – *sea denial* (A2/AD: anti-access/area-denial).

The measures implemented were “non-combat military operations” in accordance with the “military strategic guideline” called “Assassin’s Mace weapons” (杀手锏) – China developed asymmetric military tools able to defeat a more powerful opponent, “whatever the enemy is afraid of, we develop that” [Qiao, Wang 1999, 100–105].

So that since the 1990s Beijing seriously invested in sea control/sea denial means: a) it built the largest submarine fleet⁹; b) created the third largest naval mines arsenal¹⁰; c) added to its military capability anti-ship ballistic missiles (ASBM) – a direct menace to US aircraft carriers. These three measures invoked blunting of America’s ability to exert its military influence on the Chinese maritime periphery. China achieved the advantage by using “four ounces that can move one thousand pounds” (四两拨千斤).

Chinese analysts claimed that increased military capabilities were to “provide China with more maneuvering space for political strategical operations” [Erickson 2013]. Beijing began **political blunting** implementation. It had to weaken American political power in Asia and did this within major Asian regional organizations: Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC), the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), and Shanghai Cooperation Organization (SCO). China used a defensive realism approach and undermined the institutionalization of Asian organizations which included the USA – APEC, and ASEAN, but supported the development of those, in which Beijing played major role – SCO, ASEAN Plus Three (APT).

Scholar Kai He argues, “The US posed a very serious challenge to China’s internal and external security as a sole superpower” [Kai 2009, 60]. Therefore, Chinese idea was, firstly, to decrease concentrated American efforts to create US-led

⁸ Mark Haas (2005), *The Ideological Origins of Great Power Politics, 1789–1989*. (Ithaca, NY: Cornell University Press), p. 5–27.

⁹ Global Firepower (2023), *Submarine Fleet Strength by Country*, available at: <https://www.globalfirepower.com/navy-submarines.php>.

¹⁰ Truver S. (2014), *An act of war? The law of naval mining, War on the Rocks*, available at: <https://warontherocks.com/2014/10/an-act-of-war-the-law-of-naval-mining/>.

encirclement with China's neighbors; to reach this goal Beijing started the multilateralism policy (多边主义) in the region, undermining the USA leadership position – “East Asia should find its way to cooperate”.

Secondly, to weaken American political leverage over China by limitation of US institutionalization power [Doshi 2022, 137–141]. Beijing didn't want to follow imposed rules, especially in Asia. Thirdly, to create its platform of cooperation in the region.

Beijing viewed APEC and ASEAN as US-led organizations that could become American hegemony instruments. That's why China limited US political leadership in APEC and ASEAN by a) opposing institutionalization – Beijing consciously restrained organizations' capability to set up any rules or “democratization” efforts. Weakening organizations Chinese approach was implemented in APEC, and was known as “the APEC Approach” (APEC方式)¹¹; b) eliminating organizations' ability to conduct security policy. In 1993 US Secretary Christopher aligned APEC with NATO [Christopher 1998], what China saw as a step towards “Asian NATO”. After that Beijing blocked almost all non-economic issues in APEC, devaluating the organization's security role; c) stalling US efforts towards China's economic liberalization, especially financial sector reforms¹².

On the other hand, created in 2001 Shanghai Cooperation Organization was established to preempt US influence in the region and give the start to China-led regional order. Beijing supported SCO institutionalization, by financing it¹³. China used SCO for: 1) blunting American power in Chinese periphery and strengthening its influence; 2) reassuring neighboring countries, especially Russia and Central Asian states; 3) solving security issues in the region, namely terrorism threats.

China achieved political normalization with the USA after Deng's “reforms and openness” policy implementation. The next target of Chinese leader was the economic equivalent, and it was reached by the signature of most-favored-nation (MFN) with America. US capital, technologies, and market helped China to develop.

A few decades later Beijing was kindly accepted into WTO, which contributed to Chinese economic growth as well. But not everybody in Beijing was satisfied with the dependence on the USA, national elites understood that US received powerful economic leverage over China. For instance, Foreign Minister Li Zhaoxing argued that MFN “may become means to coerce and pressure China” [李肇星 2013]. Premier Li Peng was saying that through economic cooperation US attempted to use pressure to cause China to change [李鹏 2008, 215].

Beijing knew the USA could use the economic leverage on China across three

¹¹ 廖少廉 (1998), 论 APEC 方式, available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/41451153.pdf>.

¹² Bergsten C. Fred (1998), United States Trade with Asia, APEC, and the Financial Crisis, available at: <https://www.piie.com/commentary/testimonies/united-states-trade-asia-apec-and-financial-crisis>.

¹³ Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China (2004), President Hu Jintao Signs the Convention on the Privileges and Immunities of the Shanghai Cooperation Organization, Foreign Minister Li Zhaoxing Signs the Agreement on the Host Country of the Secretariat between the People's Republic of China and the Shanghai Cooperation Organization, available at: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjb_663304/zzjg_663340/tyfls_665260/tfsxw_665262/200407/t20040705_599881.html.

domains: 1) sanctions; 2) canceling MFN status; 3) cutting off investment and technologies transfers. Thus, China started **economic blunting**.

First, Beijing decided to use a two-sided approach: on the one hand, it was flaunting domestic market and luring American business, emphasizing interdependence with America. Jiang Zemin claimed “US sanctions on China will harm the interests of the United States itself” [江泽民文选 2006]; on the other hand, Beijing actively worked on establishing its own “economic security” in case of economic breakage with the US. China considered the “principle of independence” (独立自主) [[江泽民文选 2006, 201].

Secondly, Beijing wisely used the opportunity to join economic globalization and increase economic connections with other countries, thus weakening overwhelming US grasp over it. Hu Jintao kicked off the “going out” policy (走出去), which increased Chinese trade and cooperation with developing states¹⁴. Beijing created numerous economic connections with other regions after joining WTO/GATT. China secured stable access to overseas markets, attracted new companies and technologies, continued real sector growth, and concurrently accelerated deindustrialization and unemployment rise in the USA.

The second phase (2009–2016) of Chinese grand strategy took off after the Global Financial Crisis. China saw American power diminishing.

Beijing made a shift from blunting the USA to building its own regional order by strengthening military power, establishing China-led Asian political organizations and economic institutions, increasing economic influence in the world, and creating consensual and coercive capabilities over other states.

China estimated that the relative power gap between it, rising power, and America decreased, thus Beijing changed its single focus on the USA to wider regional “regional periphery” (周边外交) and global “community of common destiny” (人类命运共同体) approaches. Prominent scholar Yan Xuetong wrote about second phase of grand strategy, “now we are “Actively Achieving Successes”, showing to neighbors that we are strong, you are weak, it is the main change”¹⁵.

Beijing introduced the discourse of “multipolarity” (多极化) and “international balance of power” (国际力量对比), referring to the transformation of unipolar world to international system led by a few great powers and Chinese policy adjustment according to the changes in the world after the Global Financial Crisis. In 2014 Xi Jinping stated that “the onward advance of multipolarity will not change... It is a world with profound changes in international balance of forces” [习近平 2014].

Taking into account the most important – security concerns, after 2009 China started **military building**. Beijing decided to improve its military capabilities of sea control, amphibious warfare, and power projection regionally and globally, to make them able to become a military foundation for leadership in Asia.

Thus, China increased its investments in aircraft carriers, surface vessels, and overseas and maritime periphery bases construction. In 2009 Hu Jintao argued, “About our core interests, we have to intensify our strategic moves, to make offensive

¹⁴ 胡锦涛 (2012), 胡锦涛在中国共产党第十八次全国代表大会上的报告, available at: <http://www.genetics.cas.cn/dj/xyd/201211/P020121119334195728218.pdf>.

¹⁵ 中国经济周刊 (2013), 阎学通教授: 从韬光养晦到奋发有为, 中国崛起势不可挡, available at: <https://www.sss.tsinghua.edu.cn/info/1074/1902.htm>.

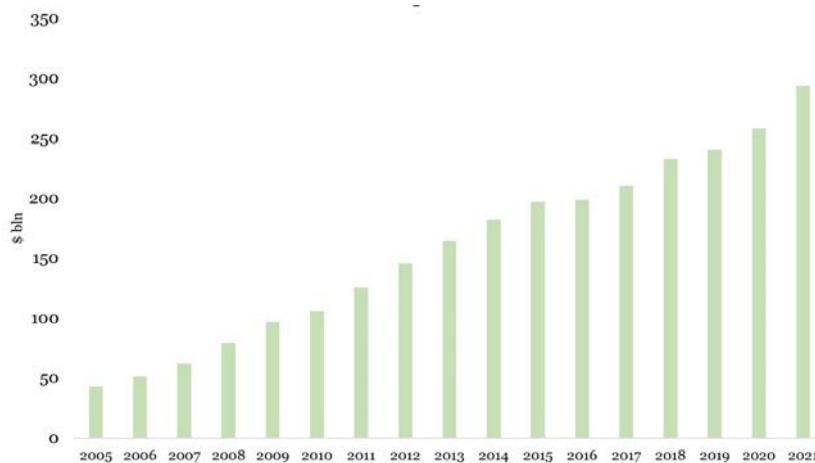

Figure 3. Chinese military spending from 2005 to 2021

Source: World Bank

moves, lead the situation into profitable for us direction” [胡锦涛文选 2016]. If in 2009 Chinese military budget accounted for \$96.6 bln, then in 2010 it made up \$105.5 bln, continuing to grow, and reached \$293.3 bln in 2021¹⁶.

Hu started his “New Historic Missions” (新历史使命) navy modernization campaign with purpose to protect China’s maritime interests and strengthen its position in territorial disputes, especially in the Indo-Pacific; the US was perceived as a competitor for Beijing [Paal 2011]. Issued in 2008 Defense White Paper claimed that People’s Liberation Army (PLA) had to make progress in its ability to rise to “far seas challenges”¹⁷, so that China started building such capabilities, it wanted to become “medium-sized maritime great power” [中等海洋强国].

Later Hu’s development of the “far seas” track power projection was sustained by Xi Jinping. In 2015 White Paper stated that “protection of (Chinese) overseas interests is a strategic demand” [中国日报 2015]. As Chinese relative power compared to the American grew, Beijing decided to lay down a military foundation to constrain the US in the region.

First, China launched its aircraft carriers program. It bought uncompleted ex-Soviet aircraft carrier “Varyag” in Ukraine, refurbished and modernized it; in 2016 the carrier was combat-ready and named Liaoning. In 2017 Beijing commissioned into service domestically designed and built second aircraft carrier “Shandong” – an improved version of “Varyag”. In 2023 China is going to put into service its third aircraft carrier “Fujian”, larger and different from the previous two models. In near future Beijing is planning to construct its fourth aircraft carrier “Type 004”, which will be armed with lasers and railguns; like “Fujian” it will feature nuclear propulsion.¹⁸

Second, Beijing upgraded its surface fleet. Building regional order required next capabilities: amphibious warfare (AMW), anti-submarine warfare (ASW), anti-air

¹⁶ World Bank (2023), China military expenditure.

¹⁷ 国务院新闻办公室 (2009), 2008年中国的国防白皮书, available at: http://www.gov.cn/zhengce/2009-01/20/content_2615769.htm.

¹⁸ Lin J. and Singer P.W. (2017), China’s making major progress with its aircraft carrier tech, Popular Science, available at: <https://www.popsci.com/china-aircraft-carrier-technology/>.

warfare (AAW), and mine countermeasures (MCM). For starters, China improved its main surface combatants fleet, constructed or bought from Russia destroyers with anti-submarine and anti-aircraft weaponry. Purchased before 2009 from Moscow four “Sovremenny” class destroyers and domestic Luyang II (Type 052C) class warships were all equipped with modernized ASW and AAW arms¹⁹.

When Xi Jinping came to power, commissioned destroyers Luyang III (Type 052D) and Renhai (Type 055) classes were rigged with the latest AAW HHQ-9 missiles and ASW equipment. Since 2014 the number of constructed destroyers has been dramatically rising; in mid-2020s Beijing will operate 40 destroyers, being inferior only to the USA [Joe 2020]. Mine countermeasures were important as well, so China in 2014 sharply increased MCM vessels production, namely, Type 081A and Type 082 II classes²⁰. Chinese amphibious warfare also was improved due to potential necessity to conduct operations in East and South China Seas. Beijing commissioned more Type 071 landing platform docks, in total eight ships²¹. Chinese marines number will grow to 100 000 [Hanson 2020].

Third, Chinese Science of Military Strategy report in 2013 argued, “we (China) need to structure overseas strategic branch points... to bring political and military influences on the relevant regions”²². Beijing realized the necessity to create capabilities of overseas military power projection; these PLA’s facilities (军事基地) were part of grand strategy and had to help China to set up regional order by controlling maritime connectivity.

In 2014 Beijing reached an agreement with the local government to open its first military base in Djibouti and continued talks with other states about establishing possible facilities there. Simultaneously China started land reclamation of disputed islands in South China Sea with purpose to build bases there, e.g., it constructed numerous facilities with anti-aircraft weapons and a CIWS missile-defense system on the Spratly Islands²³. In respect to overseas military bases allocation Beijing is interested in next locations: Myanmar/Cambodia, Pakistan (Gwadar port), the Bay of Bengal, Djibouti, Seychelles, Tanzania (Dar es Salaam), Sri Lanka (Hambantota) [Miller 2022].

All those military power-strengthening projects marked a more proactive Chinese approach towards the USA and were aimed at Beijing’s regional reinforcement, including China’s leading role in regional organizations. Beijing launched **political building**.

To alter regional order China needed: A) to build independent from the USA “forms of control”, through which it could impose own rules and regulate Asian states behavior; B) to establish a multilateral economic organization that would give Beijing the means to coerce, induce and reach consent through public goods or beneficial bargains; C) to achieve legitimacy by claiming regional leadership.

¹⁹ Global Security, Hangzhou Type 956 Sovremenny, available at: <https://www.globalsecurity.org/military/world/china/haizhou.htm>.

²⁰ Global Security, Chinese Mine Warfare, available at: <https://www.globalsecurity.org/military/world/china/ship-mine.htm>.

²¹ Global Defense Corp (2022), China’s Type 071 Amphibious Dock Landing Craft Joins Naval Exercises First Time, available at: <https://www.globaldefensecorp.com/2022/01/25/chinas-type-071-amphibious-dock-landing-craft-joins-naval-exercises-first-time/>.

²² Science of Military Strategy (2013), China Aerospace Studies Institute, available at: airuniversity.af.edu.

²³ Center For Strategies & International Studies (2016), China’s New Spratly Islands Defenses, available at: <https://amti.csis.org/chinas-new-spratly-island-defenses/>.

Firstly, the Conference on Interaction and Confidence Building-Measures in Asia (CICA) was chosen by China as the suitable multilateral body for promoting Chinese vision of Beijing-led regional architecture. At the CICA summit in 2014, Xi Jinping introduced the “New Asian Security Concept” that opposed US Asian alliances – “it is for the people of Asia to run the affairs of Asia”, and promoted Chinese ambition for institutionalized leadership across security and economic domains within CICA framework²⁴. CICA’s importance as a political building instrument for China was emphasized by State Councilor Dai Bingguo in 2010: “after Global Financial Crisis CICA’s members should cooperate to meet each state’s and common goals”²⁵.

Secondly, in 2013 Beijing created its multilateral development bank (MDB) – Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB), independent from the USA and able to replace America-led IMF and World Bank in the region. AIIB helped China to conduct its “periphery diplomacy” and upgrade relations with Asian states.

AIIB contributed to Beijing’s regional order building by providing China with abilities to constrain its neighbors, impose advantageous for China norms and rules on others, and uphold its legitimacy as an Asian leader. AIIB has approved in total \$40 bln as of February 2023, where India and other Asian states are the largest borrowers²⁶. The amount of borrowed funds over ten years is not huge, but AIIB is Chinese economic statecraft tool for influence, which can be used to tie other countries politically to China by providing public goods. Regarding AIIB Chinese scholars argue: “geo-economics and geopolitics are having an impact on one another” [Xiao 2016].

Thirdly, to build its legitimacy as a regional leader, Beijing carried out Boao Forum meetings, where China was posed as Asia’s economic, political, and security flagship. The Chinese concept of “Community of Common Destiny” became Beijing’s alternative to US-led alliances approach in Asia. According to it increasing economic cooperation with China made countries align with Beijing, accept its legitimacy, and consider political demands. Chinese White Paper on Asia-Pacific Security Cooperation policy put it clearly: “Chinese leaders many times explained the concept of community with common destiny; China is promoting it to establish in Asia”²⁷.

President Xi was constantly stressing necessity for Asian countries to gather around China economically and on security issues. For example, at Peripheral Diplomacy Work Conference in 2013 he emphasized, “we (Asian states) should accommodate common development and rules that have to be obeyed by different countries”²⁸.

²⁴ Ministry of Foreign Affairs of the People’s Republic of China (2014), New Asian Security Concept For New Progress in Security Cooperation, available at: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/201405/t20140527_678163.html.

²⁵ 外交部 (2010), 戴秉国在亚信论坛第三次峰会上发表讲话, available at: https://www.fmprc.gov.cn/web/gjhdq_676201/gjhdqzz_681964/yzxhhy_683118/xgxw_683124/201006/t20100608_9388745.shtml.

²⁶ AIIB (2023), Project Summary, available at: <https://www.aiib.org/en/projects/summary/index.html>.

²⁷ 国务院新闻办公室 (2017), 《中国的亚太安全合作政策》白皮书, available at: <http://www.scio.gov.cn/zfbps/32832/Document/1539907/1539907.htm>.

²⁸ China Council for International Cooperation on Environmental and Development (2013), Important Speech of Xi Jinping at Peripheral Diplomacy Work Conference, available at: http://www.cciced.net/cciceden/NEWSCENTER/LatestEnvironmentalandDevelopmentNews/201310/t20131030_82626.html.

Rising states are using economic power to establish their political order instead of existing one, thereby, it's not a surprise that China decided to employ infrastructure spending, asymmetric trading relations, and currency internationalization as a means of geostrategic strengthening. After the Global Financial Crisis Beijing began independent from the American influence **economic building** in Asia. China started with foreign infrastructure investment – Belt and Road Initiative (BRI), facilitated trade with neighbors, efforts to promote yuan regionally.

For starters, Beijing's increased economic interaction with other states is part of Chinese Grand Strategy because it provided China with *relational*, *structural*, and *domestic* benefits. Giving massive investments to the neighboring countries improved Chinese relational power and became an economic statecraft tool.

States' participation in BRI was called by some Western observers a “debt trap” due to some countries' inability to repay borrowed Chinese funds. BRI created a structural advantage for Beijing – regional connectivity control and trade interdependence between China and other Asian countries, opening the gateway to the Asian markets for Chinese goods.

Therefore, China obtained strategic advantages and relative economic leverage over neighbors – if states didn't cooperate with Beijing, then they could lose vital economic support from China. For instance, suffering from liquidity crisis Sri Lanka was not in a position to pay off the loans, but it needed to continue economic cooperation with China, so Sri Lanka gave Beijing Hambantota Port for a 99-year lease in 2017 [Abeyagoonasekera 2022].

By the same token, excessive dependence on trade with China, notably asymmetric, was used by Beijing to influence some Asian countries. South Korea and the USA decided to deploy THAAD anti-missile system in South Korea in 2017, Beijing assertively responded with trade restrictions on Korean exports to the vast Chinese market²⁹.

In total from \$1 trillion to \$8 trillion were invested under the BRI range; the investment brought domestic benefits to China [Clarke 2018]. It created an impetus for Chinese exports and raw goods import rise as well as allowed state-owned enterprises (SOEs) to export abroad excessive productive capacities. From the Chinese military perspective, constructed transport infrastructure, especially seaports e.g. Gwadar, could be dual-used as well.

China contributed to the yuan global strengthening as a part of regional order building. Beijing knew that state's financial power arises from a currency's centrality to global finance; America was the world economic leader due to the dollar's hegemony. That's why Beijing promoted yuan at two levels: weakened US dollar as the reserve currency for international settlements and used yuan instead.

After the Global Financial Crisis Hu Jintao initially claimed for “diversification of the international monetary system” (国际货币体系多元化) and later Xi Jinping implemented this idea by encouraging more and more Beijing's partners to use yuan for trade with China³⁰.

²⁹ Tong-Hyung K. (2022), China, South Korea clash over THAAD anti-missile system, Defense News, available at: <https://www.defensenews.com/global/asia-pacific/2022/08/10/china-south-korea-clash-over-thaad-anti-missile-system/>.

³⁰ 兴证全球基金 (2009), 胡锦涛: 促进国际货币体系多元化合理化, available at: <https://www.xqfunds.com/info.dohscontentid=6902.htm>.

In case of being a subject of the USA-imposed economic sanctions, Beijing needed its financial messaging system instead of SWIFT. Thus, in 2015 China developed an alternative to SWIFT – Cross-Border Interbank Payments System (CIPS). The system became very popular among Asian business entities; in second quarter of 2022 ¥22.8 trillion were processed through CIPS, which increased by 25% YoY [Bank of China 2022].

The third phase (2017 and beyond) of Chinese grand strategy was launched by general secretary Xi at the Chinese Communist Party’s 19th Party Congress. President’s long speech partially addressed more proactive Chinese position in the world, namely expansion, announcing “new era of powerful China”, “creation of (rejuvenation) new China till 2049”, “active Chinese participation in global governance”, “army’s modernization to the world-class standards”, “rise of China’s international influence” [新华社 2017].

Beijing claimed new approach in its grand strategy amid the “Western global influence declining”, which was seen by China after annexation of Crimea, Brexit, and beginning of Trump’s presidency in 2016. Chinese senior diplomat Yang Jiechi argued, “international system, based on Western centrality, is difficult to sustain”, so Beijing believed it was time for new world order concepts of global governance implementation, notably those, which had to increase China’s influence in the world³¹.

Xi openly started Chinese blunting and building at the global level, striving: A) to undermine America-led international architecture and the US hegemony; B) to build foundations and forms of control for its leadership; C) to displace America as the global leading state across all domains. Firstly, China intensified efforts of army modernization and military bases allocation in other countries. Beijing decided to play more decisive role in world security issues.

Secondly, Chinese global governance political promotion needed to be increased within international organizations and by the institutionalization of Beijing-led organizations. Then by creating new coalitions to counterbalance American alliances and exports of governing practices as well as values to developing states. The last was named “Chinese solution” (中国方案) – a blueprint for emerging economies on how to speed up their development and increase the level of cooperation with China [求是 2021].

Thirdly, Beijing decided to strengthen its global economic position by accelerating cooperation with developing countries through the BRI initiative, weakening the US dollar hegemony, changing “Washington consensus” to “Beijing consensus”, becoming the largest trading partner for the states, increasing investments into innovations and production modernization to seize the fourth industrial revolution leadership [Economy 2018, 121–151].

In respect to **military and security expansion**, China declared overall army forces modernization program aimed at achieving world-class standards, which gradually will lead to reinforced China’s military presence in East Asia and globally, where Beijing poses itself as a “security provider” and “powerful country”. China continues to build aircraft carriers and warships, create unmanned arms, and build up its nuclear force; in 2035 number of Chinese nuclear warheads will quadruple to 1 500³².

³¹ 人民网-人民日报 (2017), 杨洁篪: 推动构建人类命运共同体, available at: <http://cpc.people.com.cn/n1/2017/1119/c64094-29654801.html>.

³² Copp T. and Baldor L.C. (2022), China to increase nuclear warheads to 1,500, Pentagon warns, AP News, available at: <https://apnews.com/article/taiwan-europe-china-united-states-beijing-af4dd76e993f450df7af8e63d1a0187c>.

Increased Chinese military might will be soon underpinned by the occurrence of its new overseas military bases, for example, in Africa, Cambodia, or in the Maldives in the Indian Ocean, where Beijing is implementing its “String of Pearls” (珍珠链战略) strategy to deter India and secure sea lines. Some states may see Chinese military bases presence as a means of stability guaranteeing.

More confident Beijing issued in 2022 own vague global security vision “Global Security Initiative”, where China is ready to handle global security challenges by using its multilateral and bilateral cooperation with other states³³.

Regarding to **political expansion**, Beijing is focused on improving its global governance capability and establishing China-led world order – “community of common destiny”, as well as vigorously promoting the legitimacy of its system by using economic leverage. China increases the level of its participation in existing international structures like SOC and BRICS as well. Chinese White Book in 2019 stated that “China should actively participate in the global governance system reformation”³⁴.

For starters, Beijing put some efforts to improve its leadership and visions within the UN system, many Chinese officials took positions in leading UN agencies, like the Food and Agriculture Organization (FAO). Besides, China set up plenty of controlled international organizations, which grounded its regional and global involvement; for example, Forum on China-Africa Cooperation (FOCAC), China-Arab States Cooperation Forum (CACF), and so on.

Since 2017 Beijing has already obtained significant legitimacy from the authoritative states supported economically by it. Nowadays numerous countries within Asia, Africa, Latin America, and even Europe are ready to participate in the China-led “community of common destiny” and learn Chinese governing practices.

Concerning **economic expansion**, Beijing sees BRI as a structural connectivity instrument of tying other states to China with further rise of trade volumes with them. Now Beijing implements “Dual Circulation” (双循环) strategy, where the increased domestic market consumption co-exists with the BRI development. Chinese plan is to become developed country in the future. Moreover, China has already become the biggest trading partner for majority of the countries on the globe.

Yuan internationalization and usage as an interstate settlement currency is underway, and the number of countries preferring to use it to trade with China increases. In 2023 Russia, Saudi Arabia, and Iraq will sell their hydrocarbon resources to China in yuan³⁵.

But the main Beijing’s focus of grand strategy is on economic leadership achievement of technological modernization. Such development programs like “Made in China 2025” and “Chinese Standard 2035” should make China the global center of the “Fourth Industrial Revolution”, helping it to catch up and overtake (赶超) the West. Innovation improvement is the central goal of the 14th Five-Year

³³ Ministry of Foreign Affairs of the People’s Republic of China (2023), The Global Security Initiative Concept Paper, available at: https://www.fmprc.gov.cn/eng/wjbxw/202302/t20230221_11028348.html.

³⁴ 中华人民共和国中央人民政府 (2019), 新时代的中国与世界, available at: http://www.gov.cn/zhengce/2019-09/27/content_5433889.htm.

³⁵ Global Times (2023), Iraq reportedly to pay in yuan for imports from China, highlighting yuan’s growing role, available at: <https://www.globaltimes.cn/page/202302/1286068.shtml>.

Plan³⁶, “Made in China 2025” covers almost \$2 trillion investment for modernization, for instance, 5G networks construction [Trivedi 2020].

Conclusions

Therefore, the **fundamental goal** of Chinese grand strategy is to establish multipolar world and create anchored in BRI and Community of Common Destiny China-led global order – partial hegemony, with the Beijing-controlled regional core in Asia, strong influential ties with developing countries, which together will become Chinese super-ordinate economic and political macrozone. In the long term, Beijing would like to reset its relationship with the USA, however not as a global leader, but as a regional power.

Through the lens of this blueprint realization China views Russo-Ukrainian war.

Firstly, China doesn’t support war in Ukraine, but its strategic cooperation with Putin-led Russia influences Beijing’s current stance because China and Russia together are aimed at blunting American order. Thus, Beijing perceives Russia as useful temporary anti-American instrument – the more resources the USA devotes to deter Russia in Europe, the less it has to use to resist Chinese expansion in East Asia. For Beijing Russia-China relationship is vital across geostrategic, security, political, and economic domains:

Moscow together with Beijing sustains efforts to establish multipolar world and doesn’t reject reinforced Chinese forms of control and legitimacy within the new architecture of international relations system. Russia supports Chinese intention to execute reunification with Taiwan;

While China is increasing its nuclear warhead arsenal with purpose to make it big enough to strategically deter the USA in East Asia, Russia provides China with the “nuclear umbrella” and maintains high level of military regional cooperation in front of American efforts to create US-led anti-Chinese regional organizations like AUKUS and QUAD. In case of Taiwan crisis, Russia will back China. Besides, Moscow continues to transfer Soviet-era military know-how to China, e.g., missile early warning system technology [Gardner 2013, 119–136];

Russia supports Chinese political leadership in Asia within SOC and BRICS as well as shares the same political “authoritative”, from the Western point of view, norms and practices;

After Russian invasion to Ukraine, Moscow became one of the biggest energy recourse exporters to China, thereby securing Beijing’s demand for oil and gas by land routes. In case of military turmoil and clash with the USA in South China sea, through which sea communications Beijing imports hydrocarbon resources, China can rely on land imports from Russia and Central Asia. Also, Russia is trying to attract Chinese investments without any screening procedures and keeps its market open for made-in-China goods.

Secondly, Beijing sees the USA and AUKUS as threats, thus China shares Russian geopolitical security concerns about NATO enlargement, even if it continues to preserve significant economical connections with Western states and keeps communication lines with Kyiv. However, the grade of China-America competition is to increase across geopolitical, security, economical, and technological domains with

³⁶ MERICS (2021), China’s 14th Five-Year Plan – strengthening the domestic base to become a superpower, available at: <https://merics.org/en/short-analysis/chinas-14th-five-year-plan-strengthening-domestic-base-become-superpower>.

the inevitable future breakage of close economic ties. US-China confrontation will continue to develop long after the multipolar world order establishment.

Thirdly, China firmly took a neutral stance on Russo-Ukrainian war. It didn't openly support official Kyiv against Russian invasion for a few main reasons: A) Ukrainian and Western leaders repeatedly claimed Kyiv is fighting for maintaining West-led liberal world order, which is unacceptable for China now due to its leadership ambitions [Fukuyama 2022]; B) an unprecedented level of Ukraine-USA connections, government dependency on Western financing and Ukraine's intention to join NATO are seen as undesirable by China, because Ukrainian full-scale membership in NATO will, first, add complexity to connectivity between China and Western Europe; second, will mean Russian strategic defeat, thus Beijing wouldn't be able to implement its plan of reunification with Taiwan peacefully, while the island's administration is militarily supported by the USA and perceived by Beijing as a sphere of American influence.

BIBLIOGRAPHY

Abeyagoonasekera A. Sri Lankan Crisis between Debt-trap and Strategic-trap: The Chinese Stake, Institute for Security & Development Policy, 2022, available at: <https://isdip.eu/sri-lankan-crisis-between-debt-trap-and-strategic-trap-the-chinese-stake/> (accessed 26 February 2023).

Bank of China, Payment System Report (Q2 2022), 2022, available at: <http://www.pbc.gov.cn/en/3688110/3688172/4437084/4664821/2022092314120713992.pdf> (accessed 26 February 2023).

Christopher W. In the Stream of History-Shaping Foreign Policy for a New Era, Stanford University Press; 1st edition, 1998, pp. 117–118.

Clarke M. How Big Is China's Belt and Road?, Center For Strategic & International Studies, 2018, available at: <https://www.csis.org/analysis/how-big-chinas-belt-and-road> (accessed 26 February 2023).

Deng Xiaoping. Selected Works of Deng Xiaoping, Volume III (1982–1992), 1992.

Doshi R. The Long Game: China's Grand Strategy to Displace American Order (Bridging the Gap), Oxford University Press. 2022.

Economy E. The Third Revolution: Xi Jinping and the New Chinese State, Oxford University Press; Illustrated edition. 2018.

Erickson A.S. Chinese Anti-Ship Ballistic Missile (ASBM) Development: Drivers, Trajectories, and Strategic Implications, Brookings Institution Press, 2013, pp. 27–51.

Fukuyama F. Putin's war on the liberal order, Financial Times, 2022, available at: <https://www.ft.com/content/d0331b51-5d0e-4132-9f97-c3f41c7d75b3> (accessed 26 February 2023).

Gardner H. NATO expansion and US strategy in Asia, Palgrave Macmillan, New York. 2013.

Joe R. The Chinese Navy's Destroyer Fleet Will Double by 2025. Then What?, The Diplomat, 2020, available at: <https://thediplomat.com/2020/07/the-chinese-navys-destroyer-fleet-will-double-by-2025-then-what/> (accessed 26 February 2023).

Kagan R. The Jungle Grow Back, Penguin Random House LLC, New York. 2018.

Kai He. Institutional Balancing in Asia Pacific, Routledge. 2009.

-
- Kissinger H. *On China*, Penguin Books. 2010.
- Hanson M.A. *China's Marine Corps Is on the Rise*, U.S. Naval Institute, 2020, available at: <https://www.usni.org/magazines/proceedings/2020/april/chinas-marine-corps-rise> (accessed 26 February 2023).
- Miller E.A. *More Chinese Military Bases in Africa: A Question of When, Not If*, *Foreign Policy*, 2022, available at: <https://foreignpolicy.com/2022/08/16/china-military-bases-africa-navy-pla-geopolitics-strategy/> (accessed 26 February 2023).
- Paal D.H. *Hu Jintao's visit to the USA*, Carnegie Endowment, 2011, available at: <https://carnegieendowment.org/2011/01/18/zh-pub-42395> (accessed 26 February 2023).
- Qiao Liang & Wang Xiangsui. *Unrestricted Warfare*, Beijing: PLA Literature and Arts Publishing House. 1999.
- Rudd K. *China under Xi Jinping: Alternative Futures for U.S.-China Relations*, Brzezinski Institute on Geostrategy, CSIS. 2015.
- Trivedi A. *China Is Winning the Trillion-Dollar 5G War*, *The Washington Post*, 2020, available at: https://www.washingtonpost.com/business/china-is-winning-the-trillion-dollar-5g-war/2020/07/12/876cb2f6-c493-11ea-a825-8722004e4150_story.html (accessed 26 February 2023).
- Williams J.D. *China's Grand Strategy*, RAND corporation. 2020.
- Xiao R. *China as an institution-builder: the case of the AIIB*, *The Pacific Review*, 2016. Volume 29, № 3, 435–442.
- 求是网. 从“百年未有之大变局”中把握机遇, 2019, available at: http://www.qstheory.cn/dukan/hqwg/201904/10/c_1124344744.htm (accessed 26 February 2023).
- 江灏锋, 贾文山. 千年视野下百年未有之大变局与中国路径, *现代国际关系*. 2022, (07), available at: cnki.net (accessed 26 February 2023).
- 大学军事论文. 论美国对我国安全构成综合性威胁, 2015, available at: <https://www.docin.com/p-1297057180.html> (accessed 26 February 2023).
- 江泽民文选, 2006, available at: <http://www.12371.cn/special/jzmxw/dlj/> (accessed 26 February 2023).
- 李肇星 (2013), *说不尽的外交, 第一章 美国: 对手还是朋友* 中信出版社.
- 李鹏 (2008), *和平发展合作: 李鹏外事日记*, 新华出版社.
- 习近平 (2014), *习近平谈治国理政, 第二卷*, 外文出版社.
- 胡锦涛文选 (2016), available at: <http://www.12371.cn/special/blqs/hjtwx/> (accessed 26 February 2023).
- 中国日报 (2015), *中国国防白皮书《中国的军事战略》*, available at: http://www.chinadaily.com.cn/interface/toutiao/1138561/2015-5-26/cd_20821000.html (accessed 26 February 2023).
- 新华社 (2017), *习近平: 决胜全面建成小康社会 夺取新时代中国特色社会主义伟大胜利 - 在中国共产党第十九次全国代表大会上的报告*, available at: http://www.gov.cn/zhuanti/2017-10/27/content_5234876.htm (accessed 26 February 2023).
- 求是 (2021), *破解“世界之问”的中国方案*, available at: http://www.qstheory.cn/dukan/qs/2021-01/01/c_1126935829.htm (accessed 26 February 2023).

REFERENCES

Abeyagoonasekera A. (2022), *Sri Lankan Crisis between Debt-trap and Strategic-trap: The Chinese Stake*, Institute for Security & Development Policy, available

at: <https://isdpc.eu/sri-lankan-crisis-between-debt-trap-and-strategic-trap-the-chinese-stake/> (accessed 26 February 2023) (In English).

Bank of China (2022), Payment System Report (Q2 2022), available at: <http://www.pbc.gov.cn/en/3688110/3688172/4437084/4664821/2022092314120713992.pdf> (accessed 26 February 2023) (In English).

Christopher W. (1998), *In the Stream of History-Shaping Foreign Policy for a New Era*, Stanford University Press; 1st edition, pp. 117–118 (In English).

Clarke M. (2018), *How Big Is China's Belt and Road?*, Center For Strategic & International Studies, available at: <https://www.csis.org/analysis/how-big-chinas-belt-and-road> (accessed 26 February 2023) (In English).

Deng Xiaoping (1992), *Selected Works of Deng Xiaoping, Volume III (1982–1992)* (In English).

Doshi R. (2022), *The Long Game: China's Grand Strategy to Displace American Order (Bridging the Gap)*, Oxford University Press (In English).

Economy E. (2018), *The Third Revolution: Xi Jinping and the New Chinese State*, Oxford University Press; Illustrated edition (In English).

Erickson A.S. (2013), *Chinese Anti-Ship Ballistic Missile (ASBM) Development: Drivers, Trajectories, and Strategic Implications*, Brookings Institution Press, pp. 27–51 (In English).

Fukuyama F. (2022), *Putin's war on the liberal order*, *Financial Times*, available at: <https://www.ft.com/content/d0331b51-5d0e-4132-9f97-c3f41c7d75b3> (accessed 26 February 2023) (In English).

Gardner H. (2013), *NATO expansion and US strategy in Asia*, Palgrave Macmillan, New York (In English).

Joe R. (2020), *The Chinese Navy's Destroyer Fleet Will Double by 2025. Then What?*, *The Diplomat*, available at: <https://thediplomat.com/2020/07/the-chinese-navys-destroyer-fleet-will-double-by-2025-then-what/> (accessed 26 February 2023) (In English).

Kagan R. (2018), *The Jungle Grow Back*, Penguin Random House LLC, New York (In English).

Kai He (2009), *Institutional Balancing in Asia Pacific*, Routledge (In English).

Hanson M.A. (2020), *China's Marine Corps Is on the Rise*, U.S. Naval Institute, available at: <https://www.usni.org/magazines/proceedings/2020/april/chinas-marine-corps-rise> (accessed 26 February 2023) (In English).

Miller E.A. (2022), *More Chinese Military Bases in Africa: A Question of When, Not If*, *Foreign Policy*, available at: <https://foreignpolicy.com/2022/08/16/china-military-bases-africa-navy-pla-geopolitics-strategy/> (accessed 26 February 2023) (In English).

Paal D.H. (2011), *Hu Jintao's visit to the USA*, Carnegie Endowment, available at: <https://carnegieendowment.org/2011/01/18/zh-pub-42395> (accessed 26 February 2023) (In English).

Qiao Liang & Wang Xiangsui (1999), *Unrestricted Warfare*, Beijing: PLA Literature and Arts Publishing House (In English).

Rudd K. (2015), *China under Xi Jinping: Alternative Futures for U.S.-China Relations*, Brzezinski Institute on Geostrategy, CSIS (In English).

Trivedi A. (2020), *China Is Winning the Trillion-Dollar 5G War*, *The Washington Post*, available at: https://www.washingtonpost.com/business/china-is-winning-the-trillion-dollar-5g-war/2020/07/12/876cb2f6-c493-11ea-a825-8722004e4150_story.html (accessed 26 February 2023) (In English).

-
- Williams J.D. (2020), China's Grand Strategy, RAND corporation (In English).
- Xiao R. (2016), China as an institution-builder: the case of the AIIB, *The Pacific Review*, Volume 29, № 3, 435–442 (In English).
- Qiu Shi Wang (2019), “cong “bai nian wei you zhi da bian ju” zhong ba wo ji yu, available at: http://www.qstheory.cn/dukan/hqwg/201904/10/c_1124344744.htm (accessed 26 February 2023) (In Chinese).
- Jiang haofeng, Jia wenshan (2022), “qian nian shi ye xia bai nian wei you zhi da bian ju yu zhong guo lu jing , xian dai guo ji guan xi”, 2022, (07), available at: cnki.net (accessed 26 February 2023) (In Chinese).
- Da Xue Jun Shi Lun Wen (2015), “lun mei guo dui wo guo an quan gou cheng zong he xing wei xie”, available at: <https://www.docin.com/p-1297057180.html> (accessed 26 February 2023) (In Chinese).
- Jiang Zemin Wen Xuan (2006), available at: <http://www.12371.cn/special/jzmxw/d1j/> (accessed 26 February 2023) (In Chinese).
- Li Zhaoxing (2013), “shuo bu jin de wai jiao”, *di yi zhang mei guo : dui shou hai shi peng you, zhong xin chu ban she* (In Chinese).
- Li Peng (2008), “he ping fa zhan he zuo : li peng wai shi ri ji”, *xin hua chu ban she* (In Chinese).
- Xi Jinping (2014), “Xi Jin Ping tan zhi guo li zheng”, *di er juan, wai wen chu ban she* (In Chinese).
- Hu Jintao Wen Xuan (2016), available at: <http://www.12371.cn/special/blqs/hjtwx/> (accessed 26 February 2023) (In Chinese).
- Zhong Guo Ri Bao (2015), “zhong guo guo fang bai pi shu “zhong guo de jun shi zhan lue”, available at: http://www.chinadaily.com.cn/interface/toutiao/1138561/2015-5-26/cd_20821000.html (accessed 26 February 2023) (In Chinese).
- Xin Hua She (2017), “Xi Jin Ping: jue sheng quan mian jian cheng xiao kang she hui duo qu xin shi dai zhong guo te se she hui zhu yi wei da sheng li – zai zhong guo gong chan dang di shi jiu ci quan guo dai biao da hui shang de bao gao”, available at: http://www.gov.cn/zhuanti/2017-10/27/content_5234876.htm (accessed 26 February 2023) (In Chinese).
- Qiu Shi (2021), “po jie “shi jie zhi wen ” de zhong guo fang an” , available at: http://www.qstheory.cn/dukan/qs/2021-01/01/c_1126935829.htm (accessed 26 February 2023) (In Chinese).

Стаття надійшла до редакції 26.04.2023 р.

UDC 339.5

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2023.02.070>

CHANGES IN TRADE FLOWS BETWEEN CHINA AND THE US AMID THE TRADE WAR

V. Klus

Student of the Master's Program in International Economic Relations

Odesa I. I. Mechnikov National University

2, Dvorianska str., Odesa, 65082, Ukraine

ORCID: 0000-0002-4808-9206

S. Yakubovsky

Doctor of Economic Sciences, Professor,

Head of the Department of World Economy and International Economic Relations

Odesa I. I. Mechnikov National University

2, Dvorianska str., Odesa, 65082, Ukraine

ORCID: 0000-0002-1193-0241

The article studies the case of the trade war between People's Republic of China and the United States of America, exploring the causes, including issues such as trade imbalances, intellectual property rights, and market access barriers, and consequences of the conflict, including the disruptions in global supply chains, fluctuations in trade volumes, and the impact on key sectors such as manufacturing, agriculture, and technology. We evaluate the impact on the economies of both countries, participating in the trade war, and also analyze its influence on some other countries, which can benefit from this confrontation such as Vietnam, Taiwan and Mexico. The construction of the VAR model confirmed the deep interdependence between the exports of the USA and China. Drawing on extensive research and data analysis, the article offers a balanced view of the complexity and ambiguity of the economic consequences of the trade war. It was determined that despite of numerous sanctions imposed by the countries' governments, the outcome of the trade war has only had a temporary effect due to adaptation of the Chinese economy to these transformation, as evidenced by the worst performance in US and China trade for the US in 2018. However, already in 2019 and 2020, there was a significant improvement in US performance due to sanctions imposed on China, but in 2021 and 2022, China adjusted to changes and tariffs, so the negative balance in US trade with China began to grow again in favour of China and almost reached the levels of 2018.

Thus, although the US and China have made some progress in resolving the trade war, tensions between these countries continue, and further changes in trade relations will depend on the political and economic situation in the world.

Key words: China, international trade, US-China trade war, economic development.

© 2023 V. Klus, S. Yakubovsky; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of The Chinese Studies. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

ЗМІНИ В ТОРГОВЕЛЬНИХ ПОТОКАХ МІЖ КИТАЄМ ТА США ПРОТЯГОМ ТОРГОВОЇ ВІЙНИ

В. В. Клус, С. О. Якубовський

У статті досліджуються чинники торговельної війни між Китайською Народною Республікою та Сполученими Штатами Америки, зокрема причини та динаміка торговельного дисбалансу між двома країнами, проблеми, пов'язані з дотриманням прав інтелектуальної власності і режиму вільно плаваючого валютного курсу, насамперед у Китаї, та бар'єрами доступу до ринку. Результати аналізу дозволяють оцінити також наслідки торговельного конфлікту, у тому числі збої в глобальних ланцюгах постачання, коливання обсягів торгівлі та вплив на ключові сектори, такі як виробництво, сільське господарство та технології. Під час дослідження оцінено вплив від торговельної війни на економіки обох країн, які беруть участь у цьому протистоянні, а також проаналізовано вплив цього конфлікту на деякі інші країни, які можуть навіть виграти від цього протистояння, такі як В'єтнам, Тайвань і Мексика. Побудова моделі VAR підтвердила глибоку взаємозалежність між експортом США та Китаю. Спираючись на результати дослідження та аналіз статистичних баз даних, запропоновано збалансований погляд на складність та неоднозначність економічних наслідків від цієї торговельної війни. Було встановлено, що, незважаючи на численні санкції, запроваджені урядами країн, результат торговельної війни мав лише тимчасовий ефект через адаптацію китайської економіки до цих трансформацій, про що свідчать найгірші показники торгівлі США та Китаю для США у 2018 році. Проте вже у 2019 та у 2020 роках відбулося значне покращення показників США через санкції, запроваджені проти Китаю, але у 2021 та 2022 роках Китай пристосувався до змін і мит, тому від'ємне сальдо в торгівлі США з Китаєм знову почало зростати на користь Китаю та майже досягло рівня 2018 року.

Таким чином, хоча США і Китай досягли певного прогресу у врегулюванні торговельної війни, напруженість між цими країнами триває, і подальші зміни в торгових відносинах залежатимуть не лише від дій керівництва обох країн, а ще від політичної та економічної ситуації взагалі у світі.

Ключові слова: Китай, міжнародна торгівля, американо-китайська торгова війна, економічний розвиток.

The trade war between the US and China is one of the most significant conflicts in the world economy, which covers a wide range of goods and services, and therefore has a considerable impact on world trade and the global economy, including the growth of economic indicators of different countries, changes in prices for goods and services, international investment and other aspects. It causes tension in the world economy, which can lead to significant economic losses for all participants in world trade.

The objectives of this study are to analyze recent changes in the course of the conflict, the impact of US sanctions on the Chinese economy, to assess the consequences of the trade war between the United States and China and predict the future in trade relations between these countries.

The trade war between the world's two most powerful states, the US and China began in 2018, when the US government started a protectionist policy towards China, its largest trading partner, which lately appeared as a series of US sanctions against China. Bilateral trade between these countries was \$683 billion in 2018, of which \$120 billion and \$563 billion were US exports and imports, respectively, according

to the International Trade Center [ITC, 2020]. Whereas many experts and analysts explain this problem within frameworks of the US strategy of containing China, there also are some more essential economic problems that have prompted US policymakers to implement such measures.

Protectionist policy pursued by China demands the global market to be open to its companies. However, the Chinese market is quite selective towards global business. Additionally, China officially declares that it never violates its obligations, strongly supports multilateralism and an open economic policy, and calls for mutually beneficial global cooperation, which is rather controversial. In fact, the state does not comply with its obligations to the World Trade Organization (WTO) and is accused of intellectual property infringement.

Monetary policy of the PRC also causes lots of arguments. Citing Mr. Matou's conclusion, Professor Khitakhunov [Khitakhunov, 2020] underlined that the undervalued exchange rate is used by China as an import tariff and export subsidies regulation. There is a fear that China will gain even more market share as a result of any trade liberalization under the Doha Round, and many industrial and developing countries therefore defend their markets, as can be seen from the increasing share of their anti-dumping actions against China.

Moreover, by manipulating its exchange rate, China can significantly influence global trade flows. In particular, exchange rate movements in China can have significant implications for competitor countries (a 10% appreciation of China's real exchange rate increases a developing country's exports at the product level by about 1.5–2.5% on average) [Khitakhunov, 2020].

After 2018, considerable changes were detected in China-US trade relations, which had a major impact on the economies of both countries. Initially, the US imposed tariffs on a range of Chinese goods, including steel and aluminium, as well as on goods like electronics, machinery, and consumer goods. In response, China imposed retaliatory tariffs on a range of US products. As the tariffs made goods more expensive, it led to a decrease in demand, which reduced trade between the two countries. According to data from the US Census Bureau, US imports from China decreased by around 16% in 2019 compared to 2018.

However, the situation is not as unambiguous as it seems at first glance. On the one hand, US imports of certain products from China – including semiconductors, some IT hardware, and consumer electronics – have fallen dramatically. But on the other hand, imports from China of laptops and computer monitors, phones, video game consoles, and toys are higher than ever. Demand for these products surged in response to the COVID-19 pandemic.

Nevertheless, in 2021 trade between China and the United States rose 28.7% to \$755.6 billion, maintaining strong growth and accounting for 12% of total foreign trade for the year, despite tariffs and heightened political tensions between the world's two largest economies. China's exports to the US increased by 27.5% in 2021, while imports rose by 32.7% to \$179.53 billion.

China's trade surplus with the United States was \$396.5 billion in 2021, according to Global Times calculations. Moreover, this figure has increased compared to the period before the trade war in 2018, when it constituted \$323.3 billion.

In 2021, U.S. exports to China were \$151.1 billion, a 21.4% (\$26.6 billion) increase from 2020; the U.S. imports from China were \$506.4 billion, a 16.5% (\$71.6 billion) increase; and the trade deficit with China was \$355.3 billion, a 14.5% (\$45.0 billion) increase [U.S. Trade with China. Summary, 2021].

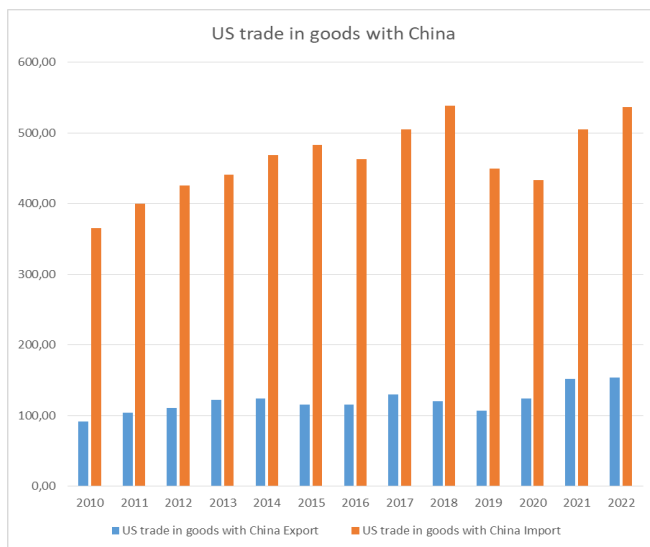

Figure 1. Demonstration of US trade in goods with China

Compiled by the author based on Census Bureau

To illustrate the changes more specifically, based on data from the US Bureau of the Census the following graph was constructed. It demonstrates US trade in goods with China.

The analyzed data introduced changes in US-China trade for the 12 years. The main trend shows the stable significant exaggeration in the US goods import in comparison to exports quantities. It can be explained by several reasons: low expenses on manufacturing and cheap labour make Chinese goods affordable and in turn increase demand for them all around the world. China is also investing heavily in the development of new technologies and infrastructure, which allows it to remain competitive on the international arena. Moreover, China has a developed export sector and a wide range of goods that are in demand on world markets. China actively promotes its products at international exhibitions and fairs, which helps it sell its products abroad.

The decline in imports was noticed in 2019 and 2020 due to the Corona-19 pandemic, as the production and logistics were quite complicated because of numerous restrictions. The pandemic has disrupted global supply chains, making it difficult for US businesses to source products from other countries. As a result, many have turned to China to meet their needs. But in 2021 the situation stabilized and reached its previous level of slightly more than \$500 billion. Moreover, despite the ongoing trade war this indicator almost reached its peak in 2022. The US goods exports also steadily recovered after 2019.

There are many reasons why the trade relations between countries stay quite strong, contrary to the sanctions. Firstly, as China remains a significant producer of many goods that the US relies on, such as electronics, clothing, and household goods. The Chinese products are often cheaper than those produced in the US, which makes them attractive to American consumers and businesses. Secondly, while the US has imposed tariffs on many Chinese goods, these tariffs have not covered all

Chinese imports, and many companies have found ways to avoid them, such as by changing their supply chains or reclassifying their products. Moreover, both countries have shown some willingness to negotiate and make progress in resolving the trade disputes. This has led to occasional temporary truces, during which the tariffs have been eased, which has allowed more goods to be imported from China.

Nevertheless, tariffs implementation still influenced the Chinese economy. They led to a shift in supply chains as companies looked to avoid the higher costs associated with trade between the US and China. Some companies shifted production to other countries, such as Vietnam or Mexico, while others started producing goods in the US. In addition, the US government increased its scrutiny of Chinese companies, particularly in the technology sector, citing concerns around national security. This led to the US blacklisting companies like Huawei and ZTE, which were deemed a national security risk.

In 2020, the US and China signed a phase one trade deal, which called for China to increase its purchases of US goods and services by \$200 billion over two years, and also promised structural reforms to its economy, such as increased intellectual property protection. However, due to the COVID-19 pandemic and both countries' restrictions on the movement of people and goods, China has been unable to meet its commitment to increase purchases of US goods under the agreement. The overall trade between the US and China also has not increased as much as expected. In addition, during the last two years, the United States and China imposed a series of reciprocal tariffs on goods, which significantly reduced the volume of trade between the countries and negatively affected the economies of both sides.

In view of the imposition of sanctions by the US government, the Chinese economy lost out. The overall negative impact can be sorted for some categories.

1. ***Decline of China's exports to the US***, as many goods made in China were subject to tariffs, which then resulted in a reduction in export volumes and decreased exporters' income.

2. ***Decreased foreign investment***, because many companies are afraid of the risks associated with a trade war and possible sanctions against China.

3. ***Reducing GDP***, as a result of the trade war and sanctions. This is due to a decrease in exports and a decrease in investment, as well as an increase in prices for imported goods.

4. ***Rising unemployment*** was caused by the demand of cutting off the number of jobs due to a decrease in production and sales in many companies.

However, US sanctions also have some beneficial effects on the Chinese economy: they can also be an incentive to develop the domestic market. It boosted domestic consumption in China, as many Chinese consumers are ditching imported goods in favour of domestic ones. Secondly, they can also reduce China's dependence on exports.

Chinese sanctions also could negatively impact the US economy. The average tariff on goods imported from China to the United States increased from 3.4% in 2016 to 19.3% in 2022. First of all, China is an important trading partner for the US, and further tension could reduce trade between the two countries. This could affect companies that depend on Chinese supplies or export their products to China and result in loss of revenue.

Moreover, China is an important investment partner for the US, so sanctions cause a decrease in available financial resources for companies that rely on Chinese investment. Then, sanctions increase the price of imported goods that are due to increased transportation costs or finding new suppliers.

The conclusions of the US International Trade Commission's research found an almost one-to-one increase in the price of US imports, which proves that the cost of the tariffs hurt American firms, and contradict Trump's claim that China paid the ultimate cost of the duties. President Joe Biden's administration has kept the tariffs on imports of Chinese goods and is currently reviewing the duties to evaluate their effectiveness and decide if they should continue. Imports of the affected products from China declined to about \$265 billion in 2021 from \$311 billion in 2017, the year before the duties were imposed. Across all affected sectors, the duties lowered Chinese imports by 13% during 2018 to 2021, raised US output by 0.4% and increased prices of US products by 0.2% [Martin, 2023].

The China-US trade war has complex and varied effects on different countries, and the extent of the benefits can vary depending on specific industries and trade relationships. However, it can be some other beneficiaries, who win as a result of the China-US trade war. Among them could be Vietnam, Taiwan and Mexico. In some terms all these countries can be identified as rivals to superpowers involved in the trade war.

Vietnam has emerged as a major beneficiary of the trade war as many companies relocated their manufacturing operations from China to Vietnam to avoid tariffs. Vietnam emerged as one of the major beneficiaries of the trade war due to its favourable business environment, low labour costs, and strategic geographic location. The trade war pushed Vietnam's industrial growth and helped develop its manufacturing sector. Vietnam's exports to the United States surged during the trade war, particularly in sectors such as electronics, textiles, and footwear. Moreover, Vietnam attracted a significant amount of FDI as businesses sought to diversify their supply chains and establish manufacturing bases in the country. However, the trade war also posed challenges for Vietnam. The rapid influx of investment and increased exports put pressure on infrastructure, labour resources, and environmental sustainability. Vietnam also faced risks associated with over-reliance on specific industries and potential changes in global trade dynamics.

Taiwan also experienced an increase in exports to the United States during the trade war. Taiwanese manufacturers benefited from the shifting supply chains and redirected investment as they became alternative suppliers for American businesses. As Taiwanese manufacturers scrambled to avoid the tariffs, the Tsai Ing-wen administration unveiled a three-year (2019–2021) reshoring incentive program: the "Action Plan for Welcoming Overseas Taiwanese Businesses to Return to Invest in Taiwan" [Fulco, 2019]. The trade war prompted Taiwan to focus more on technology and innovation, leveraging its strengths in the semiconductor industry. Taiwanese companies played a crucial role in the global supply of semiconductors, which were in high demand amid the trade tensions. This led to an increase in exports from Taiwan, particularly in sectors such as electronics, machinery, and telecommunications.

Newly implemented sanctions, imposed in 2022, restrict the ability of US persons to support the development, or production, of ICs at China-based advanced semiconductor manufacturing factories without a license. Undoubtedly, this ban is a major blow to China's advanced semiconductor sector, which is already struggling to be at the leading edge of the semiconductor industry.

Mexico played a significant role in the trade war between China and the United States due to its close proximity to the United States and its strong economic ties with both countries. As the trade tensions escalated, Mexico emerged as an attractive alternative manufacturing destination for companies seeking to diversify their supply chains and reduce dependence on China.

Mexico had an increase in its exports to the United States in sectors such as automobiles, electronics, and machinery. During the trade war, there were negotiations to update the North American Free Trade Agreement (NAFTA), resulting in the United States-Mexico-Canada Agreement (USMCA), which have made Mexico an attractive option for these industries [García, 2023]. The renegotiation aimed to address various trade issues and modernize the agreement.

Nevertheless, while certain countries may experience short-term benefits, the overall impact of the trade war on the global economy remains a complex and dynamic issue. The trade war has also had negative consequences for many countries, including increased uncertainty, disrupted supply chains, and slower global economic growth.

To assess the sensitivity of China’s exports to US exports, an auto regression model was constructed. The dynamics showed a clear relationship between the exports of two countries with an excess of exports of goods and services from China to the United States.

The correlation between the exports of the two countries in this case is almost 98%. This means that the two countries have a close relationship and interdependence in the field of trade, which in turn confirms the mutual vulnerability of countries in a trade war. Moreover, China and the US are often key players in global supply chains, where components and intermediate goods are sent between countries to produce final goods. Therefore, changes in the demand for final goods in one country may affect the exports of another country.

The constructed VAR model, taking into account the optimal number of lags (in the amount of 4), indicates an improvement in trade between China and the United States, despite the fact that diplomatic relations are still deteriorating.

Table 1

	US EXPORT	CHINA EXPORT
US EXPORT	1.000000	0.979376
CHINA EXPORT	0.979376	1.000000

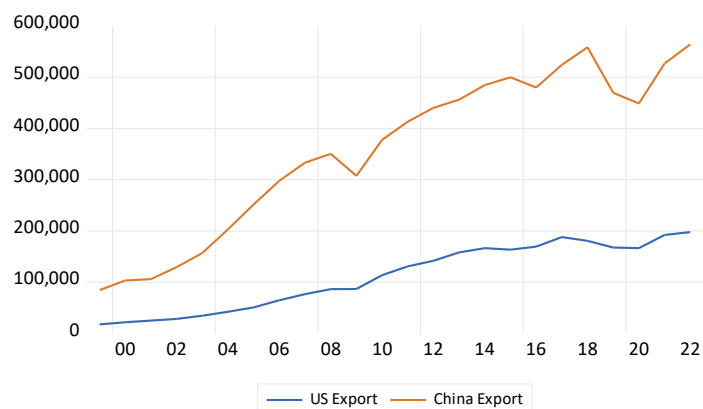

Figure 2. Dynamics of exports of goods and services from the US to China relative to exports from China to the US

Compiled by the author based on [International Trade, 2023, BEA data]

Table 2

Vector Autoregression Estimates		
Sample (adjusted): 2003 2022		
Included observations: 20 after adjustments		
Standard errors in () & t-statistics in []		
	US EXPORT	CHINA EXPORT
US EXPORT(-1)	1.344766 (0.41960) [3.20489]	3.684984 (1.17574) [3.13420]
US EXPORT(-2)	-0.528611 (0.56179) [-0.94093]	-2.384399 (1.57417) [-1.51470]
US EXPORT(-3)	0.071620 (0.67623) [0.10591]	-2.475215 (1.89482) [-1.30630]
US EXPORT(-4)	-0.163485 (0.47277) [-0.34581]	2.206389 (1.32471) [1.66556]
CHINA EXPORT(-1)	-0.145214 (0.12853) [-1.12985]	-7.81E-05 (0.36013) [-0.00022]
CHINA EXPORT (-2)	0.059934 (0.14232) [0.42113]	0.422322 (0.39878) [1.05904]
CHINA EXPORT (-3)	0.116276 (0.12798) [0.90857]	0.505971 (0.35860) [1.41098]
CHINA EXPORT (-4)	0.045162 (0.12660) [0.35672]	-0.472590 (0.35474) [-1.33221]
C	13559.86 (12186.1) [1.11273]	100842.3 (34146.1) [2.95326]
R-squared	0.981163	0.968541
Adj. R-squared	0.967463	0.945663
Sum sq. resids	1.06E+09	8.31E+09
S.E. equation	9809.849	27487.65
F-statistic	71.61948	42.33337
Log likelihood	-206.2232	-226.8302
Akaike AIC	21.52232	23.58302
Schwarz SC	21.97040	24.03110
Mean dependent	128867.6	407189.0
S.D. dependent	54384.55	117920.2
Determinant resid covariance (dof adj.)		2.20E+16
Determinant resid covariance		6.64E+15
Log likelihood		-421.0790
Akaike information criterion		43.90790
Schwarz criterion		44.80406
Number of coefficients		18

At the moment, in 2023, the trade war between the US and China continues. One of the main reasons for the continuation of the trade war is mistrust and tension between the US and China. The US continues to accuse China of unfair trade practices, intellectual property infringement, and other economic problems, while China believes that the US is using the trade war to pressure China [Itakura, 2020].

At the same time, in 2022, the US and China reached a new trade war agreement that led to lower trade tariffs on certain goods, as well as an agreement to protect intellectual property. This agreement is a sign of improving relations between the US and China.

However, despite some progress, the trade war continues. Recently, the US imposed new sanctions against China related to human rights violations in Xinjiang, and continues to restrict access to technology for Chinese companies [Itakura, 2020]. In response, China continues to impose tariffs on goods from the US and strengthen its economic position in Asia and other regions.

Overall, the outcome of the trade war for the US has had a temporary effect, as evidenced by the worst performance in US and China trade for the US in 2018. However, already in 2019 and 2020, there was a significant improvement in US performance due to sanctions imposed on China, but in 2021 and 2022, China adjusted to changes and tariffs, so the negative balance in US trade with China began to grow again in favour of China and almost reached the levels of 2018.

Thus, although the US and China have made some progress in resolving the trade war, tensions between these countries continue, and further changes in trade relations will depend on the political and economic situation in the world.

REFERENCES

Census Bureau. “*Trade in Goods with China*”, available at: <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5700.html> (accessed 25 May 2023).

Chang Y. (2022), “*Semiconductor Sector Impact of Newly Added US Sanctions on the Chinese Semiconductor Sector*”, available at: <https://www.idtechex.com/en/research-article/impact-of-newly-added-us-sanctions-on-the-chinese-semiconductor-sector/28008> (accessed 25 May 2023).

Fulco M. (2019), “*Is Taiwan Winning the U.S.-China Trade War?*”, available at: <https://topics.amcham.com.tw/2019/08/taiwan-winning-trade-war/> (accessed 25 May 2023).

García G. (2023), “*When China and the US have a trade war, Mexico wins*”, available at: <https://oec.world/en/blog/post/when-china-and-the-us-have-a-trade-war-mexico-wins> (accessed 25 May 2023).

“*International Trade in Goods and Services*” (2023), BEA Data, available at: <https://www.bea.gov/data/intl-trade-investment/international-trade-goods-and-services> (accessed 25 May 2023).

Itakura K. (2020), “*Evaluating the Impact of the US–China Trade War*”, Asian Economic Policy Review, Volume 15, Issue 1. Wiley Online Library, available at: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/aepr.12286> (accessed 25 May 2023).

ITC (2020), “*Bilateral trade between United States of America and China*”, available at: https://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx?nvpm=1%7c842%7c%7c156%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1 (accessed 25 May 2023).

Khitakhunov A. (2020), “*The US-China tradewar: economic causes and consequences*”, Eurasian Research Institute, available at: <https://www.eurasian-research.org/publication/us-china-trade-war-economic-causes-and-consequences/> (accessed 25 May 2023).

Martin E. (2023), “*US Importers Bore Cost of Trump’s China Goods Tariffs*”, Bloomberg, available at: <https://www.bloomberg.com/news/newsletters/2023-03-16/supply-chain-latest-us-importers-bore-cost-of-trump-s-china-tariffs-itc-says> (accessed 25 May 2023).

“*U.S. Trade with China. Summary*” (2021), Office of Technology Evaluation, available at: [https://www.bis.doc.gov/index.php/country-papers/2971-2021-statistical-analysis-of-u-s-trade-with-china/file#:~:text=Total%20U.S.%20Trade%20in%20Goods,%25%20\(%2445.0%20billion\)%20increase](https://www.bis.doc.gov/index.php/country-papers/2971-2021-statistical-analysis-of-u-s-trade-with-china/file#:~:text=Total%20U.S.%20Trade%20in%20Goods,%25%20(%2445.0%20billion)%20increase) (accessed 25 May 2023).

Стаття надійшла до редакції 26.05.2023

UDC 330.1+330.8 (510)

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2023.02.080>

INFLUENCE OF WESTERN ECONOMIC THOUGHT ON CHINESE ECONOMIC POLICY: LATTER HALF OF THE 20TH – EARLY 21ST CENTURY

O. Drobotiuk

Ph.D. in Economics

A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies of National Academy of Sciences of Ukraine

4, Hrushevskoho str., Kyiv, 01001, Ukraine

owkhomenko@gmail.com

The article undertakes an examination of the trajectory of China's economic transformation and its distinctive approach characterized as socialism with Chinese characteristics, with a specific emphasis on the influence exerted by Western economic thought. The study delves into China's economic policy evolution from the latter 20th century to the early 21st century.

The key theories and concepts of the Western economic school are identified, some of which have been integrated into contemporary Chinese economic thought and state policies, ranging from the concept of "socialism with Chinese characteristics" to Xi Jinping's "socialist economic thought". The author delves into the impact of Marxist economic theory on industrialization and the establishment of socialism between 1953 and 1976. The article also examines specific tenets of modernization theory, neoclassical economic theory, as well as the economic doctrines of the Austrian and Chicago schools, institutionalism, and theories concerning foreign direct investment. These elements, which influenced market-oriented reforms and the development of socialism with Chinese characteristics from 1978 to 2012, are outlined.

Moreover, the article highlights the Western economic ideas that contributed to the cultivation of an innovative economy and the construction of "socialism with Chinese characteristics in the new era" since 2012. Additionally, the article provides an overview of contemporary Chinese economic theory, recognized by the President of the People's Republic of China as "socialism with Chinese characteristics in the new era" and identified by Chinese scholars as Xi Jinping's "socialist economic thought".

The primary objective of this article is to analyze the progression of Chinese economic science and politics from the latter half of the 20th century to the early 21st century. The analytical pursuit is facilitated through the utilization of historical and general scientific research methodologies, encompassing synthesis and analysis, generalization, and the application of a systematic approach.

Key words: Political economy, Western economics, China, Socialism with Chinese characteristics, New Era for China.

© 2023 O. Drobotiuk; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of The Chinese Studies. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

ВПЛИВ ЗАХІДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ НА ЕКОНОМІЧНУ ПОЛІТИКУ КИТАЮ: ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТ.

О. В. Дроботюк

Для оцінки траєкторії економічної трансформації Китаю та факторів, які сформували його особливий підхід до «соціалізму з китайською специфікою», важливим є дослідження впливу західної економічної думки на розвиток китайської економічної науки та політики. Стаття присвячена вивченню етапів трансформації економічної політики Китаю у другій половині ХХ – початку ХХІ ст. під впливом західної економічної думки. Визначено ключові теорії, концепції та ідеї західної економічної школи, окремі елементи яких знайшли своє впровадження у сучасній китайській економічній думці та державній політиці від «соціалізму з китайською специфікою» до «соціалістичної економічної думки» Сі Цзіньпіна. Зокрема, автором проаналізовано вплив марксистської економічної теорії на запровадження прискореної індустріалізації та побудови соціалізму під час правління Мао Цзедуну у період 1953–1976 рр.; визначено окремі положення теорії модернізації, неокласичної економічної теорії, австрійської та чиказької економічних шкіл, інституціоналізму, теорій прямих іноземних інвестицій, які знайшли своє відображення у ринковій трансформації та побудові соціалізму з китайською специфікою від Ден Сяопіна до Ху Цзіньтао з 1978 по 2012 рр.; виокремлено концепції західної економічної думки, які позначилися на формуванні інноваційної економіки та побудові «соціалізму з китайською специфікою в нову еру», зокрема, серед яких теорії: світових систем (модель «центр-периферія»), економічного зростання на основі інновацій, національної інноваційної системи, кластерів, відкритих та підпривних інновацій, інклюзивного розвитку (з 2012 року). Крім того, у статті представлено огляд ключових положень сучасної китайської економічної теорії, яка декларована головою КНР як «соціалізм з китайською специфікою у нову еру» і визначена китайськими вченими як «соціалістична економічна думка» Сі Цзіньпіна.

Мета статті полягає в аналізі розвитку китайської економічної науки та політики у другій половині ХХ – початку ХХІ ст. та визначенні впливу західної економічної думки на формування соціалізму з китайською специфікою. У статті застосовано історичний та загальнонаукові методи дослідження (синтез і аналіз, узагальнення, системний підхід).

Ключові слова: політична економія, західна економічна думка, Китай, соціалізм з китайською специфікою, нова ера Китаю.

Вступ. На початку ХХ ст. на основі ідей західної економічної думки в Китаї була запроваджена економіка як дисципліна та галузь досліджень. Це було зумовлено визнанням того, що провідні економічні теорії не можуть органічно розвиватися в місцевому контексті, особливо в «напівфеодальних і напівколоніальних суспільствах з обмеженим прогресом». Задля подолання цього розриву китайські економісти звернулися до західної економічної науки і запозичили їхні провідні системи та підходи з урахуванням особливостей розвитку Китаю. Так китайська економічна наука зазнала переходу від західної буржуазної економіки до марксистської економіки [Liu, 2018].

Результати. Представники китайської економічної думки другої половини ХХ ст. – початку ХХІ ст. поєднували принципи та підходи різних західних економічних теорій, відображаючи прагматичну та еkleктичну позицію у вирішенні викликів китайської економіки. Проте значним є вплив марксистської теорії на китайську

економічну науку і політику. Центральна ідеологія Комуністичної партії Китаю (КПК) – соціалізм з китайською специфікою – поєднує соціалізм з ринковими реформами та державним контролем. А розбудова соціалізму з китайською специфікою базується на таких стадіях розвитку країни, як: первинна стадія соціалізму (Мао Цзедун, Юй Гуанюань), стадія побудови середньозаможного суспільства (Сі Цзіньпін) та стадія побудови сучасної соціалістичної країни.

Разом з марксистською теорією в основу політики розбудови соціалізму з китайською специфікою лягли теорії та підходи китайських економістів, які зазнали впливу західної економічної думки (табл. 1)¹.

Юй Гуанюань, У Цзіньлянь, Лі Їнін вважаються першими теоретиками соціалістичних ринкових реформ у Китаї. Ідеї Юй Гуанюань охоплювали важливість індивідуальної ініціативи, підприємництва та розвитку ринкової економіки. Він виступав за децентралізацію, дерегуляцію та відкриття китайської економіки для зовнішньої торгівлі та інвестицій. Він був одним із перших прихильників концепції «соціалістичної ринкової економіки», яка прагнула поєднати елементи соціалізму та ринкового капіталізму [Yu, 2018]. У Цзіньлянь наголошував на важливості ринкових механізмів, конкуренції та приватного підприємництва. Лі Їнін просував «двоколіїну економічну систему», що поєднувала державний сектор із приватним сектором, та це дозволяло співіснувати плановому і ринковому механізмам в економіці. Також Лі був прихильником приватизації державних підприємств [Li Y., 2010].

У розробці та просуванні теорії нової структурної економіки ключову роль відігравали китайські економісти Юй Гуанюань та Лінь Джастін Їфу. Нова структурна економіка зосереджується на ролі економічної структури у сприянні сталому та інклюзивному зростанню на основі модернізації промисловості, технологічного прогресу та структурних перетворень як рушійних сил економічного розвитку.

Ідеї Чжан Вейїна полягають у лібералізації ринку, захисті прав власності, децентралізації, реформі освіти та ринковій фінансовій системі. Він наголошує на ролі ринків, прав власності та прийняття рішень на місцевому рівні у сприянні ефективності, інноваціям та економічному розвитку. На ідеї Мао Юйши, який був активним прихильником лібералізації китайської економіки та зменшення державного втручання, вплинули роботи західних економістів Ф. Гаєка та М. Фрідмана.

Фань Ган зробив вагомий внесок в економічні реформи та монетарну політику Китаю. Його ідеї базувалися на кейнсіанській економіці та монетаристській школі та полягали у державному втручанні й активній фіскальній політиці в управлінні китайською економікою.

Китайська економічна думка кінця ХХ – початку ХХІ ст. характеризується трьома ключовими особливостями [Yagi, 2018]:

1. *Марксистська теорія*: збереження впливу марксистської економічної теорії зумовлене університетською освітою, де це є обов'язковим курсом політичної економії (政治经济学), та потребами КПК у марксистських економістах для просування політичної ідеології.

¹ Важливо зазначити, що сучасна китайська економічна думка зазнала впливу різноманітних ідей і поглядів, включаючи марксистську теорію, соціалістичні принципи та прагматичні підходи до економічного розвитку. Згадані представники китайської економічної думки – це деякі з ключових, проте є низка економістів, науковців, які є послідовниками західних ідей, вони зробили значний внесок в еволюцію економічної науки та політики реформ у Китаї.

Зелений Іларіон, про політику на китайську комуністичну партію у період між війнами XX ст. – вересень ХХІ ст.

Зелений Іларіон	Професійна діяльність	Ключові роботи	Основні ідеї
Національна комуністична партія	Ван Уліань (1915-2011, 于光远) – державний символ комуністичної партії, народний письменник, політик, лідер руху за демократизацію комуністичної партії	Політична еволюція: Чистка комуністичної партії [于光远, 1982] До чого сприятимуть ринкові реформи [于光远, 1992]	– історія партії в різних контекстах: приватизація і корупція, націоналізм, комуністична Китай, – еволюція системи, яка веде до демократичної комуністичної партії, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)
Австрійська комуністична партія	Мас Еліан (1929 р.р., 茅于軾) – ліберальний лівий економіст і економіст ринку	Гамельн ліберальна партія: лібералізм, ринковий статус і права людини [Mas Y., 1984] II етап ринку в економіці Китаю з її політичними і соціальними реформами [Mas Y., 2005] Перехід до ринку [Mas Y., 2011]	– ринковий реформ та лібералізація свободи, – перехід від планової економіки до ринкової економіки, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)
Китайська комуністична партія	Чжан Вейлі (1959 р.р., 张维迎) – лідер руху за демократизацію комуністичної партії, народний письменник, політик	Цзянь Іань та партія (1989) [张维迎, 2006] Особисті переживання про Китай [张维迎, 2014] Китайський ринковий реформ та політику економічної реформи [张维迎, 2015] Роль ринку та лібералізація економіки в економічній реформі Китаю [张维迎, 2015] Транзитний період Китаю до ринкової економіки [Wu, 2009] Планова економіка: реформа Китаю [Wu, 2015]	– економіка Китаю, лібералізація та економічна реформа, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)
Китайська партія	Чань Іань (1953 р.р., 柴引)	Політична еволюція: реформа Китаю [Wu, 2015]	– економіка Китаю, лібералізація та економічна реформа, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)
Інституційна партія	Міао Дунцзян Іань (1952 р.р., 林毅夫) – лідер руху за демократизацію комуністичної партії	Висновки реформи та лібералізація економіки, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)	– економіка Китаю, лібералізація та економічна реформа, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)
Політична партія	Ли Іань (1950-2013, 厉以宁) – ринковий реформист, лівий економіст, політик	Висновки реформи та лібералізація економіки, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)	– економіка Китаю, лібералізація та економічна реформа, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)
Політична партія	Лян Дунцзян Іань (1952 р.р., 林毅夫)	Висновки реформи та лібералізація економіки, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)	– економіка Китаю, лібералізація та економічна реформа, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)
Політична партія	Чань Іань (1953 р.р., 柴引)	Висновки реформи та лібералізація економіки, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)	– економіка Китаю, лібералізація та економічна реформа, – роль реформи (співробітничати ринковий економіка)

Джерело: авторські дані

2. *Зосередженість на інституційній економіці та політичній економії:* впровадження політики реформ та відкритості в Китаї супроводжувалося розвитком ідей інституціоналізму. Зокрема, економістами Лінь Джастін Їфу, Чжан Вейїн, Лі Їнін та ін. були розвинуті та впроваджені в економічну політику Китаю: теорія нової структурної економіки, теорія трансакційних витрат, теорія прав власності, теорія контрактів і корпоративного управління, а також порівняльний інституційний аналіз (табл. 1).

3. *«Розкол» між прихильниками та критиками лібералізму щодо політики приватизації:* у 2004 році представники лібералізму підкреслювали ефективність приватизації, натомість критики вбачали у цьому процесі зростання нерівності у суспільстві, а також виступали проти інтеграції китайської економіки в глобальний ринок.

Вплив економічної думки на формування урядової політики КНР. Китайська економічна думка знаходить своє відображення у політиці уряду Китаю на кожній фазі реформ та розвитку. Тому доцільно розглядати формування економічної думки КНР через етапи трансформації моделі економічного розвитку: епоха прискореної індустріалізації та побудова соціалізму (1953–1976), ринкова трансформація і побудова соціалізму з китайською специфікою (1978–2012), інноваційна економіка і побудова соціалізму з китайською специфікою в нову еру (з 2012 року) [Drobotiuk, 2019].

Епоха прискореної індустріалізації та побудова соціалізму характеризується розвитком командно-адміністративної економіки, колективізацією, індустріалізацією, технологічною модернізацією, милітаризацією економіки та зовнішньоекономічною закритістю [Drobotiuk, 2019]. Цей час припадає на правління Мао Цзедуна (1893–1976), який зробив значний внесок у формування економічної думки. На його економічні ідеї, в основі яких колективна власність, централізоване планування та самозабезпечення, вплинули марксистські принципи [Мао Z., 1977]. Над впровадженням планової економіки та запровадженні політики Великого західного стрибка разом з Мао Цзедунном співпрацював Чень Юнь, який також відіграв ключову роль в економічних реформах наприкінці 1970-х років.

До 1979 року економічна політика Китаю формувалася за чотирма ключовими принципами. Ці принципи були спрямовані на досягнення егалітаризму через спільне володіння, збільшення виробничих зусиль шляхом масової мобілізації, координацію виробництва шляхом централізації та сприяння індустріалізації, одночасно зменшуючи залежність від капіталістичних націй. Однак надмірний акцент на принципах спільної власності та масової мобілізації призвів до здійснення Великого стрибка вперед і Культурної революції [Woo, 1999].

Провідним ідеологом етапу ринкової трансформації та побудови «соціалізму з китайською специфікою» є Ден Сяопін (1904–1997). Економічні реформи Ден Сяопіна наприкінці 1970-х і на початку 1980-х ознаменували структурні зміни для Китаю. Головна ідея «соціалізму з китайською специфікою» полягала у поєднанні соціалістичних принципів з ринковими реформами. В інтерв'ю у Time Ден Сяопін про співіснування ринкової економіки та соціалістичної держави зазначив, що «принципових суперечностей між соціалістичною системою і ринковою економікою немає. Питання полягає

в тому, який метод ми повинні використовувати для більш ефективного розвитку суспільних виробничих сил. І, звісно, у минулому старий підхід полягав у переході до планової економіки. Старий метод був хорошим методом, тому що добре мати план. Але за нашим досвідом минулих років ми виявили, що якщо займатися тільки плануванням, то розвиток суспільно продуктивних сил затримується. Отже, якщо ми зможемо поєднати планування та ринкову економіку, я думаю, що це допоможе звільнити сили суспільного виробництва та допоможе прискорити їх» [Deng, 1985]. В тому ж інтерв'ю Ден Сяопін наголосив, що «державна власність завжди має відігравати панівну роль в економіці» і це дозволить уникнути «поляризації» (багатих і бідних) та «триматися шляху процвітання» [Deng, 1985].

Загалом у період 1978–1992 рр. відбулися переломні моменти в економічній політиці:

- 1) «Чотири модернізації» – модернізація сільського господарства, промисловості, науки і технологій та оборони (1978 р.);
- 2) реформа сектору державних підприємств (1984 р.);
- 3) перехід економічної політики від реформаторів, орієнтованих на ринкову економіку, до консерваторів, які підтримували планову (1988 р.);
- 4) заява Ден Сяопіна під час його інспекційної поїздки південними прибережними провінціями у січні 1992 року про сумісність використання капіталістичних інструментів із соціалізмом (1992 р.) [Woo, 1999].

Політика «Чотирьох модернізацій» повинна була здійснюватися відповідно до таких принципів, як: соціалістичний шлях, диктатура пролетаріату, керівництво КПК і марксистсько-ленінська думка Мао Цзедуна. А також політика охоплювала чотири галузі: сільське господарство (підвищення продуктивності, земельні реформи та стимулювання фермерів до збільшення виробництва); промисловість (розвиток китайського промислового сектору, підвищення продуктивності, модернізація технологій та інфраструктури); оборона (зміцнення та нарощення обороноздатності); наука і технології (сприяння дослідженням і розробкам, технологічним досягненням, покращення освіти в галузі науки та технологій). Загалом політика «Чотирьох модернізацій» була спрямована на нарощення економічного потенціалу Китаю та перетворення на провідну економіку XXI ст.

Під впливом теорії модернізації, яка виникла в західній економічній думці в 1960-х рр., та досвідом індустріалізації Мао Цзедуна і політики «Чотирьох модернізацій», Ден Сяопіном було прийнято рішення розвитку всебічної та гармонійної соціалістичної модернізації. Окремі елементи західної теорії знайшли своє відображення: шлях індустріалізації; перехід від сільськогосподарської економіки до постіндустріальної економіки; створення інституції в економіці, політиці та суспільстві [Сао, 2009].

Невіддільною складовою частиною політики реформ та відкритості Ден Сяопіна є реінтеграція Китаю у світову економіку та зростання на основі експорту. З метою прискорення процесів економічного зростання уряд КНР прийняв рішення нарощувати обсяги зовнішньої торгівлі, відкриваючи свої ринки, а також сприяти залученню іноземних інвестицій [Drobotiuk, 2019]. Завдяки використанню недорогої робочої сили та залученню прямих іноземних інвестицій через спеціальні економічні зони (СЕЗ) Китай став великим

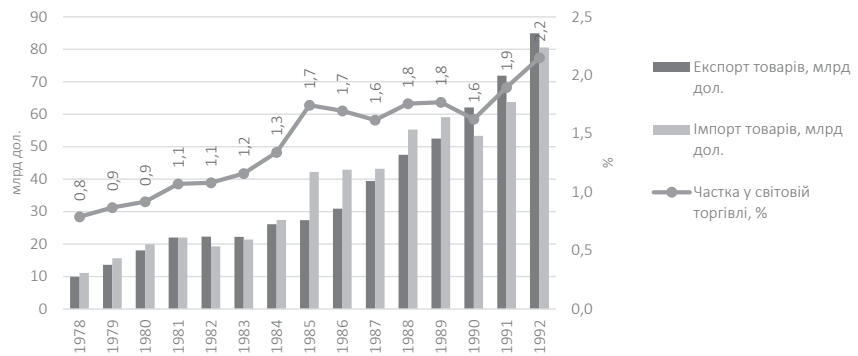

Рис. 1. Зовнішня торгівля товарами КНР у період 1978–1992 рр.

Джерело: складено автором на основі статистичних даних ЮНКТАД

експортером промислових товарів. Зокрема, частка Китаю у світовій торгівлі товарами зростає з 0,8% у 1978 р. до 2,2% у 1992 р. (див. рис. 1). Така модель розвитку відповідає японській парадигмі «летючих гусей», згідно з якою виробництво трудомістких товарів поступово переміщувалося з більш розвинутих економік до менш розвинених у міру зростання витрат.

Рішення про створення перших чотирьох пілотних спеціальних економічних зон для залучення іноземних інвестицій, нарощення та сприяння економічній лібералізації загалом було ухвалено у 1979 році. До перших СЕЗ увійшли Шеньчжень, Чжухай, Сямень, Гуандун. Ці зони пропонували сприятливі умови для іноземного бізнесу: податкові пільги, спрощене регулювання та розвинуту інфраструктуру. Такий підхід допоміг забезпечити зайнятість, збільшити промислове виробництво та створити валютні резерви.

Загалом для подальшого розвитку та створення нових типів спеціальних економічних зон (зони техніко-економічного розвитку, експортні, індустріальні, високотехнологічні зони), а також з метою формування підходу Китаю до залучення інвестицій китайські економісти спиралися на теорії та концепції прямих іноземних інвестицій. Зокрема, теорії ринкової влади С. Хаймера, інтернаціоналізації П. Баклі і М. Кассон, інвестиційного середовища В. Росту, еkleктична теорія Дж. Даннінга [Zhang, 2001]. Так, основними детермінантами залучення іноземних інвестицій у Китай стали розмір ринку, велика пропозиція дешевої робочої сили, інфраструктура, податкові пільги та зниження вхідних бар'єрів, спільне культурне походження (китайська діаспора) [Tseng, 2005].

Стратегія реформування державних підприємств полягала у частковій дерегуляції цін за допомогою структури подвійних цін (система «двоколіїного» ціноутворення) та децентралізації окремих повноважень прийняття рішень для керівників підприємств [Woo, 1999]. Система «двоколіїного» ціноутворення, яка була вперше запропонована у 1984 р. Чжан Вейіном, дозволяла поступовий перехід від централізовано планових цін до ринкових, при цьому деякі основні товари та послуги все ще підлягали державному контролю [Zhang, Cooper, Deng, Parker, Ruefli, 2010].

Результатом реформування державних підприємств став розвиток міських та сільських підприємств, діяльність яких відбувалася на локальному рівні,

переважно у сільській місцевості. Вони отримали більшу гнучкість і автономію порівняно з державними підприємствами з централізованим плануванням, а також відігравали вирішальну роль в економічних перетвореннях Китаю, залучаючи місцеві ресурси та підприємництво. Однак з часом такі підприємства стикнулися з такими проблемами, як обмежений доступ до капіталу, невідповідна інфраструктура та конкуренція з боку більших підприємств.

Після зміни прем'єра Державної ради КНР у 1987 році відбувся *перехід економічної політики від реформаторів, орієнтованих на ринкову економіку, до консерваторів, які підтримували планову*. Наслідками цього стали уповільнення економічного зростання, збільшення збитків державних підприємств та протестні настрої у суспільстві [Woo, 1999].

У січні 1992 р. під час інспекційної поїздки південними прибережними провінціями Ден Сяопін заявив про *сумісність використання капіталістичних інструментів із соціалізмом*. Переважна підтримка заклику Ден Сяопіна до реформ означала кінець економічної програми консервативної фракції.

У жовтні 1992 році 14-й Національний з'їзд КПК проголосив перемогу програми Ден Сяопіна щодо швидкої економічної трансформації та у Робочому звіті назвали його «головним архітектором соціалістичної реформи, відкритої політики та програми модернізації» [Saich, 1992]. Окрім цього, у Робочому звіті Цзян Цземінь (1926–2022) декларував введення концепції «соціалістичної ринкової економіки», яка замінила «планове, соціалістичне товарне господарство» [Saich, 1992]. Така концепція підкреслювала значення ринкових сил у разі збереження провідної ролі держави в економіці та збереженні державного контролю над ключовими стратегічними секторами. Таким чином, під керівництвом Цзян Цземіня продовжилася політика економічних реформ та відкритості Китаю для світового ринку.

Чжу Жунцзі (1928 р.н.) на посаді прем'єра КНР з 1998 по 2003 рр. здійснив низку економічних реформ, зокрема реструктуризацію державних підприємств, реформи фінансового сектору та вступ до Світової організації торгівлі. Чжу Жунцзі був відомий своїм жорстким, але прагматичним підходом до економічних реформ і відданістю модернізації економіки Китаю [BBC, 1998].

Ідеологом побудови «гармонійного суспільства», в основі якого збалансований економічний розвиток із соціальним прогресом, екологічною стійкістю та збереженням культури, став Ху Цзіньтао (1942 р.н.). Мета побудови гармонійного суспільства є центральною для соціалістичної економіки з китайською специфікою. Урядова економічна політика була спрямована на усунення нерівності доходів, сприяння сталому розвитку й інклюзивному зростанню, розширення внутрішнього споживання та соціальної згуртованості [新华网, 2005].

Третій етап – розвиток інноваційної економіки і побудова «соціалізму з китайською специфікою в нову еру». Цей етап припадає на початок правління Сі Цзіньпіна (1953 р.н.). Під його керівництвом було введено концепцію «китайської мрії», яка зосереджується на досягненні національного відродження та підвищення якості життя китайських громадян шляхом інновацій, технологічного прогресу та розвитку «середньозаможного суспільства» [Хі, 2015]. Продовжуючи політику реформ та відкритості, Сі Цзіньпін розгортає китайську Ініціативу «Один пояс, один шлях» побудови «суспільства єдиної долі» з метою закріпити роль Китаю на глобальній геополітичній арені [Ministry of Foreign Affairs of PRC, 2013]. Ця Ініціатива передбачає посилення економічних зв'язків і співпраці між Китаєм

і країнами вздовж стародавніх маршрутів Шовкового шляху. Через розвиток інфраструктури, сприяння торгівлі та інвестиційних проектів Китай прагне сприяти регіональній інтеграції та розширювати свій економічний вплив у всьому світі (глобалізація 2.0) [Bloomberg, 2017]. Така стратегія охоплює елементи теорій прямих іноземних інвестицій, зокрема розміщення китайських інвестицій у межах «Один пояс, один шлях», враховує розміри ринку країни-реципієнта та наявність недорогої робочої сили задля перенесення трудомісткої промисловості з Китаю до держав-учасниць Ініціативи [Chang, Li, Cheong, Goh, 2021]. Деякі вчені економічні відносини між Китаєм та країнами «Один пояс, один шлях» розглядають через модель «центр-периферія» І. Валлерстайна. Китай як основна рушійна сила та ініціатор вважається «центром», який володіє новітніми технологіями та капіталом, та прагне використати переваги для розвитку економічних зв'язків із країнами периферії. Країни периферії мають нижчі економічні показники, потребують розвитку інфраструктури та інвестицій, а потенційна вигода від участі в ініціативі для них – доступ до китайського капіталу та ринків Китаю [Murray, 2022; Chen, Zhang, Tang, Yu, 2023].

Задля досягнення «середньозаможного суспільства» Китай запровадив стратегічну промислову політику для сприяння розвитку ключових галузей і секторів. Шляхом державного планування уряд надав підтримку таким галузям, як телекомунікації, інформаційні технології, відновлювана енергетика та високошвидкісна залізниця [Wei, 2020]. Цей підхід був спрямований на підвищення конкурентоспроможності Китаю, сприяння інноваціям і досягнення промислової модернізації. Зокрема, стратегія «Зроблено в Китаї – 2025», запроваджена у 2015 році, є комплексною основою промислової політики, зосередженою на перетворенні Китаю на світового лідера передових виробничих галузей. Відповідно до концепції «Індустрії 4.0» К. Шваба стратегія «Зроблено в Китаї – 2025» передбачає інтеграцію передових технологій виробництва та цифрових технологій у традиційні галузі промисловості, а також модернізацію національної промисловості для просування вгору по ланцюжку створення вартості. «Зроблено в Китаї – 2025» спрямована на зменшення залежності Китаю від іноземних технологій і підвищення його конкурентоспроможності у високотехнологічних секторах [国务院, 2015].

Ключовими механізмами реалізації стратегії є:

- податкові, торговельні та інвестиційні стимули (податкові пільги підприємствам, які здійснюють дослідження і розробки);
- спільні підприємства з іноземними інвесторами;
- державні субсидії (фонди, які створені центральними та місцевими органами влади у партнерстві з приватним венчурним капіталом для інвестування у визначені державою пріоритетні галузі, станом на початок 2020 р. нараховувалося 1800 фондів з цільовим капіталом 1,5 трлн дол. та залученими інвестиціями 627 млрд дол. [Sutter, 2023]);
- злиття та поглинання іноземних компаній державними фондами (залучення досвіду іноземних компаній, інтелектуальної власності, талантів і використання зв'язків з постачальниками та клієнтами);
- трансфер технологій, патентування, ліцензування технологій;
- навчання, розвиток талантів (заохочення повернення емігрантів до КНР, відкриття науково-дослідних центрів китайськими технологічними гігантами як у Китаї, так і за кордоном, а також співпраця компаній з університетами).

У стратегії «Зроблено в Китаї – 2025» знайшли своє відображення окремі положення таких західних теорій та концепцій, як: *теорія економічного розвитку на основі інновацій Й. Шумпетера* (визначна роль інновацій як рушія економічного розвитку, та політика, спрямована на заохочення досліджень і розробок, а також сприяння підприємництву та стартапам); *національні інноваційні системи В. Лундвала, Р. Аткинсона* (взаємозв'язок та співпраця між урядом, державними підприємствами, приватним бізнесом, фондами, науково-дослідними інститутами й університетами для стимулювання технологічного прогресу та промислової модернізації); *кластери М. Портера* (розвиток галузевих кластерів для посилення співпраці, обміну знаннями у високотехнологічних секторах); *відкриті інновації Г. Чесброу* (сприяння використанню відкритих інновацій через співпрацю китайських та міжнародних компаній для доступу до передових технологій і знань); *підривні інновації К. Крістенсена* (стимулювання розвитку революційних інновацій у ключових секторах задля забезпечення конкурентних переваг і економічного зростання).

У липні 2016 році під час виступу на Симпозіумі експертів з економічної ситуації Сі Цзіньпін зазначив, що «для підтримки та розвитку соціалістичної політичної економії з китайською специфікою необхідно орієнтуватися на марксистську політичну економію, узагальнювати й удосконалювати величезний практичний досвід реформ Китаю, відкритості та соціалістичної модернізації, спираючись на корисні елементи західної економіки» [习近平, 2016].

У 2017 році на 19-му Національному з'їзді КПК Сі Цзіньпін проголосив ідею «соціалізму з китайською специфікою в нову еру», що наголошує на необхідності високоякісного розвитку, подолання бідності, зростання, орієнтованого на інновації, екологічної стійкості та побудови сучасної соціалістичної країни [Хі, 2017]. Китайські вчені назвали «соціалізм з китайською специфікою в нову еру» «соціалістичною економічною думкою» Сі Цзіньпіна та узагальнили ключові положення: 1) теоретичною основою є марксистська політична економія; 2) наслідування та розвиток ідей Мао Цзедуна; 3) звернення до китайської традиційної культури; 4) використання сприятливого досвіду західної економіки та сучасної капіталістичної економіки [Zhang, 2021; Tian, Li, 2022]. У «соціалістичній економічній думці» підкреслюється центральна роль КПК у керуванні розвитком Китаю, підтримці соціальної стабільності та досягненні основи «китайської мрії» – «цілей двох сторіч» побудови «середньозаможного суспільства» до 2021 року та повністю розвиненої соціалістичної країни до 2049 року. А також «соціалізм з китайською специфікою в нову еру» визнає нові виклики та пріоритети, які виникли після впровадження «соціалізму з китайською специфікою».

Задля досягнення «китайської мрії» та у відповідь на американо-китайське торговельне протистояння у травні 2020 року китайським урядом була запроваджена стратегія «подвійної циркуляції», що передбачає внутрішнє (збільшення внутрішнього споживання та зміцнення внутрішнього ринку) та міжнародне (розширення зовнішньої торгівлі та інвестицій) зростання. Проте ключовою рушійною силою економічного розвитку повинно стати саме внутрішнє споживання. Стимулювання внутрішнього попиту, зокрема споживання, базується на кейнсіанських принципах підвищення сукупного попиту в періоди економічного спаду [Lin, Wang, 2022].

У контексті забезпечення інноваційного розвитку Китаю особливого значення набуває формування цифрової економіки. Під керівництвом Сі Цзіньпіна було запроваджено політику підтримки технологічних компаній, просування

цифрової інфраструктури та досліджень і розробок нових технологій, таких як штучний інтелект, великі дані, 5G та 6G. Зокрема, в рамках Чотирнадцятого п'ятирічного плану на 2021–2025 рр. Китай запровадив план розвитку цифрової економіки на п'ять років, який передбачає збільшення частки доданої вартості основних галузей цифрової економіки у ВВП до 10% у 2025 році (7,8% – у 2020) [Xinhua, 2022]. У лютому 2023 року китайський уряд оприлюднив План сприяння цифровому розвитку до 2035 року, згідно з яким до 2025 року планується розвиток цифрового Китаю з ефективним взаємозв'язком цифрової інфраструктури, вдосконаленою цифровою економікою та інноваціями у цифрових технологіях; до 2035 – світове лідерство у цифровому розвитку [Xinhua, 2023].

Таким чином, невід'ємними елементами «соціалізму з китайською специфікою у нову еру» є: розширення відкритості КНР, людиноцентризм та побудова середньозаможного суспільства, ліквідація бідності у сільській місцевості, захист довкілля, формування армії світового класу та інноваційної нації [Drobotiuk, 2019].

Висновки. Окремі принципи неокласичної теорії економіки були включені в політичні рішення для сприяння ринковим реформам та економічному розвитку Китаю. Уряд вжив таких заходів, як лібералізація цін, відкриття міжнародної торгівлі та заохочення участі приватного сектору. Ця політика була спрямована на посилення ринкової конкуренції, підвищення ефективності та залучення іноземних інвестицій. Акцент на економічній лібералізації та ринкових реформах був ключовою рисою економічної трансформації Китаю.

Ринкові реформи в Китаї під керівництвом Ден Сяопіна включили елементи вільного ринкового капіталізму у соціалістичну структуру країни. Були впроваджені такі політики, як створення спеціальних економічних зон, відкриття для іноземних інвестицій, приватизація державних підприємств, заохочення підприємництва та інновацій. Ці реформи були спрямовані на прискорення економічного зростання, підвищення ефективності та підвищення рівня життя.

Разом із тим деякі принципи кейнсіанської економіки, які зосереджувалися на державному втручанні для управління сукупним попитом і стабілізації економіки, були прийняті урядом Китаю в періоди економічного спаду або нестабільності, зокрема під час світової фінансової кризи у 2008–2009 роках та глобальної пандемії COVID-19. У відповідь на економічні виклики уряд запровадив механізми фіскального стимулювання, збільшив державні витрати на інфраструктуру та надав фінансову підтримку ключовим галузям промисловості. Наприклад, Китай запустив масштабний пакет стимулів для підвищення внутрішнього попиту та підтримки економічної стабільності.

Під керівництвом Сі Цзіньпіна закріпився пріоритет на внутрішньому розвитку у разі збереження зовнішньої відкритості Китаю («подвійна циркуляція»), а також нагальне значення надається інноваційному розвитку. Сучасний етап розвитку китайської економічної політики характеризується декларованою «соціалістичною економічною думкою» Сі Цзіньпіна, яка базується на соціалістичній ринковій системі економіки, якісному економічному та соціальному розвитку, інноваціях, інклюзивному зростанні.

Реалізація Китаєм цих теорій була симбіозом як західних ідей, так і соціалістичного контексту Китаю. Уряд Китаю адаптував і вибірково застосовував ці теорії відповідно до своїх цілей розвитку, зберігаючи баланс між ринковими реформами та державним втручанням.

Таблиця 2

Макроекономічні показники КНР, 1953–2022 рр.

Керівники КНР	Мао Цзедун	Хуа Гофен	Ху Яобан	Чжао Цзян	Цзян Цземінь	Ху Цзіньтао	Сі Цзіньпін
Період	1943–1976	1976–1981	1981–1982 1982–1987	1987–1989	1989–2002	2002–2012	з 2012
Ідеологи-реформатори Період		Ден Сяопін 1978–1997					
Середньорічні темпи зростання ВВП, %	6,4*	6,4	10,6	9	9,1	10,4	6,4
ВВП**, трлн дол.	0,15	0,29	0,33	0,46	1,47	8,56	17,99
Частка китайського ВВП у світовому**, %	2	2	2	2	4	11	17
ВВП на душу**, дол.	164,3	287,3	294,3	395,6	1132,4	5537,6	12814
Розподіл ВВП**, %, у т.ч.:							
– первинний сектор господарства	32,8	31,8	26,8	25	15,3	10,1	7,3
– вторинний сектор господарства	45,4	46,4	43,9	43	50,4	45,3	39,9
– сфера послуг	21,7	21,8	29,3	32	34,3	44,6	52,8
Прямі іноземні інвестиції**, млрд дол.	n/a	0,3	2,3	3,4	52,7	121,1	189,1
Прямі закордонні інвестиції**, млрд дол.	n/a	n/a	0,7	0,8	2,5	87,8	116,9
Експорт**, млрд дол.	6,9	22	39,5	52,5	325,6	2048,7	3563,1
Імпорт**, млрд дол.	6,7	22	43,2	59,1	295,2	1818,4	2691,4

Примітки: * – статистичні дані з 1953 року; ** – дані на кінець періоду правління, проте для каденції Сі Цзіньпіна на кінець 2022 року. Джерело: National Bureau of Statistics of China, UNCTADstat, World Bank

ЛІТЕРАТУРА

BBC. The laughing prime minister. 1998, available at: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/66108.stm>.

Bloomberg. Xi's New Silk Road Forum Sets Chinese Tone for Globalization 2.0. 2017, available at: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-05-09/xi-s-new-silk-road-forum-sets-chinese-tonefor-globalization-2-0>.

Cao F. Modernization Theory and China's Road to Modernization, *Chinese Studies in History*. 2009. Vol. 43. № 1, P. 7–16. DOI: 10.2753/csh0009-4633430101.

Chang L., Li J., Cheong K.-C., Goh L.-T. Can Existing Theories Explain China's Outward Foreign Direct Investment in Belt and Road Countries. *Sustainability*. 2021. Vol. 13 № 3. P. 1389. DOI:10.3390/su13031389.

Chen W., Zhang H., Tang Z., Yu Z. Assessing the structural connectivity of international trade networks along the “Belt and Road”. *PLoS ONE*. 2023. Vol. 18. № 3. DOI: 10.1371/journal.pone.0282596.

Cohn S. Evolution of Chinese economics education 1978–2000. *Competing Economic Paradigms in China: The Co-Evolution of Economic Events, Economic*

Theory and Economics Education, 1976–2016. London : Routledge. 2017. P. 234–262.

CPC. October 12–18, 1992: 14th National Congress of CPC convened. 1992, available at: https://www.chinadaily.com.cn/china/19thcpcnationalcongress/2011-10/12/content_29715214.htm.

Cui Z. Making Sense of the Chinese “Socialist Market Economy”: A Note. *Modern China*. 2012. Vol. 38. № 6. P. 665–676. DOI: 10.1177/0097700412459700.

Deng X. An interview with Deng Xiaoping: “You should give them the power to make money”. *Time*. 1985, available at: <https://content.time.com/time/subscriber/article/0,33009,1050524-1,00.html>.

Drobotiuk O. Evolution of China’s Economic Development Model. *Chinese Studies*. 2019. №1. P. 76–93. DOI: 10.15407/chinesest2019.01.076.

Fan G., Hope N.C. The role of state-owned enterprises in the Chinese economy. China–US 2022. 2013, available at: <https://www.chinausfocus.com/2022/wp-content/uploads/Part+02-Chapter+16.pdf>.

Fang F. A reflection on borrowing from western economics. *China Political Economy*. 2019. Vol. 2. № 2. P. 238–257. DOI: 10.1108/CPE-10-2019-0023.

Hong Y. Socialist political economy with Chinese characteristics in a new era. *China Political Economy*. 2020. № 3. P. 259–277. DOI: 10.1108/CPE-10-2020-0017.

Li W. Maoist Economics. *The New Palgrave Dictionary of Economics*. London : Palgrave Macmillan, 2018. P. 8188–8197. DOI: 10.1057/978-1-349-95189-5_2389.

Li Y. Economic Reform and Development in China. Cambridge : Cambridge University Press, 2012. DOI:10.1017/CBO9781139162203.

Li Y. Economic Reform and Development the Chinese Way. Foreign Language Teaching and Research Press, 2010.

Lin J.Y., Wang X. Dual Circulation: a New Structural Economics view of development. *Journal of Chinese Economic and Business Studies*. 2022. Vol. 20. № 4. P. 303–322. DOI: 10.1080/14765284.2021.1929793.

Lin J.Y. Against the Consensus: Reflections on the Great Recession, and Demystifying the Chinese Economy. Cambridge : Cambridge University Press, 2013.

Lin J.Y. Economic Development and Transition: Thought, Strategy, and Viability. Beijing : Peking University, 2009.

Lin J.Y. New Structural Economics: A Framework for Rethinking Development. Washington, D.C. : The World Bank, 2012, available at: <https://www.nse.pku.edu.cn/attachments/b655e800b4bf4b44916436958f2abbb2.pdf>.

Liu W. Combining Marxism and China’s practices for the development of a socialist political economy with Chinese characteristics. *China Political Economy*. 2018. № 1. P. 30–44. DOI: 10.1108/CPE-09-2018-001.

Mao Y. Fifty years of China’s economy with its background in politics and society. *China’s future: constructive partner or emerging threat?* / Carpenter T.G., Dorn J.A.. Washington D.C. : Cato Institute, 2000. P. 9–27.

Mao Y. Liberal Voices from China: Liberalism, Equal Status, and Human Rights. *Journal of Democracy*. 1998. Vol. 9. № 4. P. 20–23.

Mao Y. The Paradox of Morality. / T.G. Palmer, *The Morality of Capitalism: What Your Professors Won’t Tell You*. Ottawa, Illinois : Jameson Books, 2011. P. 43–54.

Mao Z. Mao Tse-tung's speech 'On the Ten Major Relationships'. *China Report*. 1977. Vol.13. № 1. P. 58–74. DOI: 10.1177/000944557701300109.

Ministry of Foreign Affairs of PRC. *President Xi Jinping Delivers Important Speech and Proposes to Build a Silk Road Economic Belt with Central Asian Countries*. 2013, available at: <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/qwyw/hyygd/1849.htm>.

Murray C. An analysis of China's Belt and Road initiative and its neo-colonial ambitions. *Routes*. 2022. Vol. 2. № 3. P. 176–182.

Saich T. The Fourteenth Party Congress: A Programme for Authoritarian Rule. *The China Quarterly*. 1992. № 132. P. 1136–1160. DOI: 10.1017/s0305741000045574.

Sutter K.M. "Made in China 2025" Industrial Policies: Issues for Congress". 2023, available at: <https://sgp.fas.org/crs/row/IF10964.pdf>.

Tian G., Li Y. On Xi Jinping's Socialist Economic Thoughts. *Theoretical Economics Letters*. 2022. No.12. P. 240–257. DOI: 10.4236/tel.2022.121014.

Tseng W.S. Foreign Direct Investment in China: Some Lessons for Other Countries", *China: Competing in the Global Economy* / in Tseng W.S., Rodlauer M. (Ed.). International Monetary Fund, 2003. Pp. 68–88. DOI: 10.5089/9781589061781.071.

Wei J. China's Industrial Policy: Evolution and Experience. UNCTAD, 2020, available at: https://unctad.org/system/files/official-document/BRI-Project_RP11_en.pdf.

Woo W.T. The Economics and Politics of Transition to an Open Market Economy: China. OECD, 1999, available at: <https://www.oecd.org/dev/1921928.pdf>.

Wu J. China's Economic Reform Process/ 2nd ed. Encyclopedia of China Publishing House, 2023.

Wu J. China's Long March Toward a Market Economy. Shanghai : Shanghai Book Traders, 2009.

Wu J. Understanding and Interpreting Chinese Economic Reform. Texere, 2005.

Xi J. Secure a Decisive Victory in Building a Moderately Prosperous Society in All Respects and Strive for the Great Success of Socialism with Chinese Characteristics for a New Era. 2017, available at: www.xinhuanet.com/english/download/Xi_Jinping's_report_at_19t_CPC_National_Congress.pdf.

Xi J. The Chinese Dream Is a Dream of the People. 2015, available at: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/topics_665678/zggcddwjw100ggs/xsd/202208/t20220826_10754300.html.

Xinhua. China unveils plan to boost digital economy in 2021-2025 period. 2022, available at: <https://english.news.cn/20220112/4a0801b5429144a7b390e868ee6c23fb/c.html>.

Xinhua. China unveils plan to promote digital development. 2023, available at: https://english.www.gov.cn/policies/latestreleases/202302/28/content_WS63fd33a8c6d0a757729e752c.html.

Yagi K. Economics in China. *The New Palgrave Dictionary of Economics*. London : Palgrave Macmillan, 2018. DOI: 10.1057/978-1-349-95189-5_2135.

Yu G. Chinese Economists on Economic Reform – Collected Works of Yu Guangyuan. Routledge, 2018.

Zhang K.H. How does foreign direct investment affect economic growth in China?. *The Economics of Transition*. 2001. Vol. 9. № 3. P. 679–693. DOI: 10.1111/1468-0351.00095.

Zhang Y.G. Original Contribution of Xi Jinping's Economic Thought on Socialism with Chinese Attributes for a New Era. *The Northern Forum*. 2021. № 1. P. 64–71.

Zhang W. The Logic of the Market: An Insider's View of Chinese Economic Reform / trans. from Chinese M. Dale. Cato Institute, 2015.

Zhang W. The Power of Concept: What Determines China's Future? Northwest University Press, 2014.

Zhang W., Cooper W., Deng H., Parker B.R., Ruefli T.W. Entrepreneurial talent and economic development in China. *Socio-Economic Planning Sciences*. 2010. Vol. 44. № 4. P. 178–192. DOI: 10.1016/j.seps.2010.04.003.

习近平. 习近平主持召开经济形势专家座谈会. 人民网—人民日报. 2016, available at: <http://cpc.people.com.cn/n1/2016/0709/c64094-28539271.html>.

于光远. 社会主义市场经济主体论: 札记. 中国财政经济出版社, 1992.

于光远. 政治经济学: 资本主义部分. 天津人民出版社, 1982.

国务院 中国制造2025. 2015, available at: https://www.gov.cn/zhengce/content/2015-05/19/content_9784.htm.

张维迎价格、市场与企业家. 北京大学出版社, 2006.

新华网. 胡锦涛关于构建社会主义和谐社会讲话全文. 2005, available at: https://www.gov.cn/ldhd/2005-06/27/content_9700.htm.

樊纲. 渐进改革的政治经济学分析. 上海远东出版社, 1996.

REFERENCES

BBC (1998), “The laughing prime minister”, available at: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/66108.stm>.

Bloomberg (2017), “Xi's New Silk Road Forum Sets Chinese Tone for Globalization 2.0”, available at: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-05-09/xi-s-new-silk-road-forum-sets-chinese-tone-for-globalization-2-0>.

Cao F. (2009), “Modernization Theory and China's Road to Modernization”, *Chinese Studies in History*, Vol. 43. № 1, pp. 7–16, doi: 10.2753/csh0009-4633430101.

Chang L., Li J., Cheong K.-C., Goh L.-T. (2021), “Can Existing Theories Explain China's Outward Foreign Direct Investment in Belt and Road Countries”, *Sustainability*, Vol. 13. № 3, p. 1389, doi: 10.3390/su13031389.

Chen W., Zhang H., Tang Z., Yu Z. (2023), “Assessing the structural connectivity of international trade networks along the “Belt and Road””, *PLoS ONE*, Vol. 18. № 3, doi: 10.1371/journal.pone.0282596.

Cohn S. (2017), “Evolution of Chinese economics education 1978–2000”, in Cohn, S. (Ed.), *Competing Economic Paradigms in China: The Co-Evolution of Economic Events, Economic Theory and Economics Education, 1976–2016*, Routledge, London.

CPC (1992), “October 12–18, 1992: 14th National Congress of CPC convened”, available at: https://www.chinadaily.com.cn/china/19thcpcnationalcongress/2011-10/12/content_29715214.htm.

Cui Z. (2012), “Making Sense of the Chinese “Socialist Market Economy”: A Note”, *Modern China*, Vol. 38. No. 6, 665–676, doi: 10.1177/0097700412459700.

Deng X. (1985), “An interview with Deng Xiaoping: You should give them the power to make money”, interviewed by Time, available at: <https://content.time.com/time/subscriber/article/0,33009,1050524-1,00.html>.

Drobotiuk O. (2019), “Evolution of China's Economic Development Model”, *Chinese Studies*, No. 1, pp. 76–93, doi: 10.15407/chinesest2019.01.076.

Fan G. (1996), *Jianjin gaige de zhengzhi jingji xue fenxi*, Shanghai yuandong chu ban she. (In Chinese).

Fan G., Hope N.C. (2013), “The role of state-owned enterprises in the Chinese economy”, *China-US 2022*, available at: <https://www.chinausfocus.com/2022/wp-content/uploads/Part+02-Chapter+16.pdf>.

Fang F. (2019), “A reflection on borrowing from western economics”, *China Political Economy*, Vol. 2. No. 2, pp. 238–257, doi: 10.1108/CPE-10-2019-0023.

Guowuyuan (2015), “Zhongguo zhizao 2025”, available at: https://www.gov.cn/zhengce/content/2015-05/19/content_9784.htm (In Chinese).

Hong Y. (2020), “Socialist political economy with Chinese characteristics in a new era”, *China Political Economy*, № 3, pp. 259–277. doi: 10.1108/CPE-10-2020-0017.

Li W. (2018), “Maoist Economics”, *The New Palgrave Dictionary of Economics*, PalgraveMacmillan, London, pp. 8188–8197, doi: 10.1057/978-1-349-95189-5_2389.

Li Y. (2010), *Economic Reform and Development the Chinese Way*, Foreign Language Teaching and Research Press.

Li Y. (2012), *Economic Reform and Development in China*, Cambridge University Press, Cambridge, doi: 10.1017/CBO9781139162203.

Lin J.Y., Wang X. (2022), “Dual Circulation: a New Structural Economics view of development”, *Journal of Chinese Economic and Business Studies*, Vol. 20. № 4, pp. 303–322, doi: 10.1080/14765284.2021.1929793.

Lin J.Y. (2009), *Economic Development and Transition: Thought, Strategy, and Viability*, Peking University, Beijing.

Lin J.Y. (2012), *New Structural Economics: A Framework for Rethinking Development*, The World Bank, Washington, D.C., available at <https://www.nse.pku.edu.cn/attachments/b655e800b4bf4b44916436958f2abbb2.pdf>.

Lin J.Y. (2013), *Against the Consensus: Reflections on the Great Recession, and Demystifying the Chinese Economy*, Cambridge University Press, Cambridge.

Liu W. (2018), “Combining Marxism and China’s practices for the development of a socialist political economy with Chinese characteristics”, *China Political Economy*, № 1, pp. 30–44. doi: 10.1108/CPE-09-2018-001.

Mao Y. (1998), “Liberal Voices from China: Liberalism, Equal Status, and Human Rights”, *Journal of Democracy*, Vol. 9. № 4, pp. 20–23.

Mao Y. (2000), “Fifty years of China’s economy with its background in politics and society”, in Carpenter, T., Dorn J. (Ed.), *China’s future: constructive partner or emerging threat?* Cato Institute, Washington D.C., pp. 9–27.

Mao Y. (2011), “The Paradox of Morality”, in Palmer T. (Ed.), *The Morality of Capitalism: What Your Professors Won’t Tell You*, Jameson Books, Ottawa, Illinois, pp. 43–54.

Mao Z. (1977), “Mao Tse-tung’s speech ‘On the Ten Major Relationships’”, *China Report*, Vol. 13. № 1, 58–74, doi: 10.1177/000944557701300109.

Ministry of Foreign Affairs of PRC. (2013). “President Xi Jinping Delivers Important Speech and Proposes to Build a Silk Road Economic Belt with Central Asian Countries”, available at Belt and Road Portal: <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/qwyw/hyygd/1849.htm>.

Murray C. (2022), “An analysis of China’s Belt and Road initiative and its neo-colonial ambitions”, *Routes*, Vol. 2. № 3, pp. 176–182.

Saich T. (1992), “The Fourteenth Party Congress: A Programme for Authoritarian Rule”, *The China Quarterly*, Vol. 132, pp. 1136–1160. doi: 10.1017/s0305741000045574.

Sutter K.M. (2023), ““Made in China 2025” Industrial Policies: Issues for Congress”, available at: <https://sgp.fas.org/crs/row/IF10964.pdf>.

Tian G., Li Y. (2022), “On Xi Jinping’s Socialist Economic Thoughts”, *Theoretical Economics Letters*, №12, pp. 240–257, doi: 10.4236/tel.2022.121014.

Tseng W.S. (2003), “Foreign Direct Investment in China: Some Lessons for Other Countries”, in Tseng W.S., Rodlauer M. (Ed.), *China: Competing in the Global Economy*, International Monetary Fund, pp. 68–88, doi: 10.5089/9781589061781.071.

Wei J. (2020), *China’s Industrial Policy: Evolution and Experience*, UNCTAD, available at: https://unctad.org/system/files/official-document/BRI-Project_RP11_en.pdf.

Woo W.T. (1999), *The Economics and Politics of Transition to an Open Market Economy: China*, OECD, available at: <https://www.oecd.org/dev/1921928.pdf>.

Wu J. (2005), *Understanding and Interpreting Chinese Economic Reform*, Texere.

Wu J. (2009), *China’s Long March Toward a Market Economy*, Shanghai Book Traders, Shanghai.

Wu J. (2023), *China’s Economic Reform Process*, 2nd ed., Encyclopedia of China Publishing House.

Xi J. (2016), “Xi Jinping zhuchi zhaokai jingji xingshi zhuanjia zuotan hui”, *Renmin ribao*, available at: <http://cpc.people.com.cn/n1/2016/0709/c64094-28539271.html> (In Chinese).

Xi J. (2015), “The Chinese Dream Is a Dream of the People”, available at: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/topics_665678/zggcddwjw100ggs/xsd/202208/t20220826_10754300.html.

Xi J. (2017), “Secure a Decisive Victory in Building a Moderately Prosperous Society in All Respects and Strive for the Great Success of Socialism with Chinese Characteristics for a New Era”, available at: www.xinhuanet.com/english/download/Xi_Jinping’s_report_at_19t_CPC_National_Congress.pdf.

Xinhua (2022), “China unveils plan to boost digital economy in 2021-2025 period”, available at: <https://english.news.cn/20220112/4a0801b5429144a7b390e868ee6c23fb/c.html>.

Xinhua (2023), “China unveils plan to promote digital development”, available at: https://english.www.gov.cn/policies/latestreleases/202302/28/content_WS63fd33a8c6d0a757729e752c.html.

Xinhua (2005), “Hujintao guanyu goujian shehui zhuyi hexie shehui jianghua quanwen”, available at: https://www.gov.cn/ldhd/2005-06/27/content_9700.htm (In Chinese).

Yagi K. (2018), “Economics in China”, *The New Palgrave Dictionary of Economics*, Palgrave Macmillan, London, doi: 10.1057/978-1-349-95189-5_2135.

Yu G. (1982), *Zhengzhi jingji xue: Ziben zhuyi bufen*, Tianjin renmin chubanshe. (In Chinese).

Yu G. (1992), *Shehui zhuyi shichang jingji zhutilun: Zhaji*, Zhongguo caizheng jingji chubanshe. (In Chinese).

Yu G. (2018), *Chinese Economists on Economic Reform – Collected Works of Yu Guangyuan*, in C.D. Foundation (Ed.), Routledge.

Zhang K.H. (2001), “How does foreign direct investment affect economic growth in China?”, *The Economics of Transition*, Vol. 9 № 3, pp. 679–693, doi: 10.1111/1468-0351.00095.

Zhang W. (2006), *Jiage, shichang yu qiye jia*, Beijing daxue chuban she. (In Chinese).

Zhang Y.G. (2021), “Original Contribution of Xi Jinping’s Economic Thought on Socialism with Chinese Attributes for a New Era”, *The Northern Forum*, № 1, pp. 64–71.

Zhang W. (2014), *The Power of Concept: What Determines Chinas Future?*, Northwest University Press.

Zhang W. (2015), *The Logic of the Market: An Insider’s View of Chinese Economic Reform*, translated by Dale, M., Cato Institute.

Zhang W., Cooper W., Deng H., Parker B.R., Ruefli T.W. (2010), “Entrepreneurial talent and economic development in China”, *Socio-Economic Planning Sciences*, Vol. 44. № 4, pp. 178–192, doi: 10.1016/j.seps.2010.04.003.

Стаття надійшла до редакції 10.05.2023 р.

UDC 82-95

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2023.02.098>

CAO PI “DIAN LUN. LUN WEN”

I. Kostanda

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor

Kyiv National Linguistic University

73, Velyka Vasylkivska str., Kyiv, 07380, Ukraine

kostanda.iryana@ukr.net

Cao Pi (曹丕, 187–226) is the second son of the great general Cao Cao (曹操, 155–220) and the first emperor of the Wei (魏, 220–265) dynasty. Although Cao Pi gained power in a struggle with his younger brother Cao Zhi (曹植, 192–232), his rule was relatively stable and successful. He focused on strengthening the Wei state’s military, political, and economic positions, carried out administrative reforms, and helped develop literature and culture.

In addition to his political activities, Cao Pi was also known as one of the most talented poets and writers of his time. Even in his youth, Cao Pi was noted for his great talent and abilities in literature, music and painting. He wrote more than a hundred poems, which were distinguished by unique rhymes and rhythmic system, but were written in a simple and concise language. Cao Pi’s most famous poem, “Song of Yan” (《燕歌行》) is considered the earliest example of a heptad verse. It has been completely preserved in a seven-syllable form, which is distinguished by the unique rhythm and rhyme of each stanza. The poem reflects the atmosphere of chaos and wandering at the end of the Eastern Han era and expresses the bitterness and sadness of divorced men and women.

In his prose, Cao Pi addressed various topics such as historical events, philosophy, moral issues, and human relationships. He also wrote critical essays in which he analyzed and evaluated the works of other writers of his time. His most famous work is the treatise “Dian Lun. Lun wen” (《典论·论论》, lit. “Discussion of the classics. Critical articles”). This is a collection of essays on political, social, cultural and other topics, which consists of twenty special articles. One of these essays – “Lun Wen” – is the first theoretical work on the history of Chinese stylistics and literary criticism, only it has reached our time, all the others have been lost. The treatise was written during the time when Cao Pi was the heir to the throne; this fact influenced the ideas presented in the work: literature, although it had a very important place in Chinese culture, was raised to an unprecedentedly high level thanks to this treatise. Cao Pi believed that literary works were “relevant to the business of governing the country” and also called them “a great achievement that can be handed down to future generations», he ranked literary works above “glory and happiness”, “splendid speeches of historians” and power high-ranking officials. This statement made it possible to codify

© 2023 I. Kostanda; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of The Chinese Studies. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

the significant value of literature and became a major breakthrough in the development of literature and the manifestation of literary consciousness, and also influenced the flourishing of literary creativity, theory and criticism in subsequent generations.

Key words: Cao Pi, essay, ancient Chinese literature, literary criticism, literary studies.

ЦАО ПІ «ДЯНЬ ЛУНЬ. ЛУНЬ ВЕНЬ»

I. O. Костанда

Цао Пі (曹丕, 187–226 pp.) – другий син великого полководця Цао Цао (曹操, 155–220 pp.) та перший імператор династії Вей (魏, 220–265 pp.). Хоча Цао Пі отримав владу в результаті боротьби зі своїм молодшим братом Цао Чжи (曹植, 192–232 pp.), його управління було відносно стабільним і успішним. Він зосередився на зміцненні військових, політичних та економічних позицій держави Вей, проводив адміністративні реформи та допомагав розвитку літератури та культури.

Окрім своєї політичної діяльності, Цао Пі був також відомий як один з найталановитіших поетів та літераторів свого часу. Ще в юності Цао Пі відзначався великим талантом і здібностями у літературі, музиці та живописі. Він написав понад сто віршів, які відрізнялися унікальними римами та ритмічною системою, але при цьому були написані простою та лаконічною мовою. Найвідоміша поема Цао Пі «Пісня про Янь» («燕歌行») вважається найбільш раннім прикладом семистопного вірша. Вона повністю збереглася у семизвучній формі, яка вирізняється унікальним ритмом і римою кожної строфи. У поемі відображено обстановку хаосу та поневірянь наприкінці епохи Східної Хань та виражено гіркоту і смуток розлучених чоловіків та жінок.

У прозі Цао Пі звертався до різних тем, таких як історичні події, філософія, моральні питання та людські стосунки. Він також написав критичні есе, у яких аналізував та оцінював твори інших письменників свого часу. Його найвідоміший твір – трактат «Дянь лунь. Лунь вень» («典论. 论文», досл. «Обговорення класики. Критичні статті»). Це збірка есе на політичну, соціальну, культурологічну та інші теми, котра складається з двадцяти спеціальних статей. Одне з цих есе – «Лунь вень» – це перша теоретична робота з історії китайської стилістики та літературної критики, лише воно дійшло до наших часів, усі інші було втрачено. Трактат написано ще за часів, коли Цао Пі був спадкоємцем трону; цей факт вплинув на ідеї, викладені у роботі: література, хоча й у китайській культурі й до цього відводилося дуже важливе місце, завдяки цьому трактату була піднята на безпрецедентно високий рівень. Цао Пі вважав, що літературні твори мають «відношення до справи управління країною», а також назвав їх «великим здобутком, який можна передати майбутнім поколінням», він оцінив літературні твори вище за «славу та щастя», «пишні промови істориків» та владу високопоставлених чиновників. Це твердження дозволило закодифікувати значну цінність літератури та стало великим проривом у розвитку літератури і проявом літературної свідомості, а також вплинуло на розквіт літературної творчості, теорії та критики у наступних поколіннях.

Ключові слова: Цао Пі, есе, давньокитайська література, літературна критика, літературознавство.

ЦАО ПІ «ДЯНЬ ЛУНЬ. ЛУНЬ ВЕНЬ»

Літератори зневажали один одного, і так повелося з давніх часів. Фу Ї та Бань Гу були рівними в літературному таланті. Однак Бань Гу зневажає Фу Ї. У листі до свого молодшого брата Баня Чао він відзначав: «Фу У-чжун

отримав офіційну посаду чиновника Палати Орхідей, оскільки спроможний писати статті, але коли він береться за пензель, то одразу пише тисячу слів і не розуміє, де треба зупинитися». Звичайні люди завжди добре знають свої сильні сторони, але існує не єдиний вид літературного твору, і дуже мало тих, хто є сильним в усіх. Тому кожен, якщо в нього щось виходить добре, зневажає того, в кого це не виходить. Є стара народна приказка: «Коли у вас вдома зламається мітла, ви зрозумієте, що вона коштує тисячу золотих». Це тому, що люди не бачать чітко і не розуміють свої слабкі сторони.

Серед сучасних літераторів можна назвати лише сім учених, ось вони: Кун Жун на прізвисько Вень Цзюй з Лу, Чень Лінь на прізвисько Кун Чжан з Гуанліна, Ван Цань на прізвисько Чжун Сюань з Шаньяна, Сюй Гань на прізвисько Вей Чжан з Бейхая, Жуань Юй на прізвисько Вень Юй з Ченьлю, Їн Чан на прізвисько Де Лянь з Жунаня, Лю Чжень на прізвисько Гун Гань з Дунпіня. Ці «сім мудреців» сприйняли та зберегли все, чого навчалися, без будь-яких упущень; у мові своїх літературних творів ніхто з них нічого не позичав у інших; в літературному світі кожен з них нагадує стрімкого скакуна, який одним махом пролітає тисячу лі; однак важко вам доведеться, якщо забажаєте впрягти таких скакунів у одну упряжку, і ще складніше буде домогтися від них взаємодопомоги та підтримки. Я оцінив свої здібності через порівняння та вимірювання талантів інших людей, тому під час написання цієї праці зміг уникнути важкої ноші під назвою «літератори зневажають один одного».

Сильною стороною Вана Цаня є поезія, статті Сюя Ганя інколи мають здатність полегшувати страждання людей (викликані їхніми поганими звичками), однак він (Сюй Гань) рівний у своєму таланті Вану Цаню. Наприклад, твори Вана Цаня «Ода першому походу», «Сходжу на вежу», «Ода акації», «Думи в поході», а також такі статті Сюя Ганя, як «Загадкова мавпа», «Ода глечики для вина з отворами для стоків», «Ода круглому віялу», «Ода апельсиновому дереву» не перевершують доробків Чжана Хена та Цая Юна, проте навіть інші праці (Вана Цаня і Сюя Ганя) гірші за ці твори. Написані Ченем Лінем та Жуанем Юєм есе, таблиці, листи та пам'ятні записи є на цей час унікальними. Статті Їна Яна дуже гармонійні, але їм не вистачає сили почуттів; статті Лю Чжєня мають силу почуттів, але їм бракує витонченості. Твори Куна Жуна – елегантні та високі, такі, що своєю піднесеністю перевершують буденність, виходять за межі людських здібностей, але він не майстер аргументації: ліризм переважає сенс, доходить до того, що в його творах навіть присутні жарти та глузливі вислови. Що ж стосується тієї літературної форми, в якій він віртуоз, то тут його можна поставити на один рівень з Янем Сюнем і Банем Гу.

Більшість поважає людей, які жили за сивої давнини, та зневажає сучасників, більшість захоплюється славою, але не цінує реальність, такі люди також не бачать чітко своїх недоліків, а навпаки, завжди дуже високої думки про свої моральні якості. Загальна мета написання більшості творів однакова, але форма вираження різна, тому меморіали та спростування повинні бути елегантними, листи та аргументація – раціональними, пам'ятні написи на камінні та поминальні промови – щирими; пісні та вірші – неперевершено прекрасними! Стилїстика цих чотирьох тематичних напрямів різна, тому звичайні освічені люди в написанні певних літературних форм є майстерними або ні, і лише справжньому літературному таланту все до снаги!

Головною для твору є «енергія», якої є два типи: прозора та імліста, але наявності енергії в літературній роботі неможливо домогтися старанною роботою, тобто просто доклавши зусиль. Якщо використовувати музику як метафору, то музичні мелодія, тональність, темп, ритм мають однакові стандарти оцінювання, проте залежно від енергійності виконання, звук виходить різним, так само й майстерність виконання може бути різною. Навіть якщо (вчитель і учень пов'язані спорідненістю і знання передаються зі всіма тонкощами і деталями) і є зв'язок, як між батьком і сином, як між старшим братом і молодшим, то все одно неможливо передати свій таланти іншій людині і навчити всього повною мірою!

Літературний твір має відношення до справи управління країною та є великим здобутком, який можна передати майбутнім поколінням. Вік звичайної людини та навіть вік довгожителів мають свою межу, слава і щастя обмежуються одним людським життям, все невідворотно закінчується; в цьому й полягає відмінність від есе, яке може існувати та розповсюджуватися вічно, для нього не існує часових обмежень. Тому стародавні автори повністю присвячували себе написанню, намагаючись висловити свої думки у літературних есе, їм не потрібні були пишні промови істориків, не потрібна влада високих чиновників, проте слава про цих авторів сама по собі буде передаватися від покоління до покоління! Тому Чжоу Вень-ван, коли потрапив до в'язниці, явив світові «Книгу змін», Чжоу Гун-дань, досягнувши розквіту, створив «Книгу ритуалів». Якщо б Чжоу Вень-ван не потрапив до в'язниці, то не зробив би велику справу, а якщо б Чжоу-Гун-дань не досягнув розквіту, то змінив би свої цілі. Тому люди в давнину зневажали цінність яшми, але розуміли безцінність часу – вони боялися безповоротно втратити його! Більшість людей не згодні наполегливо працювати й терпіти нестатки, вони бояться голоду і холоду, а багаті та знатні прагнуть розкоші й легкості буття, такі люди переймаються лише нагальними справами та відмовляються від великих досягнень, які можна передавати на тисячу років уперед. Сонце й місяць здійснюють свій вічний кругообіг, проте тіло людини та її зовнішність марніють кожного дня; моргнути не встигнеш, як людина, і вся безліч речей на землі, проходить крізь зміни, старіє і вмирає, а це дуже болісно для людей з високими прагненнями та ідеалами!

Кун Жун та решта вже відійшли до іншого світу, і лише Сюй Гань, написавши «Обговорення вчення Золотої середини», залишив по собі неперевершено видатні думки!

Стаття надійшла до редакції 30.04.2023 р.

Мета Асоціації полягає в сприянні розвитку наукових досліджень Китаю в Україні й розробці освітніх китаєзнавчих дисциплін, а також у популяризації сучасних знань про китайську цивілізацію.

Будь-яка людина, зацікавлена в сприянні досягнення цілей і завдань діяльності Української асоціації китаєзнавців, може вступити в Асоціацію шляхом подачі заявки на членство.

Членство в Асоціації відкрито для громадян усіх країн світу, чиї інтереси пов'язані з китаєзнавством.

Усі члени Асоціації запрошуються до участі в заходах і нарадах Української асоціації китаєзнавців, а також мають право голосувати й посідати виборні місця.

Президент: КІКТЕНКО Віктор Олексійович, д-р. філос. наук, ст. н. сп., зав. відділом Азіатсько-Тихоокеанського регіону Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України

тел.: (+380 44) 353-7286

моб.тел.: (+380 96) 852-7454

e-mail: kiktenko@gmail.com

Виконавчий секретар: ГОБОВА Євгенія Валеріївна, канд. філол. наук, молодший науковий співробітник відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України

моб. тел.: (+380 66) 729-0549

e-mail: jane.lutsenko@gmail.com

Місцезнаходження:

01001 Україна, Київ, вул. Грушевського 4,

Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України,

кімн. 211, Українська асоціація китаєзнавців

тел.: (+038-044) 353-7285

e-mail: info@sinologist.com.ua

<http://www.sinologist.com.ua>

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ АВТОРІВ

Науковий збірник «Китаєзнавчі дослідження» приймає статті українською, російською, англійською та китайською мовами, надіслані на e-mail: info@chinese-studies.com.ua.

Вимоги до оформлення статті:

Рукопис подається у вигляді документа MS Word із розширенням *.rtf або *.doc. Редакція журналу здійснює зовнішнє та внутрішнє анонімне рецензування статей та перевірку на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Рекомендується така схема представлення наукової статті в журналі:

Блок 1. УДК, заголовок, ПІБ автора (співавторів) (транслітерація), науковий ступінь, учене звання, назва, адреса організації, електронна пошта усіх або одного автора, анотація (270–300 слів), ключові слова (5–7 слів) англійською мовою.

Блок 2. Заголовок, ПІБ автора (співавторів), повний текст статті мовою оригіналу.

Блок 3. Список літератури з кириличними посиланнями.

Блок 4. Транслітерований список літератури (References).

Блок 5. Заголовок, ПІБ автора (співавторів), анотація, ключові слова українською мовою.

Блок 6. Заголовок, ПІБ автора (співавторів), анотація, ключові слова російською мовою.

Вимоги до ілюстрацій та списку літератури:

Усі графічні файли подаються окремо від текстового у відповідному форматі, наприклад *.jpg.

Посилання на літературу наводяться у тексті. У квадратних дужках подається ім'я автора, рік видання (без коми перед ним) і, в разі необхідності, сторінки: [Michalak-Pikulska 2002, 66]. Ініціали наводяться після прізвища автора лише у тому випадку, коли в статті є посилання на кількох авторів з однаковим прізвищем. Якщо в одному місці наводяться посилання на кілька праць, вони подаються в хронологічному порядку через крапку з комою. Якщо йде посилання на колективну монографію, енциклопедію, словник тощо, у квадратних дужках наводяться перші слова назви: [Manzil... 2013]. Текстові посилання подаються наприкінці статті, перед літературою.

Список цитованої літератури, розміщений в алфавітному порядку, подається у кінці статті під назвою **ЛІТЕРАТУРА**. При оформленні списку літератури слід дотримуватися вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Назви цитованих праць оформляються за таким зразком:

Кіктенко В.О. «Китайська мрія» як теорія нового етапу модернізації КНР. *Східний світ*. 2015. № 3. С. 106–114.

Манхейм К. Избранное: диагноз нашего времени. Москва : Изд-во «РАО Говорящая книга», 2010. 744 с.

Brown K. The Communist Party of China and Ideology. *China: An International Journal*. 2012. Vol. 10. № 2. P. 52–68.

Транслітерований список цитованої літератури (**References**) оформлюється за гарвардським стилем. Він подається повністю окремим блоком, повторюючи список літератури, наведений мовою оригіналу відповідно до вимог ДАК України, незалежно від наявності у ньому англійських джерел. Якщо в списку є посилання на іноземні публікації, вони повністю повторюються в **References**. Транслітерація здійснюється за стандартом BGN/PCGN.

Для транслітерованих праць (з оригіналу кирилицею) пишемо англійською мовою повне місце видання, а також позначення томів, номерів, сторінок (“Vol.,” “No.,” “pp.,” “p.”). Назву видавництва залишаємо транслітерованою. Зазначаємо наприкінці речення мову видання, наприклад (In Ukrainian). Більше інформації див.: http://chinese-studies.com.ua/uk/for_authors

Транслітерація іншомовних слів здійснюється латинською графікою з відповідною діакритикою. Власні імена, назви передаються за допомогою літер українського алфавіту з урахуванням традиційних написань.

Формат 70×108/16. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 12,09.
Замов. № 0923/583. Наклад 200 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефон +38 (095) 934 48 28
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.

НОТАТКИ